

Güncel boyutlarıyla kadro sorunu

İçinde bulunduğumuz gerçilik döneminde, devrimci kadro ve militanların devrimci dünya görüşüne dayalı olarak bilincini sürekli ve sistematik biçimde güçlendirebilmek

yakıcı bir önem taşımaktadır.

Zira, tarihin tekerleği dönmekte, toplumsal yaşam sınıf mücadelesinin yasaları üzerinden geleceğe doğru yol almaktadır.

Bütünlüğü içerisinde bu gelişmeler değişimler yaratmakta, devrim davasının önüne gündelik ve tarihsel sorunlar, yeni birtakım zorluklar ve sorumluluklar çıkarmaktadır.

s.14

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2024 / 10
15 Haziran 2024

Kızıl Bayrak

kizilbayrak82.net

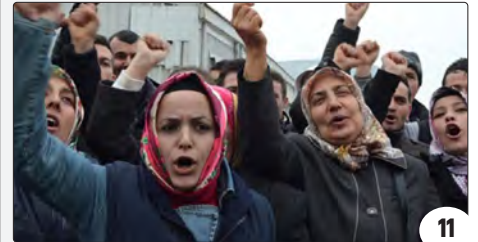
Siyasal kriz ve “normalleşme” aldatmacası

3

“Kayım rejimine” geçit verme!

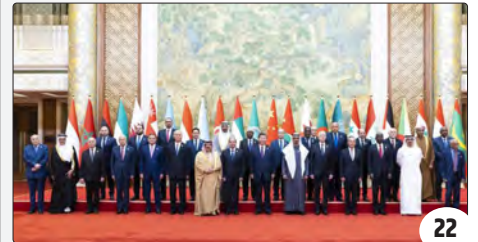
Kayım saldırısına karşı mücadeleyi haklar ve özgürlükler mücadelesinin temel bir gündemi olarak değerlendirmek günün temel görevlerinden biridir.

11

Güvenceli yaşam ve çalışma için kadın işçiler bir adım öne!

EKK olarak kadın işçileri bir adım öne çıkarmaya, güvenceli çalışma koşulları ve yaşam için mücadeleyi yükseltmeye çağırıyoruz.

22

Çin-Arap Devletleri İşbirliği Forumu

Orta Doğu’da Çin’in çıkarları ABD’nin çıkarlarıyla çatışıyor ve Çin, ABD’nin bölgedeki etkisini dengelemekle giderek daha fazla ilgileniyor.

Roja’da ertelenen sadece seçimler midir? - A. Serhat

s.17

Clara Zetkin ve faşizme karşı mücadele-A. Eren

s.25

Siyasal kriz ve “normalleşme” aldatmacası

SERMAYE DÜZENİNİN “NORMALİ” DE “YENİ NORMALİ” DE EMEKÇİ DÜŞMANIDIR!

Düzen cephesine rengini veren siyasi kriz, yeni biçimler kazanarak varlığını sürdürüyor. 31 Mart yerel seçimlerinin ardından gündeme getirilen “yumuşama” ya da “normalleşme” tartışmaları ise siyasal krizin güncel görünümünü oluşturuyor.

2015 yılından beri toplumsal desteğini korumakta güçlük çeken AKP merkezli gerici koalisyon; kirli savaş politikalarıyla, faşist zorbalıkla, siyasi pazarlıklarla, türlü hile ve ayak oyunları ile iktidar gücünü bugüne kadar elinde tutmayı başardı. Bunda elbette çapsız düzen muhalefeti de büyük katkıları oldu. Kritik süreçlerde gerici-faşist rejimin yedeğine düşen, özellikle Kürt halkına düşmanlık çizgisinde Erdoğan yönetimi ile uyum içerisinde hareket eden düzen muhalefeti, burjuva siyaset arenasında alternatif olmaktan çok iktidarın basit bir muadili konumunda kaldı.

31 Mart yerel seçim sonuçları, burjuva siyaset alanındaki bu denklemin değişebileceğine ilişkin tartışmaları gündeme getirdi. CHP'nin yerel seçimlerde kendisinin de beklemediği oranda oy desteği alması, tersinden AKP'nin ikinci parti konumuna gerilemesi bu tartışmaların hareket noktasını oluşturuyor. Burjuva medyada bu tablo üzerinden bir dizi senaryo üretiliyor, hesaplar yapılıyor, siyasal krizin akıbetine ilişkin farklı yorumlar topluma servis ediliyor. Tam da bu toz duman içerisinde iktidar cephesinden gelen “normalleşme” hamlesi, tüm bu tartışmaların bağlandığı ana eksen haline gelmiş durumda.

İktidarın “normalleşme” manevrası

adeta “Meksika Açmazı”nı anımsatan siyasal krizi yeniden alevlendirdi. MHP şefi faşist Bahçeli'den gelen art arda çıkışlar, Erdoğan'ın ikircikli “bir öyle bir böyle” açıklamaları, düzen muhalefeti'nin ne içerdiği belli olmayan söylemleri günlerdir toplumsal gündemi meşgul eder hale geldi. Görünen o ki Erdoğan yönetimi “suyu bulandırıp” bir kez daha kaostan-krizden beslenmenin hesabını yapıyor. Öte yandan, buna belirgin bir şekilde ihtiyaç da duyuyor. Zira, yerel seçimlerden istediğini alarak çıkmış olsa idi tüm bunlara gerek duymayacaktı. Sandıktan tahvil edeceği toplumsal destek sayesinde hem ekonomik-sosyal saldırıları uygulama konusunda hem faşist tek adam rejimini tahkim etme alanında hem de gerici-faşist dayatmaları anayasal zemine kavuşturma bağlamında çok daha pervasız şekilde hareket edecekti. Şimdi ise, bir yandan bu aynı kapsamdaki saldırıları adım adım hayata geçiriyor, öte yandan “yumuşama” vb. söylemler ile hem toplumu hem düzen muhalefeti'ni oyalamanın ve ajandasındaki siyasal manevraları hayata geçirmek için zaman kazanmanın hesabını yapıyor.

Öte yandan, sermayenin genel çıkarlarını temsil eden düzen muhalefeti'nin iktidarın devreye soktuğu “Şimşek programına”, OVP ve “kemer sıkma” politikasına esasa ilişkin bir itirazının olmadığı biliniyor. Zira, dünden bugüne iktidarı ve muhalefetiyle tüm düzen partilerinin ekonomi programları krizin emekçilere fatura edilmesi konusunda birleşiyor. Dolayısıyla, iktidarın ortaya attığı “yumuşama” tartışmalarının asıl hedefinde topluma dayatılacak ekonomik-mali politikalarından ziyade düzen siyasetinin dizayn edilmesi yer alıyor. CHP başta olmak üzere, düzen muhalefeti'ni oluşturan

güçlerin iktidarın devreye soktuğu kapsamlı ekonomik yıkım programına demagojik açıklamaların ötesinde söz söylememesi de bu gerçeği anlatıyor. Bu aynı tutum iktidarın dozunu arttırdığı faşist baskı ve zorbalık karşısında da devam ediyor.

“Yumuşama” tartışmalarının toplumu daha ne kadar meşgul edeceğini, AKP-MHP iktidarının bu argüman üzerinden düzen muhalefeti'ni daha ne kadar oyalayacağını kestirmek zor. Zira söz konusu olan dün dediğini bugün yok sayan, “U dönüşleri” ile ün salmış bir rejim. Fakat şurası açık ki, Erdoğan yönetimi hem “yeni Anayasa” konusunda, hem masasında duran siyasal hesap ve hedefler alanında “normalleşme” vb. söylemler üzerinden toplumu ve düzen muhalefeti'ni hedef alan manevralarına devam edecektir. Bu sayede elde edeceği zamanı ve kazanımlarını ise siyasi hedeflerini uygulamak için sonuna kadar değerlendirecektir. Özellikle de gerici-faşist rejimin tahkim edilmesi ve “yeni Anayasa” ile güvencelenmesi bakımından...

EMEKÇİLER YÜZÜNÜ SINIF MÜCADELESİNE DÖNMELİDİR

Geride kalan iki-iki buçuk yıl boyunca toplumun gündemini merkezi ve yerel seçimler meşgul etti. Büyük oranda örgütsüz ve dağınık bir tabloya sahip olan işçi sınıfı adına da tablo farksızdı. Düzen siyasetinin köpürttüğü, reformist solun ise kendi konumu üzerinden körüklediği seçim atmosferinden en çok etkilenen, sahte vaat ve umutlarla oyalanan, bu sırada krizin en ağır yükünü de sırtlanmış bulunan işçi sınıfı ve emekçilerin sefaleti bu dönem boyunca alabildiğine derinleşti.

Şimdi ise aynı yoğunlukta ve biçimde olmasa da “yumuşama” ya da “normalleşme” söylemleri üzerinden benzeri bir oyun sergileniyor, emekçiler bu yolla düzen siyasetine yedeklenmek isteniyor. İşçi sınıfı ve emekçiler bir kez daha bu türden oyunlara bel bağlamamalıdır. Zira, sermaye düzeninin “normali” de “yeni normali” de emekçi düşmanlığı konusunda bir ve aynıdır. Krizin ağır faturasını yeni bir düzeyde emekçilerin sırtına yüklemek isteyen sermaye düzeni, “yumuşama” ya da “normalleşme” tartışmaları ile kendi siyasal krizine denge aramakta, iktidarı ve muhalefetiyle düzen güçleri kendi konum ve sefil çıkarlarını esas alan bir süreç işletmektedir. Buradan emekçiler lehine ve çıkarına bir sonuç beklemek, bir kez daha edilgenliğe mahkum olmak, kendisine dayatılan sefaleti, baskıyı ve köleliği kabullenmek anlamına gelecektir.

Dolayısıyla, işçi sınıfı ve emekçiler düzenin siyasal krizinden, orada oluşan yeni çatlak ve kırılmalardan medet ummamalı, yüzünü siyasal sınıf mücadelesinin gündemlerine dönmelidir. Yoğunlaşan sefalet koşullarına, artan faşist baskı ve zorbalığa karşı sosyal-iktisadi talepleri ve demokratik hak ve özgürlükleri için harekete geçmelidir. Bu bağlamda sermaye düzeninin politik, ideolojik-kültürel kuşatmasını kırmak, sınıflar mücadelesinin fiili-meşru yasalarını esas almak ise kritik bir önem taşımaktadır. Zira, işçi sınıfının yakıcı iktisadi-sosyal taleplerini kazanabilmesi de faşist zorbalığı geri püskürtbilmesi de, son tahlilde çok boyutlu kölelik zincirlerini parçalayıp atabilmesi de sermaye düzeninden bağımsız, devrimci, politik bir güç olarak mücadeleye atılması ile mümkün olabilir.

“Kayyım rejimine” geçit verme!

31 Mart seçimlerinde meşruluğunu yitiren AKP-MHP rejiminin uğradığı hezimet iç hesaplaşmaları tetikledi. Azalan parsayı paylaşma konusunda anlaşamayan dinci-faşist koalisyon, mafya babaları üzerinden hesaplaşmaya girişti. Taraflar yolsuzluk, talan, mafya babalarıyla ilişkiler, cinayetler gibi birçok kirli/kanlı işe birlikte bulaştıkları için birbirinden kopmayı göze alamıyor. Her biri diğerine karşı birtakım hamleler yapıyor. Buna karşın kanlı-bıçaklı olsalar da dinci-faşistler Kürt halkına düşmanlık söz konusu olduğunda birleşiyorlar.

İlk kayyım saldırısına seçimlerin ertesi günü Van’da giriştiler. Ancak hem Kürt halkının/hareketinin hem ilerici devrimci güçlerin tepkileri hem düzen muhalefeti ni temsil eden CHP’nin tutum almasıyla Van saldırısı püskürtüldü. Ancak Van’da azı dişlerini gösteren rejim, seçim hezimetinin ardından hangi araçlarla yöneteceği konusunda mesaj da vermişti. Gayri meşru rejimin partileri devleti ele geçirmiş, tüm şiddet araçlarını kontrol ediyorlar. Yargıyı da bir aparat gibi kullanarak “hukuk terörü” estirebiliyorlar. Son dönemdeki neredeyse önemli tüm mahkeme kararları saraydan gelen emirlere göre veriliyor.

Van hezimetini rejimin Kürt halkına düşmanlığını daha da derinleştirmiş görünüyor. Zira Saray beslemesi medya Irak ve Suriye Kürtlerine karşı savaş için hazırlık yapıldığı haberleri verirken Hakkari belediyesine kayyım atandı. Rejim, Hak-

kari’de DEM Parti’den (Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi) Belediye Eşbaşkanı seçilen Mehmet Sıddık Akış’ı gözaltına aldırdı. Ardından açıklama yapan sarayın İçişleri Bakanlığı, Vali Ali Çelik’i “Belediye Başkan Vekili” sıfatıyla kayyım atadığını ilan etti. Bu hamle, baskı ve zorbalıkla yönetme konusunda rejimin ısrarlı olduğu gerçeğini birkez daha gösterdi. Hal böyleyken “yumuşama/normalleşme” laflarının edilmesi, riyakarlığın yeni göstergesi oldu.

Van’da başlayan saldırıya 1 Mayıs yasaklarıyla, ardından yapılan ev baskınları ve tutuklamalarla, Kobanê Davası’nda giyotinin çalıştırılmasıyla yeni halkalar eklenmişti. Hakkari’ye kayyım atayan rejim “pervasızlıkta sınır tanımama” tutumunu kolayından terk etmeyeceğini de ilan etmiş oldu.

Yağmadan/talandan beslenen, depremzedelerin topraklarına bile göze diken mafyatik bir rejimin “normalleşmesi” eşyanın tabiatına aykırıdır. Saray rejimi ilk büyük seçim hezimetini yaşadığı 7 Haziran 2015’ten bu yana bunu defalarca gösterdi. Bu tür rejimleri ancak kitlelerin mücadelesi geriletebilir. Sandıklarda gösterilen “pasif direniş” aktif direnişe dönüşmediği sürece, gayri-meşru da olsa rejim kendi yöntemleriyle işe devam edecektir.

Hakkari saldırısına gösterilen tepkiler, demokratik Kürt hareketinin sokaklara çıkması, CHP’nin kayyımı meşru görmemesi gibi olgular rejime geri adım attırabilir. Ancak bu, Van’da olduğu kadar kolay olmayabilir. Buna karşın geniş kitleler nezdinde meşruiyetini yitirmiş olması, saray rejiminin gücünün sınırlarına da işaret ediyor. Dolayısıyla Hakkari saldı-

rısının püskürtülmesi, rejime sınırlarını idrak etme konusunda bir ders verebilir. Aksi durumda ise daha azgın hamleler yapması sürpriz olmayacak.

Kapitalist/emperyalist sistem krizler, bunalımlar, savaşlar döneminde demokratik haklar ve özgürlüklere karşı saldırıya geçmiştir. Ukrayna savaşı ve siyonist İsrail’in Gazze’de işlediği soykırım suçuna karşı gelişen kitle hareketinin maruz kaldığı saldırı, haklar ve özgürlükler mücadelesini emperyalist ülkelerde de birinci gündem maddesi haline getiriyor. Bu ise kapitalist egemenlik devam ettiği sürece hak ve özgürlüklerin güvence altına alınamayacağına işaret ediyor.

Türkiye gibi dinci-faşist rejimler tarafından yönetilen ülkelerde ise devlet basit hakların kullanılmasına bile tahammül etmeyecek kadar saldırgan. Bu bağlamda zaten güdük olan hakların korunabilmesi bile ancak ilerici-devrimci güçler, demokratik Kürt hareketi ve işçi sınıfıyla emekçi kitlelerin fiili meşru direnişleriyle korunabilir. Saray rejiminin Hakkari’de giriştiği kayyım saldırısının püskürtülmesi bu bağlamda büyük önem taşıyor. Kayyım saldırısına karşı mücadeleyi haklar ve özgürlükler mücadelesinin temel bir gündemi olarak değerlendirmeyi ve buna uygun tutum geliştirmeyi günün temel görevlerinden biri saymak gerekiyor.

Hakkari Belediyesi’ne yönelik kayyım atanması ve DEM Parti Hakkari Belediye Eş Başkanı Mehmet Sıddık Akış’ın tutuklanmasının ardından eylemler gerçekleştirildi.

Hakkari Belediyesi’ne kayyım atanmasına karşı kentte 13 Haziran’da “Belediyeler halkındır gaspa izin vermeyeceğiz” şiarıyla miting yapıldı.

DEM Parti İstanbul milletvekilleri, Hakkari Belediyesi’ne kayyım atanmasına karşı Boğaziçi Köprüsü’ne 6 Haziran’da “Kayyım defol” pankartı astı.

Kayyım karşı belediyeler önünde nöbet eylemleri birçok kentte de başlatıldı. Eylemlerde, “Belediyeler bizimdir gaspa izin vermeyeceğiz” denildi.

İstanbul Kadıköy Rıhtım’da eylem yapıldı. DEM Parti’nin çağrısıyla yapılan

Kayyım saldırısına karşı eylemler

eyleme siyasi parti ve demokratik kitle örgütleri destek verdi. “Belediyeler bizimdir gaspa izin vermeyeceğiz!” yazılı pankart açılan eylemde çok sayıda kurum temsilcisi söz alarak birlikte mücadele çağrısı yaptı.

İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri, Hakkari Belediyesi’ne kayyım atanmasına ilişkin Şişhane Meydanı’nda 8 Haziran’da basın açıklaması gerçekleştirildi.

Sarıgazi Demokrasi Caddesi’nde 12 Haziran’da yapılmak istenilen kayyım eylemine polis saldırdı.

DEM Parti Grup Başkanvekilleri Gü-

listan Kılıç Koçyiğit ve Sezai Temelli ile çok sayıda milletvekili kayyım darbesine karşı İçişleri Bakanlığı’na giderek görüşme gerçekleştirdi. Ankara’da Meclis Basın kapısı önünde basın açıklaması düzenlendi.

Ankara’da emek ve demokrasi güçleri Sakarya Caddesi’nde eylem gerçekleştirdi. Burada konuşan KESK Eş Genel Başkanı Ayfer Koçak kayyım saldırısını teşhir ederek “Kayyım yok saymaktır. Yok sayılan sadece Kürt halkının iradesi değil, bu ülkede yaşayan yoksul emekçilerin tamamı yok sayılmaktadır” dedi.

Ortaca Emek ve Demokrasi Platfor-

mu (7 Haziran) saat 18.30’da Ortaca Cumhuriyet Meydanı’nda yaptığı basın açıklamasıyla “Kayyım halkın iradesine müdahaledir, kabul edilemez!” dedi.

Urfa’da hukuk örgütleri Urfa Barosu önünde basın açıklaması gerçekleştirdi. Akış hakkında verilen kararın biran önce geri alınması gerektiğinin altı çizilen açıklamada, kayyım atamasına karşı yapılan eylemlere polisin saldırısına tepki gösterildi.

Rize’nin Fındıklı ilçesinde bulunun Dört Yol kavşağında yapılan eylemde “Halkın iradesi gasp edilemez” pankartı açıldı.

TMMOB Adana, Mardin, Diyarbakır, İzmir, Van ve Batman’da düzenlediği basın toplantılarında “Kayyım irade gaspıdır” diyerek eylem yaptı.

Kayyım saldırganlığına karşı topyekûn direniş!

Hakkari Belediyesi Eş Başkanı Sıddık Akış tutuklandı ve Hakkari Belediyesi'ne kayyım atandı. 10 yıldır devam eden davası 5 Haziran'da karara bağlanarak Sıddık Akış'a 19.5 yıl hapis ceza verildi. 10 yıllık davanın birkaç günde karar bağlanması, yargının kayyım saldırısında tetikçilik yaptığının ispatı oldu.

31 Mart seçimlerinde hezimete uğrayarak gayri meşru duruma düşenlerin sergilediği pervasızlık, dinci-faşist zihniyetin hem zorbalığını hem aczini gözler önüne serdi. Görünen o ki, kaba şiddetten başka kullanabilecekleri bir araç kalmamış. Bu ise 22 iki yıldır iktidarda olan rejim için siyasi bir iflas anlamına gelmektedir.

“BUNDAN SONRA DA YAPMAYA DEVAM EDECEKTİR”

Kayyım saldırısından beş gün sonra sahneye çıkan AKP şefi Erdoğan, yine tehditler savurdu. Meclis'te kayyım saldırısını protesto etmek için döviz açan DEM Parti milletvekillerini hedef alan Erdoğan şunları söyledi:

“Bazıları çıkmış, Meclis'te adeta terör estirerek ‘Belediyeler bizimidir’ naraları atıyor. Halkın olan belediyeleri kendilerinin tapulu mülkü gibi görüyor. Belediyeler ne onların ne de terör örgütünüdür. Bağırıp çağırarak, Meclis'te nümayiş yaparak milletin temsilcilerini susturacaklarını zannedenlere şunu hatırlatmak durumundayım; belediyeler kimsenin arka bahçesi değildir.

Hakkari bunun ilk adımı olmuştur. Hukuk da görevini yapmıştır, bundan sonra da yapmaya devam edecektir.”

AKP şefi saldırıyı savunmakla kalmadı, arkasının geleceğini söyleyerek de tehditler savurdu. Bu sözleriyle saldırının emrini bizzat verdiğini de itiraf etmiş oldu.

Yerel seçimlerin ardından estirilen “yumuşama” tartışmaları devam ederken kayyım saldırısı Hakkari'den başlatıldı. İlk saldırıyı Van üzerinden hayata geçirmeye çalışan rejim, gösterilen direniş karşısında geri adım atmak zorunda kalmıştı. Buna karşın Van saldırısı, rejimin Kürt halkının iradesini tanımamak için yaptığı kirli hesaplar hakkında fikir vermişti.

Hakkari Belediyesi üzerinden girişilen “ikinci” kayyım saldırısı ise rejimin gide-

rek sıkıştığını göstermektedir. Erdoğan'ın “yargıya” atf yaparak “Bundan sonra da yapmaya devam edecektir” tehdidini savurması saldırı dalgasının devam edeceğine işaret ediyor.

HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER REJİMİN HEDEFİNDE

Kayyım saldırısı sadece “irade gaspı” değil, saray rejiminin haklara ve özgürlüklere dönük saldırganlığının temel bir halkasıdır aynı zamanda. Parti kapatma, belediyelere kayyım atama, dokunulmazlıkların kaldırılması, avukatların, gazetecilerin, toplumsal muhalefetin bir parçası olan herkesin tutuklanmasını içeren kapsamlı bir saldırı dalgasının parçasıdır. İşçi sınıfıyla emekçileri sefalet mahkum eden rejim, bu histerik saldırganlıkla toplumsal muhalefetin gelişimini önleyebileceğini hesaplamaktadır.

Yerel seçimlerin ardından 1 Mayıs yasak ve tutuklamaları, Kobane davasında verilen ağır hapis cezaları, sınır ötesi operasyonların arttırılması içeride ve dışarda estirilen terörün görüntüsüdür.

Roja'va'da 11 Haziran tarihinde yapılması düşünülen seçimler ağustos ayına ertelendi. Ancak Hakkari Belediyesi'ne kayyım atanması bu erteleme öncesine denk geliyor. AKP iktidarı Roja'va'daki seçimleri “Teröristan kurulmasına izin vermeyeceğiz” diyerek karşılamıştı. Kürt sorununda imha ve inkara dayalı politikayla şoven histeriyi kaşımaya çalışan AKP-MHP iktidarı kayyım saldırısını yeniden devreye sokmaya çalışıyor.

“Tasarruf” paketleriyle kemer sık-

ma politikalarının ağırlaştırıldığı bir dönemde rejim, Kürt sorunu üzerinden şoven-ırkçılık histerisini yayarak işçi ve emekçilerin sefaletle karşı sessiz kalmalarını sağlayabileceğini var sayıyor. Ancak yıllardır bu taktiği uygulayan rejimin beklentileri bu sefer boşa düşebilir.

TKİP MYO EKİM'de yayınlanan “Yerel seçimler ve sonrası” başlıklı başyazıda şovenist histeriye dair yapılan şu vurgular durumu özetlemektedir:

“İktidarın yeni dönemde nasıl bir Kürt politikası izleyeceğine bu gerçeklerin de ışığında bakmak gerekir. Çözüm süreci çıktığından beri Kürt sorunu toplumu yönetmenin, muhalefeti dizayn etmenin ve elbette ki seçimleri kazanabilmenin önemli bir olanağı olageldi dinci-faşist iktidarın elinde. 31 Mart yerel seçimlerinin ortaya çıkardığı yeni tablo karşısında iktidar bundan böyle bu kirli silahı kullanmaya daha çok muhtaç, adeta mecbur durumdadır. Halen şovenist histeriyi yeni bir düzeyde depreştirmek, böylece düzen muhalefetini bir kez daha açmaza alarak yedeklemek ve toplumsal desteğini de olanaklıysa bu yolla yeniden güçlendirmek dışında bir seçeneği yoktur.”

(Yerel seçimler ve sonrası, EKİM 333, Nisan 2024)

TOPYEKÛN SALDIRILARA KARŞI TOPYEKÛN DİRENİŞ

Sermaye sınıfı ve mafya düzeni için “Diksensiz gül bahçesi” yaratmak isteyen rejim bir yandan yeni anayasa tartışmalarını yürütürken bir yandan da işçilerin, emekçilerin ve Kürt halkının haklarını ve

özgürlüğünü gasp etmeye çalışıyor. Bu bağlamda kayyım saldırısı sadece irade gaspı değil, işçi ve emekçilere dönük saldırganlığın da parçasıdır. Kürt hareketinin temsilcilerinin yaptıkları açıklamalar saldırının kapsamı konusunda benzer noktalara işaret etmektedir.

Kobane davasında verilen kararın ve bugünkü saldırganlığın arkasında Kürt halkının örgütlü olmasından duyulan korku vardır. Yerel seçimler ve sonrası başlıklı değerlendirmede yer alan şu vurgular, güncel planda daha da önem kazanmaktadır:

“2019'da olduğu gibi 31 Mart 2024 yerel seçimlerinin de Kürdistan illeri açısından önemi, kayyumlarla gasp edilen belediyelerden gelmekteydi. Tıpkı 2019'da olduğu gibi hile ve gaspla elde tutulabilen birkaçı hariç, Kürt siyasal hareketi tüm ötekilerini bir kez daha geri almayı başarmıştır. 2015'ten beri kesintisiz bir biçimde süren çok yönlü ezip teslim alma saldırılarına rağmen bunu başara-bilmiş olmak, Kürt halkı ve hareketinin ortaya koyduğu güçlü ve onurlu direnişin bir göstergesidir. Dinci-faşist gericiliğin toplumun üstüne adeta bunaltıcı bir karabasan olarak bindiği bugünün Türkiye'sinde bunun büyük bir önemi vardır.” (a.g.e)

Saray rejimi saldırılarını her alanda arttırırken, öncelikle yapılması gereken şey bu saldırıya karşı direnmek, siyasal hak ve özgürlükler mücadelesini büyüt-mektir.

Çevre kirliliği, kapitalizm ve sosyalizm

D. İnci

Kapitalizmin dünyaya yaptığı en büyük kötülüklerden biri çevre kirliliğidir. Çevre kirliliği tanımı doğal çevrede insan etkisiyle yaratılan tüm olumsuz etkileri kapsar. Atık maddelerden, kimyasallardan, radyoaktif maddelerden dolayı su kaynakları, toprak ve hava kirleniyor. Endüstriyel faaliyetlerin neden olduğu zehirli atıklar suyu, toprağı ve havayı kirleniyor. Gerek enerji elde etmek için gerekse ulaşımda kullanılan fosil yakıtların çıkardığı zehirli gazlar hava kirliliğini ve buna bağlı gelişen hastalıkları artırıyor. Tarımda kullanılan kimyasallar yoluyla ya da kanalizasyon ve çöp toplama alanlarından kaynaklı toprak ve su kirliliği yaşanıyor. Dolayısıyla çevre ve insan sağlığı bozuluyor. Kapitalist toplumda insan faaliyetlerinin mutlaka çevreye kesilen bir faturası var. Kapitalist üretim ve bölüşüm ilişkilerinin sürekli kabarttığı faturadan gelecek kuşaklara da büyük bir pay düşecek. Gelinen yerde gezegendeki yaşamın kaynaklarının geleceği ciddi bir risk altındadır.

Peki, çevre kirliliğinin önlenmesi için neler yapılıyor? Biliyoruz ki sorunun kaynağı olanlar bir çözüm üretemez. Çevre kirliliğinin önlenmesi ve azaltılması için zirveler toplanıyor, sözde hedef politikalar belirleniyor. Buna rağmen kapitalist devletler bildiğini okumaya devam ediyor. “Çevre dostu” teknolojiler üretilir ancak bu da ticari kaygılarla yapılır. “Temiz enerji”, “temiz üretim teknikleri”, “atık yönetimi” gibi öneriler gündeme getirilir. Bunlar da “maliyetli” diye hayata geçirilmez. Yasal düzenlemeler ve denetimler ise zaten yapılmıyor. Çünkü köklü ve kalıcı bir çözüm kapitalizmin mantığıyla taban tabana zıttır. Geriye konuya duyarlı örgüt ya da bireylerin sınırlı çabaları kalıyor ki, bunlar da henüz sürece etki edebilecek güçte değil.

Bu nedenle Birleşmiş Milletler’in 5 Haziran’ı “Dünya Çevre Günü” ilan etmesinin gerçekte hiçbir ciddi karşılığı yoktur.

Sovyet deneyiminin gösterdikleri

Çevre kirliliğini ortadan kaldırmak istiyorsak kapitalizme karşı mücadele etmek gerekmektedir. Kar hırsı gütmekten insan ve çevre sağlığını temel alan politikalarla üretim gerçekleştirmek gerekir ki bu da ancak sosyalizmle mümkündür. Bu konuda Sovyetler Birliği’nin deneyimleri umut ve ilham vericidir.

Sovyetler Birliği Anayasası’nda konuya dair şu ifadeler yer alıyor: “Şimdiki ve gelecek kuşaklar için, toprağın, maden ve su kaynaklarının korunması ve bilimsel olarak kullanılması, bitki ve hayvanların korunması, hava ve suyun temizliğinin sağlanması, doğal zenginliğin çoğaltılması ve insanın çevresinin iyileştirilmesi için gerekli adımlar güvence altına alınmıştır.”

Ekim Devrimi’nin hemen ertesinde koruma alanlarının kurulması gündeme getirilerek ilk aşamada 46 bölge koruma altına alınmıştır. Ormanların merkezi olarak korunması ve yeni ağaçlandırmalar yapılması ile ilgili kanunun 1918’de çıkarılması işçi devriminin önceliklerini de gösterir. 1919’da iç savaş sırasında Lenin, ünlü tarım bilimcisi Podiapolskiy ile buluşarak doğanın korunabilmesi için ulusal parklar üzerinde çalışmasını istemiştir. Sonrasında Podiapolskiy’nin hazırlamış olduğu taslak kararname haline getirilir ve “Doğal Anıtların, Bahçelerin ve Parkların Korunması” ve “Avlanma” ile ilgili kararlar çıkartılır. Sonraki yıllarda da bu yönlü çalışmalar devam eder. “Su Koruma Komitesi” kurulur, kuraklıkla mücadele kararname çıkarılır.

1924’te Tüm Rusya Doğa Koruma Derneği (VOOP) kurulur. Bilim insanlarının öncülüğünde kurulan bu örgüt özerk bir yapıdadır ve toplumun farklı kesimlerinden kitlesel katılımlar olur. Sovyetler Birliği’nin dağılmadan önceki yıllarda VOOP’un 38 milyon üyesi vardı. “Doğayı Koruma” Kongreleri gerçekleştiren dernek çevre eğitimi vermek, yurttaşları çevrenin korunması ve geliştirilmesi için gönüllü etkinliklere katmak, devletin, kuruluşların ve bireylerin çevre ile ilgili uygulamalarını izleyerek kamuoyu yaratmak gibi çalışmalar yapmıştır. Yanı sıra

halka yönelik doğanın korunması ile ilgili tartışmalar, kurslar, sergiler gerçekleştirmiş, yayımlar çıkarmıştır. VOOP’un yanı sıra Genç Komünistler Birliği, sendikalar ve birçok bilimsel dernek de çevre konularında çalışmalar yapmıştır.

Sovyetler birliği döneminde çevrenin korunması için kurulan devlet komitesi ile çevre alanında politikalar oluşturulmuş, çevre ihlallerinin üzerine gidilebilmesi ve doğadan yararlananlar üzerinde kontrol yöntemleri geliştirme gibi işler yapılmıştır.

SSCB Bilimler Akademisi ve devletin ilgili birimleri soyu tehlikede olan özellikle Karadeniz fokları, denizaslanları, kutup ayıları gibi çeşitli memeli hayvan ve kuş türleri için birimler kurmuş, kıyı ve sulak alan biyoçeşitliliği üzerinde çalışmalar yapılmış, hava kirliliği konusunda konferanslar toplanmıştır.

1970’te toprak bilimci Viktor Kovda başkanlığındaki bir Sovyetler Birliği heyeti Birleşmiş Milletler Merkezinde bir uluslararası toplantıya katılarak, emperyalist ülkelerin ve büyük şirketlerin gelişmekte olan ülkelerin doğasını nasıl sömürdüğü konusunda ve çevrenin yok edilmesinin sosyal ve ekonomik nedenleri ile ilgili bir rapor sunmuştur.

1972’de Stockholm’de yapılan BM Çevre Konferansı’na Alman Demokratik Cumhuriyeti’nin toplantıya kabul edilmemesi nedeniyle Sovyetler Birliği boykot etmiştir. Sovyetlerin katılmadığı bu toplantıda 5 Haziran’ın “Dünya Çevre Günü” olarak kabul edilmesi ise manidardır.

Sovyetler Birliği Konferansı boykot etse de alınan kararları tanımış, biyosfer rezervlerinin kurulması ve ekolojik izleme programlarındaki sorumluluğunu yerine getireceğini açıklamıştır.

Sovyetler Birliği’nin uluslararası planda çevre sorununa yönelik böylesi müdahaleleri devam etmiş, 1979’da dünyada ilk kez “Dünya İklim Konferansı” yapılmıştır. Burada Sovyet bilim insanı Fyodorov’un başkanlığında “Bütün Ülkelere Çağrı” isimli bir metin dünyaya duyurulmuştur. Metinde “askeri ve endüstriyel faaliyetler bu şekilde devam ederse büyük bir iklim değişikliği felaketi yaşanacağı” vurgulanmıştır. 1980’de yine Fyodorov, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nun ‘Doğanın Korunması için Ülkelerin Tarihsel Sorumluluğu’ konulu oturumunda Sovyet Delegasyonu adına bir rapor sunmuştur. Bu raporda tropikal ormanların yok olması, toprak kalitesinin bozulması, çölleşme, atmosfer, denizlerin ve tatlı suların kirlenmesi gibi çevre sorunları vurgulanarak tüm ülkelere şimdiki ve gelecek kuşaklara olan sorumlulukları hatırlatılmıştır. (*)

Sovyetler Birliği’nin hem kendi içinde hem uluslararası planda iklim ve çevre sorunlarına yönelik politik müdahaleleri yıkılış sürecine kadar sürmüş, küresel ısınma, biyosfer alanları gibi önemli sorunlar ilk defa Sovyet bilim insanları tarafından dile getirilmiştir.

1917 Ekim Devrimi’nin öncesi ve sonrası savaşlardan, 2. Emperyalist paylaşım savaşının ağır yıkımından geçmiş bir Sovyet deneyiminden söz ediyoruz. On milyonların öldüğü, kalanların hastalıkla kıtlıkla boğuştuğu, kapitalist dünyanın ambargosu ve türlü tehditleri altındaki bir Sovyet deneyimi söz konusudur. Tüm olumsuz koşullara rağmen çevrenin korunması öncelikli konulardan biri olabilmıştır. Dahası Sovyet bilim insanlarının örnek çalışmaları çevresel sorunlara çözüm adına bugün için bile yol gösterici niteliktedir.

Ekim Devrimi ile iktidarı ele geçiren işçi sınıfının, bilimsel sosyalizm rehberliğinde insanlık ve doğa için ne kadar önemli işler yapabileceği görülmüştür. Emperyalist/kapitalist sistemin, yıkımdan önceki süreçte yaşanan kimi sorunları kullanarak Sovyet deneyimine yönelttiği itibarsızlaştırma saldırıları bu gerçeği asla gölgeleyemez.

(*) Z. Okuyan (Prof. Dr., Halk Sağlığı Uzmanı), “Sovyetler Birliği’nde Ekoloji ve Çevre-Tarihsel Bir Çerçeve” adlı makale.

Bir faşizm portresi: Hayvan düşmanlığı, köpek itlafı...

Faşizm dendiğinde aklara hep “rap rap” yürüyen asker postalları gelir. Peki, doğadaki bir canlı türünün diğeri üzerinde kurduğu iktidar ve bu iktidarın diğer canlılardan birinin yaşam hakkını yok etme kararı, bu size neyi anımsatıyor?

“Başıboş köpekleri” ortadan kaldırmaya çalışanlarla (buna toplu katliam da diyebiliriz) bir insan ırkının diğerlerinden üstün olduğunu teorize edenlerin bir düşünce akrabalığı var mıdır sizce? Bu zihniyeti yakından görenler olmuştur; kadının gülüşüne, bir ağacın köklerine, hayvanların nefesine uzanan ellerde.

ÖLDÜRMEK SARAYLI İKTİDARIN “FİTRATINDA” VAR!

Kadına, ağaca, hayvana düşman saray rejiminin bugünlerdeki ölüm fermanı sokak hayvanlarını hedef alıyor. 2004 yılında çıkarılan 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu’nda değişiklik yapılması için AKP tarafından bir teklif oluşturuldu. Geçtiğimiz hafta teklifin TBMM’de görüşüleceği söylendi. Gösterilen yoğun tepkilerden dolayı görüşme ertelendi. Ama saraylı cumhurbaşkanının bu konu ile ilgili “dayatma/ikna” konuşmaları aralıksız devam ediyor.

“Yakala, kısırlaştır, sal” yönteminin sokakta yaşayan köpeklerin sayısının kontrol altına alınması noktasında işe yaramadığını iddia eden cumhurbaşkanı diyor ki:

“Veriler, bu metodun dünyanın diğer ülkelerinde de sahipsiz hayvan nüfusunu azaltmadığını gösteriyor. Bu sorunu bizim köklü şekilde bir çözüme kavuşturmamız şarttır. Bu meseleyi çözmüş ülke örneklerini inceliyoruz, tüm taraflarla istişare halindeyiz. Tarım Bakanlığımız tüm boyutlarıyla bu sorunu uzun bir süredir zaten en ince ayrıntısına kadar çalışmaktadır.”

Sokak köpeklerinin “uyutulacağını” yani öldürüleceğini söyleyen yasa değişikliği çerçevesinde yapılmak istenenler ise şöyle sıralanıyor:

-Her belediye kapsamında internet sitesi üzerinden barınaklardaki köpeklerin fotoğrafları paylaşılarak sahiplenmelerinin sağlanması için ilanlar oluşturulması.

-İnternet sitesinde her köpeğin ilanına 30 gün yer verilmesi, sürenin dolması sonucunda sahiplenilmeyen köpeklerin

ilandan kaldırılması ve enjeksiyon ile “uyutulması”.

-Sahiplendirilen köpeklere çip takılması.

-Sahiplenilen ve “uyutulan” köpeklerin yerine barınaklara yeni köpeklerin getirilmesi ve aynı işlemlerin onlar için de yapılması...

“YAKALA, KISIRLAŞTIR, SAL” OLMADI “UYUTALIM”

“Uyutma” işlemini tek çözüm, varılan noktada alınması gereken bir önlem gibi anlatanlar, aslında hayvanların hayatını kolaylaştırmayanlar ve hayvan bakımını toplumsal bir sorumluluk olarak görmesi gerekirken en basit önlemleri hayata geçirmeyenlerdir.

2004’te yasanın çıkmasından sonra hayvan bakım ve rehabilitasyon noktaları kurulması zorunluluk haline getirilmiş olsa da yapılanlar ihtiyacı karşılamaya yaklaşmadı bile. Sınırlı birkaç belediye dışında bu konuda kayda değer bir şey yapan olmadı. Tek adam rejimini tahkim

edenlerin ise böyle işlerle uğraşacak “vakitleri yoktu”. Toplumun geniş kesimlerini sefaletin içine itenler, “Saray/Şimşek programı” ile emekçilerin boğazını sıkıya hazırlananların köpeklerin sorunlarına çözüm bulmak gibi bir gündemleri yok.

2021’de yasada yapılan değişiklikte “mal” yerine “can” denilmeye başlanması lafta yapılan bir değişiklikten başka bir şey değil. Zaten rejimin zihniyeti dikatte alındığında başka bir şey yapması da beklenemezdi.

2024’de yapılmaya çalışılan değişiklik ortada bırakılan sorumlulukların üzerine gidici ve ihtiyaca dönük çözüm odaklı bir çaba değil. Tam tersine onlar, “başıboş”, “sahiplenilmeyen” köpeklerin itlafını planlıyorlar. Onlar bu konuyu gündeme getirerek “Saray/Şimşek” programı ile boğazını sıkıttıkları emekçilerin önüne oyalanacak yapay bir gündem atıyorlar. Yoğun tepkilere rağmen AKP şefinin bu konuda gösterdiği ısrar ise, rejimin dinci-faşist zihniyetini topluma dayatma pervasızlığının yeni bir hamlesidir.

Kadın cinayetlerinde olduğu gibi rejimin failleri “cezasızlıkla” ödüllendirmesi, sorunu derinleştiriyor. Köpek sayılarındaki ve köpeklerdeki hastalıkların artmasının nedeni iktidardır. Bunun karşısında ise veteriner hekimler başta olmak üzere hayvanların yaşam hakkını savunan birçok kesimden açıklamalar ve eylemler yapılıyor. Hayvanları katletmeye odaklanan rejim, yasaya karşı yaşam hakkını savunanlara da saldırıyor.

Bu yasa değişikliğini dayatan AKP-MHP rejimi, topluma faşizmin “rap rap” seslerini dinlettiriyor. “Bu rejim yaşatmaz öldürür” mesajı veriyor. Dayatılan bu yasa değişikliğine karşı durmak, köpek katliamına dur demek, hayvanların yaşam hakkını savunmak faşizan zihniyete karşı önemli bir mücadele konusudur. Burada atılan mücadele adımlarını büyütme ve sarayın pervasız saldırganlığına karşı farklı alanlarda yükselen sesleri birleştirmek günün önemli sorumluluklarından biridir.

İnsana ve diğer tüm canlılara düşmanlar!

D. İnci

Son günlerde “sokak” köpeklerine yönelik katliam hazırlığı sermaye iktidarı tarafından yeniden gündeme getirildi. “Köpek terörü” denilerek katliamlarına gerekçe bulmaya çalışıyorlar. Yandaş medya konuya ‘özel’ ilgi gösteriyor. “Köpeklerin iç güvenlik sorunu haline geldiği” bile iddia ediliyor. AKP’liler “konunun bir Türkiye meselesi olduğunu” vurguluyor. Hayvan hakları savunucularının itirazları bildik manipülatif argümanlarla karşılanıyor. Bir kez daha kendilerine düşen görev ve sorumluluğu örtbas ediyorlar.

Sömürü üzerine kurulu, her şeyin metalaştığı bu düzende ne insana ne doğaya ne diğer canlı türlerine önem verilmediği, saray rejiminin her icraatıyla birkez daha kanıtlanıyor. AKP-MHP iktidarının ‘yaşatmak’ yerine ‘öldürmeyi’ esas alması tiksinti verici olsa da şaşırtıcı sayılmaz. Kuşkusuz hayvanlara yönelik bu katliam girişimi AKP-MHP faşizmine özgü değil. Ne yazık ki yaşadığımız coğrafyada hayvanlara yönelik katliamların ibretlik örnekleri bulunuyor.

İlk örnek 3. Murat zamanında İstanbul’daki maymunların idam edilmesidir. Vaktiyle Kuzey Afrika’dan İstanbul’a çok sayıda maymun getirilmiş, 3.Sultan Murat devrinin zengin kesimleri tarafından bir süs ve oyuncak olarak kullanılmıştır. Pek çok tarihçi maymunların bu şekilde ev hayvanı olarak kullanılması dışında çeşitli işlerde çalıştırıldığını da belirtiyor. Osmanlı Donanması’nda gözcülük dahil terzilikte, kuyumculukla, bakkallık ve kasaplıkta kullanılmıştır. Maymunların yaygın bir şekilde insanlarla iç içe yaşaması Sultan Murat’ın imamlığını yapan ve daha sonra Rumeli kazaskeri olan Manisalı Molla Abdulkerim Efendi tarafından “Müslüman halkı yoldan çıkaracağı” gerekçesiyle nefretle karşılanmıştır.

Abdulkerim Efendi’ye “maymunkeş” lakabını kazandıran katliamın gerekçesi şöyle anlatılmaktadır: “Tüm hikaye bu dini bütün molların Fatih Camii’nde verdiği bir Cuma vaazıyla başlıyor, molla, ateşli bir konuşmayla ‘kadınların bu maymunları fena işlerde kullandığını’ anlatıyor. Cuma çıkışı kızgın kalabalık önde bizim molla, Azapkapı ve Galata’daki maymun satıcılarını basıyor. Tarihçiler o günü ‘İstanbul’da dalında maymun sallanmayan tek bir ağaç kalmadı.’ diye an-

latır. Molla, yakalanan maymunları kendi elleriyle asıyor, iri maymunlar için ayrı idam sehvası hazırlıyor.” (*)

Bir başka örneğe köpeklerin topluca Sivriada’ya sürgün edilmesidir. 1865’te İstanbul Galata’da bir İngiliz vatandaşının köpeklerden kaçmak isterken yüksek bir duvardan düşüp ölmesi üzerine İngiltere hükümeti yetkililerinin istemiyle 2. Mahmut bir kararla kentteki bütün köpekleri Sivriada’ya sürgün ettirir. Halkın, uygulamanın uğursuzluk getireceği inancının yarattığı etkiyle köpekler adadan geri getirilir. Kısa bir süre sonra sürgün için ikinci emir Sultan Abdülaziz’den gelir. Köpekler tekrar toplanıp Hayırsız Ada’ya bırakılır.

1910’da ise dönemin belediye başkanı Suphi Beysoyundunun talimatıyla 80 binden fazla köpek toplanır ve Hayırsızada / Sivriada’ya götürülerek burada feci şeklide ölüme terk edilirler. Fransız Gazeteci Robert Gillon o zamanı, Hayırsız Ada önünden geçerken yaşadığı trajediyi şöyle anlatır:

“...Az sonra rüzgârla birlikte burnumuza dayanılması imkânsız pis bir koku

geldi. Daha doğrusu kendimizi bu kokunun içinde bulduk. Kitleler halinde ölen köpeklerin kokusuydu bu! Dediklerine göre adada bekçiler vardı ve bu köpeklerle bir arada yaşıyorlardı. Adamlar ölen köpekleri kireç kuyularına atıyorlardı ama yine de bu pis kokuya engel olunamıyordu...”(**)

Zaman değişse de sömürü düzeninin mantığı değişmiyor. Bu sefer 2019’da İstanbul’un Adalar ilçesinde atlara yapılan zulüm karşımıza çıkıyor. Büyükada’da 105 at hastalıkları gerekçe gösterilerek Adalar İlçe Tarım Müdürlüğü yetkililerince öldürüldü. Büyükada’da fayton çeken atlar kötü yaşama koşullarında, acımasızca çalıştırılıyordu. Resmi verilere göre 2012 yılından itibaren adada hastalıktan kayıtlı at sayısı 702 olup, resmi olmayan rakamlara göre ise her yıl adada çeşitli nedenlerle ölen at sayısının 700 olduğu belirtilmektedir. Öldüresiye çalıştırılan, sırtlarından yüksek karlar elde edilen atların tablosu da unutulmaması gereken bir başka gerçektir.

Örnekleri çoğaltmak mümkün. Hay-

van Hakları İzleme Komitesi’nin raporuna göre yalnızca 2020 yılında Türkiye’de; en az 1 milyar 211 milyon hayvanın yaşam hakkı gasp edilmiş, en az 22 milyon hayvan işkence görmüştür.

Gericiliğin arttığı bu dönemlerde yayılan ‘büyü’ gibi uygulamalarda kedilerin, köpeklerin uzuvları kullanılmakta bu nedenle de hayvanlar öldürülmektedir.

Özetle; köpekleri katledecek yasa tasarısı, AKP’nin faşist uygulamalarının yeni bir örneği olmakla kalmayıp, bu gericici faşist zihniyetin türediği kapitalist sistemin gerçeğini de gözler önüne seriyor. Bu sömürü düzeni yıkılana kadar insan ve diğer canlıların yaşam hakkı büyük bir tehdit altında kalmaya devam edecek. Bu nedenle rejimin faşizan dayatmalarını reddetmek, “Yaşamak ve yaşatmak için sosyalizm” şiarını yükseltmek dışında bir seçenek yoktur.

(*) Sunay Akın, Sabah Gazetesi (2007) -İnsanlar cehennemi adlı makale

(**) <https://www.haytap.org/tr/surgun-kopekler-robert-gillon-1910>

Emekçiye “tasarruf” gericilik odaklarına servet aktarımı!

Her fırsatta tasarruf demagojisi yapan gerici rejim, kendi lüks ve şatafatları, din istismarı söz konusu olduğunda ise har vurup harman savurmakta beis görmüyor.

Kendisine yazlık-kışık saraylar yaptıran, bin yüz odalı kaçak sarayında altın kadehler kullanan dinci-faşist rejimin şefi bir kez daha “tasarruf” demagojisi yaparak kendi yarattıkları ekonomik krizin faturasını işçi ve emekçilere kesiyor. ‘Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi’ olarak adlandırdıkları yeni kemer sıkma politikası gerici şef Erdoğan’ın imzasıyla 17 Mayıs tarihli Resmi Gazete’de yayımlandı. Söz konusu pakette memur servislerinin kaldırılması, emekli olan sayısını aşmayacak oranda yeni memur alımı yapılması, zorunlu haller dışında memurların fazla mesai ve nöbet ücreti alacak şekilde çalıştırılmaması gibi maddeler yer alıyor. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ise yaptığı açıklamada bu paketin son olmadığını belirterek başka “tasarruf paketlerinin” de yolda olduğunu ilan etti. Ekonomistler; 2024 yılının ilk dört ayında 400 milyar TL’nin üzerinde bir bütçe açığı olduğuna dikkat çekiyorlar. Bu açığı kapatmaya çalışan AKP-MHP rejimi emek-

çilere reva gördüğü sefalet ücretlerine dahi göz dikiyor. Büyük çoğunluğu asgari ücretin çok altında maaş alan 15 milyonu aşkın emekli ve 10 milyon dolayında asgari ücretli şatafat içinde yaşayanların, “itibarlarından tasarruf etmeyenlerin” yarattıkları yıkımın altında ezilmeye devam ediyor. Kendi lüks ve şatafatlarından taviz vermeyen dinci-faşist iktidarın şefleri, saltanatı ayakta tutmak için din istismarını günden güne yaygınlaştırıyor. Gericilik propagandasında kullandığı aparatlara ise bol keseden para dağıtmaya devam ediyor. Hiçbir ‘tasarruf’ tedbirinin muhatabı olmayan, her yıl önüne ek bütçeler serilen Diyanet İşleri Başkanlığı, 2024-2028 döneminde sadece yurtdışındaki etkinlikleri için 794,8 milyon TL bütçe planlaması yaptı.

MAARİF VAKFI: MEB’E ALTERNATİF, GÜLEN’İN MİRASINA TALİP

Gerici şefin imzasıyla 29 Mayıs 2024 tarihli Resmî Gazete’de yayınlanan yeni kararda Maarif Vakfı’na yaklaşık 6 milyar TL aktarılmasının önü açıldı. 15 Temmuz tiyatrosundan önce temelleri atılan ve hem Milli Eğitim Bakanlığı’na gerici

bir alternatif hem de Gülen cemaatinin yurtdışındaki misyonunu elinden almak gibi hedeflerle 17 Haziran 2016’da resmen kurulan bu vakfa her yıl devasa bütçeler ayrılıyor. Doğrudan iktidarın atadığı kişiler tarafından yönetilen vakıf kendi eğitimcilerini kendisi yetiştiriyor, onların yurt veya okul açtığı şehirlerde başka bir kamu kurumu faaliyette bulunamıyor, yurt dışındaki kamuya ait varlıklar Bakanlar Kurulu kararıyla bedelsiz olarak bu gericilik odağı kuruma devredilebiliyor. Kurulduğu ilk anda MEB bütçesinden vakfa 1 milyon TL aktarılmıştı. Eğitim bütçesinden vakfa aktarına kaynaklar ise düzenli bir şekilde arttırılıyor:

2019 yılında 422,5 milyon TL, 2020 yılında 684 milyon TL, 2021 yılında 1,7 milyar TL, 2022 yılında 1,8 milyar TL, 2023 yılında ise 2,9 milyar TL gericilik propagandası yapan bu kuruma aktarıldı.

Erdoğan’ın imzaladığı son kararla, merkezi yönetim bütçesinden bu vakfa sadece 2024 yılında 5,7 milyar TL aktarılması kararlaştırıldı. İktisadi işletme ve sermaye şirketi de kurabilmesine olanak tanıyan vakıf adı altındaki bu gericilik odağı kendisine aktarılan sermayeyle yurtdışında birçok ülkede boy gös-

termektedir. 500’e yakın kişiyi yurtdışına personel olarak gönderen vakfın çalışan ve yöneticilerinin maaşını da kendileri belirlerken bu ücretler 60 bin TL’ye kadar çıkabiliyor.

İşçi ve emekçilerin sefaletini her geçen gün daha da derinleştiren, kendi lüks yaşantılarından ve gösterişlerinden taviz vermeyen dinci-faşist iktidar ve ortakları kendi yarattıkları ekonomik yıkımın faturasını, tam bir pervasızlıkla emekçilere ödetiyor. Yoksulluk ve sefaletin böylesine derinleştiği koşullarda diyanet ve Maarif Vakfı gibi gericilik odaklarına ise daha fazla para aktarılması hiç de tesadüf değil. Bu odaklar, sefaleti iliklerine kadar hisseden emekçi kitlelere din demagojisi ile şükretmeyi telkin ediyor. Bu din istismarcısı şarlatanlar hem mafyatik saray rejiminin suçlarını örtmeye hem emekçileri isyandan uzak tutmaya çalışıyor. Hal böyleyken işçi ve emekçiler bu din bezirganlarını tiksintiyle bir kenara itip onları besleyen saray rejiminin saldırılarına karşı örgütlü mücadeleyi yükseltmeden kendilerine dayatılan sefalet zincirlerini kırmaları mümkün değil.

E. YALÇIN

İşçiler haklarını istiyor: Direne direne kazanacağız!

DiSK’e bağlı Birleşik Metal-İş üyesi işçilerin, 2022 yılından bu yana toplu sözleşme hakkı için mücadele ettiği Mersen’de grev 59 gündür sürüyor. Mersen kapitalistinin TİS için masaya oturmaması üzerine işçiler 19 Nisan’da greve çıktı.

Çankırı’da bulunan Sumitomo’da ise Petrol-İş ile patron arasında devam eden TİS görüşmelerinde anlaşma çıkmadı. İşçiler 29 Mayıs’ta başlattıkları grevi sürdürüyor.

İzmir Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesinde kurulu bulunan Purmo Group fabrikasındaki işçilerin grevinin 40. günü. Birleşik Metal-İş Sendikası üyesi işçiler, sendika ve işveren arasında devam eden TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamamasının ardından 8 Mayıs’ta greve çıktı.

İzmir Kemalpaşa’da bulunan Lezi-

ta’da çalışan işçiler 2021’den itibaren verdikleri mücadele ile sendika haklarını elde etti. Öz Gıda-İş’in yetki belgesinin gelmesiyle TİS süreci başlarken, Lezita patronu görüşmelerin hiçbirine katılmadı. Bunun üzerine işçilerin 7 Mart’ta başlattığı grev sürüyor.

İzmir’de bulunan Kristal Yağ fabrikası ile Tek Gıda-İş Sendikası İzmir 3 No’lu Şube arasındaki toplu iş sözleşme görüşmelerinin olumsuz sonuçlanması üzerine sendika 11 Haziran’da greve çıkma kararı aldı.

Gebze’de Petrol-İş üyesi Polinsu Parkları fabrikası işçileri, patronun krizi gerekçe göstererek ücretleri zamanında ödememesini 10 Haziran günü vardiya çıkışında protesto etti.

Dilovası Makine İhtisas OSB’de bulunan Artech fabrikasında işçiler üretim alanına havalandırma istediler. İşçiler

talebin karşılanmasını beklerken, 3 işçi işten çıkarıldı. İşçiler sendikaya ve fabrika yönetimine tepki gösterdi.

“TABAN MAAŞ HAKKIMIZ”

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası’na üye öğretmenler 22 gündür (16 Haziran) Meclis Parkı’nda “Eğitim Nöbeti”nde. Özel sektörde çalışan öğretmenlerin, taban maaşının Öğretmen Meslek Kanunu (ÖMK) ile güvence altına alınması ve diğer özlük hakları için sürdürdüğü eylemde emekçiler mücadeleye devam diyor. Öğretmenler 26 Mayıs’ta TBMM önündeki Meclis Parkı’nda nöbete başlamıştı.

İZMİR’DE BELEDİYE EMEKÇİLERİ HAKLARINI İSTİYOR

İzmir’de belediye emekçileri direnmeye devam ediyor. İzBB ile Tüm Bele-

diye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (Tüm Bel-Sen) arasında yürütülen TİS görüşmelerinin yanıtız kılması üzerine iş bırakma eylemi gerçekleştiren belediye emekçileri haklarını istiyor.

İşten atılan Çiğli Belediyesi işçileri işe geri dönmek için mücadelelerini sürdürüyor. Haziran ayında bayram öncesinde 150 işçinin işten çıkarıldığı belediye önünde işçiler işlerine geri dönmek için direniyor.

METAL FABRİKALARINDA 15-16 HAZİRAN EYLEMLERİ

Metal fabrikalarında işçiler 15-16 Haziran Direnişi’nin 54. yılında bildiri okudular. Birleşik Metal-İş’e üye Yücel Boru GOSB, Arfesan, Green Enerji Acel, Cengiz Makina (1-2), Renta Pişirici, Yücel Boru Osmaniye, Çimsataş, Çayırova Boru Dörtüol ve Weidmann fabrikalarında açıklama yapıldı. 15-16 Haziran’ın yıl dönümü eylemi İzmir’de grevdeki Purmo Group fabrikasında gerçekleştirildi.

Kölelik koşullarında ucuz çalıştırılan işçiler

E. Eren Yılmaz

Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) verilerine göre Türkiye, 'Dünya'da çalışma sürelerinin en uzun olduğu ülkeler' sıralamasında dördüncüdür. Birleşik Arap Emirlikleri (50,9 saat), Hindistan (46,7 saat) ve Çin'den (46,1 saat) sonra listede yer alan Türkiye'de işçi ve emekçiler, resmi verilere göre haftada ortalama 43,5 saat çalışıyor. Bazı Avrupa ülkelerinde ise haftalık çalışma saatleri şöyle sıralanıyor: Yunanistan'da 39,7, Almanya'da 34,7, Hollanda'da 31,6 saat.

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) verilerine göre, 2023 yılında Avrupa ülkelerinde çalışanların 7,1'i haftada 49 saat çalışarak fazla mesai yaptı. Eurostat'ın neredeyse tüm istatistik bilgileri şaibeli olan TÜİK'e dayandırdığı verilere göre Türkiye'de fazla mesai yapan işçi ve emekçilerin oranı Avrupa'nın dört katına ulaşmış durumda. Bu oranlara göre ülkede çalışan her dört işçiden birisi fazla mesai yapmak zorunda bırakılmış. Gerçek oranın TÜİK'in uydurduğu sayıların çok üzerinde olduğunu, işçilerin çalışma ve yaşam koşulları hakkında az-buçuk bilgisi olan herkes bilir.

Ülkede işçi ve emekçiler açısından koşullar her geçen gün biraz daha ağırlaşıyor. Sermaye düzeninin Saray iktidarı eliyle hayata geçirdiği çok yönlü yıkım saldırılarının faturası, çalışma ve yaşam koşullarını çekilmez hale getirmiş bulunuyor. İşçi sınıfı mücadelesinin zayıflığından güç alarak gittikçe pervasızlaşan

iktidarın emek düşmanı adımları birbirini izlerken, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel yıkım dayatmaları sistematik bir şekilde uygulanıyor. Ekonomik krizin derinleştiği son yıllarda oluşan tablo, AKP-MHP rejiminin gemi iyice azıya aldığı gösteriyor. Toplumsal yaşamın tüm alanlarında dayatılan yoksulluk ve sefalet en temel insani ihtiyaçlara dahi ulaşmayı zorlaştırırken, "modern kölelik" de bir tür "norm" haline getirilmeye çalışılıyor.

Bu koşullarda milyonlarca işçi ve emekçi hem daha fazla çalıştırılıyor hem açlık sınırının altında ücretlere mahkûm edilmiş durumda. Resmi istatistikler gerçeği yansıtmaktan uzak olmasına rağmen, çalışma koşullarının köleliği aratmadığını kanıtlar niteliktedir.

2003 yılında değiştirilen iş kanununa göre Türkiye'de haftalık çalışma süresi 45 saat. Yıllık fazla mesainin üst sınırı ise

270 saattir. Oysa kapitalistlerin çıkarlarına uygun bir çalışma rejimi kurmak için çırpınan AKP (2015'ten bu yana AKP-MHP) rejimi hem işçilerin yasal haklarını kuşa çevirdi hem iş yasalarının uygulanmadığı bir sistem yarattı. Artık bütün çalışma alanlarında kâr hırsının güdülediği yasa-kural tanımaz uygulamaların hüküm sürdüğü hemen her gün somut olarak görülen bir olgu. Yıllık 270 saat fazla mesai üst sınırının birçok fabrikada birkaç ayda aşıldığını biliyoruz. Kısacası kapitalistler, işçi ve emekçilere kölelik koşullarını dayatan yasaları dahi artık yetersiz görüyor. Zira sınıfın göreceli olarak sessiz olması hem saray rejimini hem kapitalistleri hiç olmadığı kadar kaba, saldırgan ve kural tanımaz hale getirmiştir.

Yoksulluk ve sefaletin derinleşmesine bağlı olarak yaygınlaşan uzun çalışma saatleri işçilere kanıksatılmak isteniyor. Düşük ücretlerle geçinemeyen, temel insani ihtiyaçlarını karşılayamayan, karnını

doymakta zorlanan işçiler fazla mesai ile bir parça rahat nefes alabileceğini düşünüyor. Bundan dolayı sefalet içinde bir yaşam karşısında, insanı tüketen uzun çalışma saatlerine tahammül ediyor. İş yasalarındaki sınırlı kuralların dahi uygulanmaması, saray rejiminden güç alan kapitalistlerin küstahlığının verdiği noktayı gösteriyor.

Bu durumu hem yaratan hem istismar eden saray rejimiyle kapitalistler, adete çalışmak dışında hiçbir yaşamı olmayan milyonlar olgusunu yarattılar. İşçi sınıfı hareketinin zayıf ve dağınık olması ise tablonun kanıksanmasını sağlıyor. Ancak ne kadar uzun süre çalışılırsa çalışılсын yoksulluk ve sefalet tablosunun değişmemesi de bir olgudur. Zira işçi sınıfı örgütlü mücadeleyi yükseltene kadar ne AKP-MHP rejimi ne temsil ettiği kapitalistler bu rezil tutumlarını değiştirecek.

İşçi sınıfıyla emekçiler insanca yaşamaya yeten bir ücret ve insanca çalışma koşulları talebiyle örgütlü mücadeleyi yükseltmelidir. Zira düşük ücretler, zorunlu mesailer, ağır çalışma koşulları, kısacası vahşi sömürü koşullarında bir değişimin olması ancak işçi sınıfı örgütlü mücadelesini yükselttiğinde mümkün olacaktır. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da işçi ve emekçilerin mücadele etmeden hak kazanma şansı, çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirme olanağı olmayacaktır.

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi'nin 54. Yıl dönümünde Ankara, İstanbul ve İzmir'de eylemler yapıldı.

Ankara'da Emek ve Demokrasi Güçleri tarafından Olgunlar Sokak'ta bulunan Madenci Anıtı önünde yapılan eylemde kurumlar adına metin okundu. Açıklama şunlar ifade edildi:

"Sermayenin devleti işçi sınıfına, ezilen halklara, gençliğe ve kadın hareketine düşmandır. Burjuvazinin devleti kendi bekasını sürdürmek için hak arayan işçilerin, ezilen halkların, geleceksizliğe mahkûm edilen gençliğin, kadınların mücadelesini boğmak zorundadır. Sosyal yıkım saldırılarını gün geçtikçe arttırması, işçi sınıfının elinde kalan kırıntı düzeyindeki hakları ortadan kaldırmaya çalışması, Taksim 1 Mayıs'ı sonrası esti-

Üç kentte 15-16 Haziran eylemleri

rilen tutuklama terörü, Filistin halkının sözde yanında yer alırken iki yüzlüce Siyonist İsrail devleti ile tüm ilişkilerin sürdürülmesi ve Kürt halkının iradesi yok sayılarak Hakkari belediyesine kayyum atanması bu düşmanlığının sonucudur. Bugün sosyal yıkım saldırılarına, düşük ücretlere, hayat pahalılığına, kayyumlara, tutuklama saldırılarına karşı yapılması gereken de 15-16 Haziran ruhunu kuşanarak fiili meşru mücadeleyi her alanda büyütmeektir."

İşçi Emekçi Birliği, 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi'nin 54. yılında İstanbul'da Mecidiyeköy'de Cevahir AVM

önünde eylem gerçekleştirdi ve "Yeni 15-16 Haziranlar için ileri" denildi. Açıklamada şunlar vurgulandı:

"Sermaye sınıfının emeğin üzerindeki tahakkümüne son vermenin yolu ise işçi ve emekçilerin bir sınıf olarak mücadeleye atılmasıyla mümkündür. Fabrikalarda ve hayatın olduğu her yerde sömüren sınıfın karşısına işçi sınıfı olarak çıktığımızda hak ettiğimizi alabilir, sömürüye son verebiliriz.

İşçi ve emekçileri, ezilen ve sömürülen kesimleri kapitalist sömürü düzenine karşı şanlı 15-16 Haziran direnişi ruhuyla örgütlenmeye, mücadeleye davet ediyoruz."

İzmir'de içerisinde BDSP'nin de olduğu ilerici-devrimci güçler, 15-16 Haziran direnişinin 54. yılında gerçekleştirdikleri bir yürüyüş ve basın açıklaması ile „54. Yılında 15-16 Haziran direnişi yol gösteriyor!“ dedi.

Açıklamada 15-16 Haziran'ı yaratan koşullar ifade edildikten sonra topluma dayatılan kapsamlı saldırılar özetlendi. Konuşmada saray iktidarının işçilere, emekçilere, ezilen halklara dönük saldırılarının ancak işçi ve emekçilerin birleşik mücadelesi ile püskürtülebileceğinin altı çizildi. Basın metni işçi ve emekçileri 15-16 Haziran Direnişi'nin yolunda örgütlenmeye ve mücadeleye çağırان vurgularla bitirildi.

KIZIL BAYRAK / ANKARA, İSTANBUL, İZMİR

İşçi-emekçiler dört bir yanda direniyor!

İşçi ve emekçilerin hakları için başlatılan direniş, grev ve eylemler dört bir yanda devam ediyor.

İşçi ve emekçilerin hakları için başlatılan direniş, grev ve eylemler dört bir yanda devam ediyor. Purmo Metal, Mersin, Lezita, Sumitomo, İZELMAN, İzenerji, Menemen Belediyesi, belediye şirket işçileri, ASM çalışanlarının hakları için başlattığı eylem ve direnişler sürüyor.

İzmir Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Purmo Metal Fabrikasında Birleşik Metal-İş üyesi işçilerin grevi sürüyor. Patronun işçilerin yüzde 120 zam teklifini kabul etmemesi üzerine başlayan grev bir ayı aşındır devam ediyor. Greve çevrede bulunan fabrikalardaki işçi-emekçiler ile demokratik kitle örgütleri dayanışma ziyaretleri gerçekleştirdi.

İzmir Kemalpaşa'da bulunan Lezita'da çalışan işçiler 2021'den itibaren verdikleri mücadele ile sendika haklarını elde etti. Öz Gıda-İş'in yetki belgesinin gelmesiyle TİS süreci başlarken, Lezita patronu görüşmelerin hiçbirine katılmadı. Bunun üzerine işçilerin 7 Mart'ta başlattığı grev sürüyor.

Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Mersin'de Birleşik Metal-İş üyesi işçilerin TİS haklarının gasp edilmesine karşı 19 Nisan'da başlattıkları grev sürüyor.

Çankır'da bulunan Sumitomo'da ise Petrol-İş ile patron arasında devam eden TİS görüşmelerinde anlaşma çıkmadı. İşçiler 29 Mayıs'ta başlattıkları grevi sürdürüyor.

BELEDİYE İŞÇİLERİ HAKLARINI İSTİYOR

CHP'li İzmir Büyükşehir Belediyesine bağlı İzdoğa'da 70'e yakın, İZELMAN'da 25, İzenerji'de de 21 işçi işten atıldı. DİSK/Genel-İş üyesi İzenerji işçileri ile Belediye-İş üyesi İzdoğa işçileri 22 Mayıs'ta işe iade talebiyle başlattığı direniş sürüyor. İşçiler direnişin 16'ncı gününde Kültürpark'ta yürüyüş gerçekleştirdi.

AKP'li Menemen Belediyesi'nde 375'i tek seferde olmak üzere Belediye-İş ve Hizmet-İş üyesi 400 işçi işten atıldı. 28 Mayıs'ta belediye binası önünde direnişe başlayan Belediye-İş üyesi işçiler direnişin 13'üncü gününde soğan ve ekmeğe protesto eylemi yaptı.

İstanbul Kartal Belediyesi'nde çalışan Genel-İş üyesi işçiler alacaklarının ödenmemesi üzerine iş yavaşlatma eylemleri gerçekleştirdi. Eylemin ardından yapılan görüşmede maaşların Haziran 15'de tam olarak yatırılması; Mart ve Nisan ayından kalan mesai ücretlerin ise 12 Temmuz tarihine kadar yatırılması, Mayıs maaşı ile Haziran ayında alınması gereken 26 günlük ikramiye için ise bayram sonrası tekrar görüşülmesi konusunda karar alındı ve eylem sonlandırıldı.

Belediye şirket işçilerinin her Salı saat 19.00'da Kadıköy Rıhtım'da gerçekleştirdiği oturma eylemleri sürüyor. İşçilerin "Kadrolu ve güvenceli çalışma" talebiyle gerçekleştirdiği eylemlerin 2'nci haftası geride kaldı.

METAL FABRİKALARINDA İSRAİL PROTİSTOSU

Birleşik Metal-İş'in yetkili olduğu tüm fabrikalarda İsrail'in Filistin halkına yönelik soykırım saldırısı protesto edildi. Vardiya giriş ve çıkışlarında yapılan eylemlerde ortak açıklama okundu. Açıklamada şu ifadeler yer verdi:

"Tüm dünyanın gözü önünde bir vahşet yaşanıyor. Bu vahşeti yapanlar kadar vahşete seyirci kalanlar da suçludur. İktidar İsrail ile tüm ticari ve ekonomik ilişkileri askıya almalı. Türkiye ve İsrail arasında imzalanan serbest ticaret anlaşmasından çıkılmalıdır. Katil İsrail kaybedecek Filistin halkı kazanacak. Filistin halkı kazanıncaya kadar Filistinlilerle dayanışma içerisinde olacağımızı ilan ediyoruz."

yoruz."

PETROKİMYA İŞÇİLERİNDEN İSRAİL PROTİSTOSU

Petrol-İş Gebze Şubesi'nin yetkili olduğu fabrikalarda Filistin halkıyla dayanışma eylemleri yapıldı. Vardiya giriş çıkışlarında yapılan eylemlerde "Katil İsrail'in Filistin'den defol!", "Filistin halkı yalnız değildir!" ve "Katil ABD Ortadoğu'dan defol!" sloganları atıldı. İşçiler adına okunan ortak açıklamada şu ifadeler yer verdi:

"Tüm dünyaya soruyoruz: İsrail'in insanlık dışı saldırılarının durdurulması için daha kaç çocuk ölecek? Bugüne kadar İsrail'e sert mesaj vermekten ve yaptırım uygulamaktan çekinen ülkeler şimdi timsah gözyaşları döküyor. Göstermelik yaptırımlarla, dostlar alışverişte görsün misali tepkilerle akan kanın durmayacağı açıktır. İsrail, siyasi, askeri ve ticari olarak izole edilmelidir. İsrail ile tüm ticari ilişkiler son verilmelidir. Fakat her fırsatta Batılı devletleri İsrail'e verdikleri destek için suçlayan AKP hükümeti ise Türkiye'den İsrail'e yapılan ihracata uzun süre izin verdi. Gazze'de çocuklar ölürken İsrail'in limanlarına Türkiye'den giden gemiler demir-çelik ürünleri, çimento ve mühimmat boşaltıyordu. Hükümet Filistin'den önce patronların kârını ve kasasını düşündüğünden İsrail'e yapılan ihracatı ancak 8 ay sonra durdurabildi. İsrail'e ihracatın durdurulması kararı, istisnasız uygulanmalıdır. Şirketlerin farklı yollarla ve üçüncü ülkeler kanalıyla bu

kısıtlamayı delmesine asla müsaade edilmemelidir. Tüm dünyada demokrasi ve özgürlük havarisi kesilenler, yıllardır Filistin'de yaşanan vahşete göz yumdular. Biz emekçiler ise Filistinli kardeşlerimizin hep yanında olduk. İşçi sınıfı yaşamdan ve barıştan yanadır. İnsanlık ve dayanışma, bombalardan güçlüdür."

SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN "VERGİDE ADALET" EYLEMLERİ

Aile sağlığı merkezi (ASM) çalışanlarının başlattığı "Aile hekimliği ve sağlık çalışanları vergide adalet istiyor" başlıklı eylemler sürüyor. 4 ayı aşındır her Çarşamba ASM'ler önünde toplanan sağlık emekçileri ASM çalışanlarından haksız ve adaletsiz bir şekilde kesilen vergi oranının en fazla %15 ile sınırlanması ve yıl içinde sabit kalmasını talep ediyor.

ÖĞRETMENLER TABAN MAAŞ HAKKINI İSTİYOR

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın çağrısıyla Meclis Parkı'nda başlatılan Eğitim Nöbeti birçok ile yayıldı. Taban maaş hakkının Meclis'te görüşülen Öğretmenlik Meslek Kanunu'na dahil edilmesi talebiyle nöbete başlayan öğretmenler gözaltı ve polis saldırısına rağmen direnişini sürdürüyor. Ankara, İstanbul, Antalya, Samsun, İzmir, Antakya, Mersin, Kocaeli, Çanakkale, Bursa'da devam eden nöbetlere çok sayıda siyasi parti, demokratik kitle örgütü dayanışma ziyaretinde bulundu.

Güvenceli çalışma ve yaşam için kadın işçiler bir adım öne!

Tek adam rejiminin politikaları her alanda iflas etmiş durumda. Ekonomik kriz her geçen gün derinleşiyor. İşçi ve emekçilerin yağma, talan, sömürü düzeyine karşı öfkesi büyüyor. Yerel seçimlerde açığa çıkan tablo işçi ve emekçilerin bu rahatsızlığının bir yansımasıydı. İktidar ayakta kalabilmek için faşist baskı ve zorbalığın, savaş çığırtkanlığının, sosyal yıkım politikalarının dozunu artırıyor. İşçi ve emekçiler için durum bu iken düzen siyasetinde “yumuşama”dan, “normalleşme”den bahsediliyor. Düzen muhalefetinin temsilcileri tek adam rejiminin şefiyle bir araya geliyor, el ele pozlar veriyorlar.

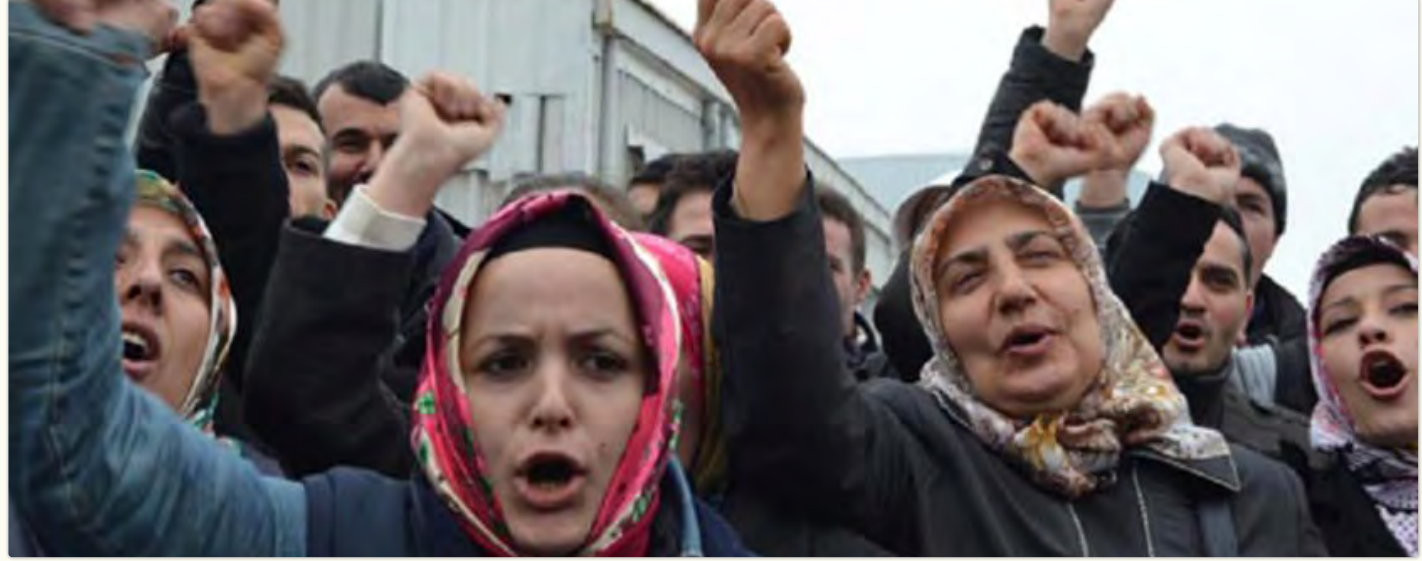
Sözde “yumuşama”, “normalleşme” denen şeyin işçi ve emekçilere yönelik saldırılar ve kirli savaş politikalarında el sıkışmak anlamına geldiği ise attıkları her adımla belirginleşiyor. Sömürü, şiddet, baskı sarmalında kadınlar ise adeta yaşam savaşı veriyorlar, hayatları her gün daha fazla cehenneme çevriliyor. En ağır fatura ise her zaman olduğu gibi işçi ve emekçi kadınlara kesiliyor.

KÖLECE ÇALIŞMA KOŞULLARI GÜNDEMDE

Sarayın Maliye Bakanı Mehmet Şimşek sermayedarların talepleri doğrultusunda Orta Vadeli Programı (OVP) hayata geçirmek için kolları sıvamış durumda. OVP ile güvencesiz, esnek çalışma, düşük ücretler adım adım genel çalışma biçimi haline getirilmeye çalışılıyor. Sarayın harcamalarından, sermayedarlara verilen teşviklerden bir kesinti bile yapılmazken ‘tasarruf’ adı altında emekçilerin kazanılmış haklarına göz dikiyorlar.

Kölece çalışma koşullarını en kolay kabul ettirecekleri kesim olarak ise kadınları görüyorlar. Geçtiğimiz haftalarda yayınlanan “Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı”nda açık bir şekilde kadınlar için ev eksenli çalışma modeli tanımlanıyor. Böylece çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımı kadınların üzerine yıkılmaya devam ederken, düşük ücretlerle sendikasız, güvencesiz ve esnek çalışma, kadınlar için ‘genel çalışma modeli’ haline getirilmek isteniyor.

OVP ile derinleştirilen sömürü politikalarının karşısında direnebilmek için işçi kadınların fabrikalarda, işyerlerinde bir

adım öne çıkıp örgütlenmek, mücadele etmekten başka bir yolları bulunmuyor. Lezita’da hakları için greve çıkan kadın işçiler, taban maaş hakları, güvenceli çalışma ve eşit işe eşit ücret talebi ile direnişe başlayan özel sektör öğretmeni kadın emekçiler, mücadele konusunda tüm kadın işçilere yol gösteriyor.

KAZANILMIŞ HAKLARIN TIRPANLANMASI İÇİN FIRSAT KOLLUYORLAR

Esnek ve güvencesiz çalışma kadın işçiler için genel çalışma modeli haline getirilmeye çalışılırken, tek adam rejimi kadınların kazanılmış haklarını tırpanlamaya yönelik icraatlarını da sürdürüyor. Buldukları her fırsatta “ailenin kutsallığı” laflarını ön plana çıkartıp kadın düşmanı politikalarının üzerini örtmeye çalışıyorlar. 9. Yargı Paketi’nde de “Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı”nda da ailenin korunması adı altında kadınlara yönelik saldırıları hayata geçirmek için planlar yapıyorlar.

İstanbul Sözleşmesi’ni fesh eden AKP-MHP rejimi, 6284 sayılı “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”u iptal etmek için de fırsat kolluyor. 9. Yargı Paketi’nde de buna yönelik adımlar mevcut. AYM kararı ile kadınların evlendikten sonra kendi soyadlarını kullanamamaları Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırı bulunmuştu. Ancak pek çok başka örnekte olduğu gibi bu AYM kararı da 9. Yargı Paketi’ ile hiçe sayılıyor. “Aile birliğinin korunması” adı altında kadınların evlenmeden önceki

soyadlarını kullanması engellenmek isteniyor.

9. Yargı paketinde kadına yönelik şiddetin önünü açacak, teşvik edecek maddeler var. Paket’te “tazyik hapis” kararına itiraz yolu açılıyor. Böylece 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararlarına uymayanlar için verilen hapis cezalarına itiraz edilebilecek. Mevcut haliyle dahi tam olarak uygulanmayan caydırıcı nitelikteki hapis uygulaması böylece tamamen kaldırılmaya, 6284’ün içi boşaltılmaya çalışılıyor. Diğer yandan 9. Yargı Paketi’nde geçen “etki ajanlığı” ile ‘devlet güvenliği’ adı altında pek çok temel hak ve özgürlüklere, örgütlenme hakkına yönelik saldırılar gündeme getiriliyor. Kadın örgütlerinin de bu saldırılardan payına düşeni alacağını öngörmekte bir güçlük yoktur.

Kadın düşmanı politikalar karşısında da kadın işçilerin bir adım öne çıkmak hem kazanılmış haklarını korumak hem de daha fazlasını kazanmak için mücadele etmekten başka bir seçeneği bulunmuyor. Saldırıcıyı püskürtmek ve kazanmanın yolu ise tek adam rejiminin faşist baskı ve teröründen etkilenen tüm toplumsal kesimlerle birlikte mücadele etmekten geçiyor.

SAVAŞ VE SALDIRGANLIK POLİTİKALARI TIRMANDIRILYOR

Kadın düşmanı politikalarını hayata geçirmek için kolları sıvayan tek adam rejimi bir yandan da Kürt halkına yönelik savaş ve saldırganlık politikalarına devam ediyor. Bunun için sınır ötesi saldırılara hazırlanıyor. Diğer yandan hem “timsah

gözyaşları” döküyor hem siyonist İsrail’le her türlü askeri, ticari, akademik ilişkiyi sürdürerek Filistin’de yaşanan soykırımı destek oluyor. Kirli savaş politikalarının en ağır faturasını savaşın olduğu coğrafyalarda kadınlar ve çocuklar ödemeye devam ediyor. Kirli savaş politikalarını içeride, mücadele eden tüm kesimlere yönelik baskı, gözaltı, tutuklama terörü tamamlıyor.

Ancak kirli savaş, şiddet ve baskıyla ayakta durmaya çalışan tek adam rejimi ne yaparsa yapsın mücadeleyi bitiremiyor. Seçimlerin hemen ardından Van’da, şimdi Hakkari’de kayyım saldırısına karşı en önde kadınlar olmak üzere Kürt halkı direnmeye devam ediyor. Geride bıraktığımız Taksim 1 Mayıs’ında da en önde kadınlar barikatları zorlamıştı.

Bu kokuşmuş sermaye düzenine karşı mücadeleye öncülük eden devrimci kadınlar gözaltılara, baskılara, tutuklamalara boyun eğmiyorlar. İnsanca yaşanabilecek bir dünya için, sosyalizm için mücadele etmeye devam ediyorlar. Onların yükselttiği mücadeleye tüm işçi kadınlar omuz vermeli, insanca yaşanabilecek bir dünya için mücadelede bir adım öne çıkabilmelidirler.

Özetlemeye çalıştığımız tablo özelde kadın işçilerin genelde işçi sınıfının karşı karşıya olduğu sorunların çok boyutlu olduğunu gözler önüne seriyor. İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları olarak sermaye düzeninin topyekün saldırılarına karşı işçi kadınları bir adım öne çıkmaya, güvenceli çalışma ve yaşam için mücadeleyi yükseltmeye çağırıyoruz.

İŞÇİ-EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

insanca yaşanacak ücret için...

Kadın işçiler bir adım öne!

Asgari ücrete ara zam tartışmaları birçok iş yerinde, fabrikada, mahallelerde en önemli gündemlerimizden biri oluşturuyor. Yılın ikinci ayında eriyen kölelik ücreti birkaç bin lira açlık sınırının altına düşmüşken kadın işçilerin yarısından fazlası asgari ücrete mahkum koşullarda çalıştırılıyor. Yüzde yirmi beşi asgari ücretin bile altında kalan ücretlerle çalışırken kayıt dışı çalışan kadın işçilerin oranı ise yüzde otuz civarında. Yani kadın işçilerin büyük bir çoğunluğu asgari ücret veya daha düşük bir gelirle hayatta kalma mücadelesi verirken geleceksiz, güvencesiz bir ortamda yaşamaya zorlanıyor.

Yoksulluğumuz gün be gün artarken kapitalistlerin iktidardaki temsilcisi olan AKP-MHP iktidarının sözcüleri, temmuz ayında ara zam yapılmayacağını söylüyor. Sonra da büyük bir yüzüzlükle "aynı gemideyiz" palavrasına sarılıp 'hep birlikte sabrederek' bu günleri aşacaklarını söylüyorlar. Oysa ki krizi fırsat bilip karlarını nasıl katladıkları, bizim emeğimiz üzerinden sürdürdükleri şatafatlı yaşamları, azgın sömürü ve düşük ücret politikasıyla bizleri her açıdan büyük bir yıkıma uğrattıkları tüm gerçekliğiyle ortadadır.

Kasalarını bizim ürettiğimiz zenginliklerle dolduran açgözlü kapitalistler ve saraydaki sözcüleri utanmadan bir de 'hep birlikte elimizi taşın altına koyacağız' diyorlar. Tabi ki bu ifadelerin iktidarın ve patronların dilindeki anlamı başkadır. Bu

ifadeyle kendilerine daha fazla zenginlik, bizlere ise düşük ücret, uzun çalışma saatleri, baskı, taciz, mobbing düşecek demeye getiriyorlar.

Kadın işçilerin büyük bir kısmının düşük ücretle çalıştığı bu sömürü bu kadar derinleştirildiği koşullarında yapılacak göstermelik bir ara zammın da hiçbir sorunu çözmeyeceği ortadadır. Krizin faturasının yükü tümüyle işçi ve emekçilere ödetilmeye çalışılırken, buna karşı yapılması gereken şey gülünç rakamlarla

bir ara zam beklemek değil; rejimin krizinin ürünü olan faturayı ödemeyi reddetmek, insanca yaşanacak bir ücret ve insanca çalışma koşulları için mücadeleyi yükseltmektir. Yapılmayacağını söyledikleri zammı kırıntı olarak değil, insanca yaşamaya yetecek bir düzeyde örgütlü mücadelemizle söke söke almaktır.

İş yerlerinde, fabrikalarda, sokaklarda hakları ve gelecekleri için mücadele yolunu tutmaktan geri durmayan kadınlar, insanca yaşanacak ücret talebini de

buldukları her alana taşımaktan geri durmayacaklar. Geçtiğimiz aylardan bu yana birçok fabrika ve iş yerinde başlayan direnişlere "temmuzda ara zam" talebiyle yenilerini eklemek için kadını ve erkeğiyle örgütlü mücadelemizi yükseltelim.

Esnek ve güvencesiz çalışmaya, sefalet ücretlerine karşı insanca yaşanacak ücret, güvenceli çalışma ve yaşam için bir kez daha bir adım önde olmaya!

İŞÇİ-EMEKLİ KADIN KOMİSYONLARI

Mezuniyet törenlerinde gerici dayatma

gösterilerek törene alınmak istenmedi. Öğrenci ve velilerin keyfi yasağa karşı çıkmasının ardından tüm öğrenciler mezuniyet törenine alındı.

Bu olayın hemen ardından Rize'de bulunan Türk Telekom Güzel Sanatlar Lisesi'nde de bir öğretmen, mezuniyet töreni öncesi WhatsApp grubuna bir mesaj göndererek öğrencileri kıyafetleri konusunda uyardı.

Ardı ardına bu olayların yaşanması tesadüf değil zira Milli Eğitim Bakanlığı okulların kapanmasına iki hafta kala mezuniyet törenlerine ilişkin okul müdürlerine bir genelge yolladı. Bu genelgeye göre ise "mezuniyet etkinlikleri milli,

manevi, ahlaki ve kültürel değerlere aykırı olmayacak. Törenlerde şatafata izin verilmeyecek ve etkinlikler için veli izni alınacak."

Bu olaylar sermaye devletinin gerici politikalarını eğitim alanında nasıl hayata geçirdiğinin yeni göstergeleridir. Eğitimin her kademesinde "kültürel hegemonya" yaratmak isteyenler sözde milli, manevi, ahlaki ve kültürel değerleri de öğrencilerin kılık kıyafetlerine yönelik gerici müdahalenin bir kılıfı haline getiriyor.

Ahlaksızlığın dip çukurunda yaşayanlar, yağma talandan beslenenler, ülkeyi dünyadaki mafya babalarının cenneti

haline getiren, kendileri lüks şatafat içinde sefalet sürerken emekçileri sefalet mahkum edenler, utanıp sıkılmadan "milli manevi değerler" üzerine laflar ediyorlar.

Yaşananlar, "Eğitimde Türkiye yüzyılı" diyerek şatafatlı cümlelerle açıklanan eğitimin ne anlama geldiği konusunda şimdiden fikir vermiştir. Ancak AKP-MHP rejiminin bu dayatmaları için "münferit" deyip geçmek yerine, bunun gerici saldırganlığın yeni bir boyuta taşınması olduğunun farkında olmak ve orta çağ artığı bu zihniyete karşı mücadele etmek büyük bir önem taşıyor. Aksi durumda bu kokuşmuş gerici zihniyetlerini yeni ve daha pervasız adımlarla çocuklara ve emekçilere dayatmaya devam edecekler.

M. NEVRA

Gebze Alaettin Kurt Anadolu Lisesi'nde okul yönetimi mezun olan öğrenciler için 13 Haziran'da bir tören düzenledi. Ancak törenden önce velilerin "Mezuniyet Komisyonu" adına "Veli izin onay formu" imzalaması istendi. Formda ise 'tören yönetmeliği' adı altında katılacak öğrencilere dayatılan sınırlamalar şöyle sıralandı: "Milli Manevi değerlere, kılık kıyafet yönetmenliğindeki temel sınırlandırmalara uymak. Öğrenci yırtık veya delikli kıyafetler ile şeffaf kıyafetler giyemez. Vücut hatlarını belli eden şort, tayt gibi kıyafetler ile diz üstü etek, kısa pantolon kolsuz gömlek ve tişört giyemez. Siyasi sembol içeren simge, şekil ve yazıların yer aldığı fular, bere, şapka, çanta ve benzeri materyalleri kullanamaz..."

Mezuniyet töreni için okula gelen bazı öğrenciler ise kıyafetleri gerekçe

Bir gericilik dayaması olarak “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli”

Milli Eğitim Bakanlığı Nisan ayında “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli”ni açıkladı. Müfredat değişikliği anlamına gelen bu model kısa sürede toplumun farklı kesimleri tarafından eleştirildi. Bu eğitim modeli ‘iradeli, erdemli, yetkin, bilge kuşaklar yetiştirme’ gibi uydurma kavramlarla pazarlanmaya çalışılıyor. Oysa sermaye devleti ve ona hakim olan dinci-faşist zihniyetin derdi ‘dindar, kindar, sorgulamayan bir nesil yaratma’ hedefine göre hazırlanan bu müfredatı çocuklara/gençlere ve topluma dayatmaktır.

“Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” MEB tarafından bir anket ile açıklandı. Eğitim emekçileri başta olmak üzere herkesin bu ankete katılabileceği duyuruldu. “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli”ni onaylayan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı Cihad Demirli, “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin askı sürecinde eğitim paydaşlarından gelen 67 bin 284 görüş ve öneri tek tek tasnif edildi” türünden laflar etti.

Demirli, görüşlerin şeffaflık, bilimsellik ve katılımcılık ilkelerinin değerlendirilerek programlara yansıtıldığını öne sürdü. Süslü kelimeler ve eğitimde yaşanan nitelik sorununun ortadan kalkacağı iddiası ile açıklanan yeni müfredat birçok sorun barındırıyor. Eğitim emekçileri kavram karmaşasıyla dolu müfredat metnindeki kelimelerin özellikle de yansıtılan “Ahlak” anlayışının “dindarlığa” indirgenmesine işaret ediyor. Aile başlığı altında “Kol kırılır yen içinde kalır” ve “Aile için de yaşananı üçüncü bir kişi duymaz” gibi cümlelerin kitapçığa konulması ise kadına ve çocuğa yönelik şiddetti örtme çabası olarak değerlendiriliyor.

Gelinen aşamada yeni müfredat tüm tepkilere rağmen onaylandı. Bu durumda gelecek eğitim öğretim döneminden itibaren okul öncesi, ilkokul 1. sınıf, ortaokul 5. sınıf ve lise 9. sınıftan başlamak üzere kademeli şekilde uygulanacak. Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ise yeni müfredat çalışmalarını için “Biz kimseyi seçmedik, eğitimin tüm paydaşlarına çağrıda bulunduk” lafları ederek gerici saldırganlığa kılıf uydurmaya çalıştı.

Oysa rejim eğitim emekçileri başta olmak üzere farklı kesimlerden yöneltilen eleştirileri ve itirazları dikkate bile almadı. Talim ve Terbiye Kurulu “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” adlı ucube müfredatı onayladı.

“Kültürel hegemonya” oluşturma kapsamında hayata geçirmek istedikleri bu saldırının “herkesin onayını aldık” gibi cümlelerle izah edilmesi artık sahtekarlıktan da öte bir pervasızlıktır. Amaçları orta çağ artığı ideolojilerini çocuklara ve topluma dayatmaktır.

“Eğitim Sisteminin ilkelerini ve politikalarını, öğretim programlarını, ders kitaplarını ve bütün eğitim ve öğretim araçlarını belirleyen, yönlendiren MEB’e bağlı bir danışma ve karar alma merci” olan Talim ve Terbiye Kurulu içerisinde yer alan kişilerin tümünün saray rejimine uzun yıllar hizmet eden kişilerden oluşturulmuş olması, dayattıkları “maarif modeli” hakkında da fikir veriyor. Örneğin bu kişilerden Cihad Demirli, bizzat Erdoğan tarafından Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı olarak atanmış. Bu görevlendirmeden önce Önder İmam Hatipliler Derneği yönetim kurulunda yer almıştır. Kurulda yer alan Mustafa Gündüz ise iktidara yakınlığı ile bilinen ve dini eğitimi savunan Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği (YEKDER) ve ÖNDER içerisinde sıklıkla faaliyet yürüten bir isim.

Kurulun bu tiplerden oluşturulması bile esas hedefin çocuklara/gençlere ve onlar şahsında topluma gerici zihniyeti dayatmak olduğunu gözler önüne sermeye yetiyor.

DİNCİ-GERİCİ DAYATMALARA KARŞI MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM!

2002 yılında iktidara gelen AKP, dinci-gerici ve piyasacı bir ideoloji ekseninde en çok eğitim alanını dönüştürmek için çaba sarf etti. Bu dönemde eğitim adeta yap-boza çevrildi. Özellikle sınav sistemleri 2-3 yılda bir değiştirildi. İmam hatip liselerine tarihteki en büyük teşvik payları ayrıldı. Dini eğitim düzeyi ortaokul-ilkokul hatta anaokuluna kadar indirildi. İmam hatip okullarına gitmeyenlere ise ‘seçmeli ders’ adı altında zorunlu din dersleri dayatıldı. Meslek liseleri sermayedarların doğrudan arka bahçesi haline getirildi. MESEM uygulaması çocuk işçiliğinin yasal kılıfı haline getirildi. Eğitim bütçesinde fen, anatoloji ya da sosyal bilimler gibi liseler adeta unutuldu, bütçenin aslan payı imam hatiplere ve meslek liselerine ayrıldı. Eğitimin her kademesi protokol adı altında tarikat, cemaat ve diğer gericilik yuvalarına peşkeş çekildi.

Erdoğan, şimdiki kadar yaptığı bir-

çok konuşmada gerici niyetlerini alenen ortaya koydu. ‘Dindar ve kindar nesil’ vurguları, ‘ağaç yaşken eğilir’ söylemleri, ‘kültürel egemenliği sağlayamadık’ sızlanmaları vb... Tüm bunlar eğitim sistemiyle neden bu kadar oynadıklarının izahıdır aynı zamanda. Son dönemde sıkça tartışılan ÇEDES Projesi ve “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” de çocuklara ve gençliğe dönük saldırı politikalarının yeni/pervasız hamleleridir.

“Kültürel hegemonya” oluşturma kapsamında hayata geçirmek istedikleri bu saldırının “herkesin onayını aldık” gibi cümlelerle izah edilmesi artık sahtekarlıktan da öte bir pervasızlıktır. Amaçları orta çağ artığı ideolojilerini çocuklara ve topluma dayatmaktır. Kalıcı tahribatlar yaratılmadan çocuklarımızı ve geleceğimizi hedef alan bu gerici saldırganlığın karşısında durmak, mücadele etmek günün en acil ihtiyaçlarından biridir.

Güncel boyutları

“... Habip Gül ‘87’den beri, yani hareketin başlangıcından itibaren saflarımızdadır. Fakat ‘90’ların başındaki ilk tutuklanmasına kadar, örgütün çeperinde sempatican bir fabrika işçisidir. Kendini bulması ilk zindan yaşamı ile başlamıştır ve bu da sözünü ettiğim yeni tasfiyeci dalgaya denk gelmektedir. Ümit ile Hatice yoldaşın örgütlü yaşama geçişleri de tamı tamına bu döneme denk geliyor.

“Dikkate değer olgu da işte buradadır. Yeni bir tasfiyeci dalganın yaşandığı bu dönemde, sonradan örnek devrimci yaşamlarıyla tanıyacağımız genç devrimciler hareketimizin saflarında örgütlü yaşama başlıyorlar. Yani dünyada gerici rüzgarların estirildiği ve Türkiye’de sosyal mücadelenin gerilediği, bu ikisinin birleşik etkisi altında solda yeni bir tasfiyeci cereyanın yaşandığı bir evrede, devrimci mücadeleyi seçen ve bunun gerektirdiği davranış çizgisini her alanda gösteren bir devrimcilik örneğiyle karşı karşıyayız. Böyle bir dönemde devrimcilik sağlam bir bilinç, sarsılmaz bir inanç ve mücadeleye soluklu bir bakış gerektirmektedir. Bu üç yoldaşımızı kesen ortak özellikler de zaten bunlardır ve biz zor bir dönemde, yeni bir hareketi tam da bu türden devrimcilerin omuzları üzerinden, onların açık bir bilince ve sağlam bir inanca dayalı emekleri sayesinde inşa etmeyi başarabildik.” (Zor Dönem Devrimcileri / Habip ve Ümit, s.136-137, Eksen Yayıncılık)

Habip, Ümit ve Hatice yoldaşlar şahsında ortaya konulan bu özlü değerlendirme, güncel boyutlarıyla kadro sorununun hangi başlıklar üzerinden ele alınması gerektiğini de güçlü bir şekilde ortaya koymaktadır. Zira kadro sorununu ele alırken, içinden geçilen sürecin koşullarına (demek oluyor ki, o anki sınıflar mücadelesinin verili durumuna), kadroların marksist dünya görüşü temelinde gelişimine-donanımına ve nihayet bütünlüğü üzerinden davayla-mücadeleyle kurdukları somut bağlara dikkatle bakmak gerekmektedir. Kadro sorununu güncel boyutlarıyla yerli yerine oturtmanın, bu bağlamda yakalanması gereken halkayı isabetli bir şekilde tanımlamanın yolu, bu üç temel etken üzerinden objektif bir değerlendirmeye sahip olmaktan geçmektedir.

ZOR DÖNEMİN AĞIRLAŞAN KOŞULLARI

Türkiye toplumu 12 Eylül’den bugüne, demek oluyor ki kırk yılı aşkın bir süredir, iktisadi, siyasi, kültürel ve ideolojik boyutları olan ağır bir gericilik döneminden geçiyor. Bu kırk yıl içerisinde, 12 Eylül askeri faşist darbesinin önünü düzlediği neo-liberal saldırı süreci, bunu tamamlayan ideolojik-kültürel kuşatma ve nihayet toplumsal mücadeleyi hedef alan faşist baskı ve saldırılar, tümü bir arada toplumsal yaşamda muazzam yıkımlar yarattı. Öte yandan, 12 Eylül’de ağır bir yenilgi alan ve ‘89 çöküşüyle birlikte ideolojik ve moral dayanaklarını büyük oranda kaybeden ‘70’li yılların devrimci parti ve örgütleri, birbirini takip eden kırılmalar ve tasfiyeci savrulmalar içinde büyük bir kimlik erozyonuna uğradılar. ‘70’li yılların en güçlü örgütleri, bu örgütlerin saflarında mücadele eden yüzlerce kadro, bu aynı dönemde devrimden ve devrimci mücadeleden koptu. Darbeyle birlikte dizginlenen işçi sınıfı hareketi ise, zaman zaman çıkış arayışları üzerinden varlığını hissettirse de toplumsal mücadele sahnesine belirleyici bir odak olarak çıkmayı bugüne kadar başaramadı.

Dolayısıyla, bugünün Türkiye’sini kavrayabilmek ve verili toplum gerçekliğini yerli yerine oturtabilmek için, geride kalan kırk küsur yıla, özellikle de AKP’li

döneme dikkatle bakmak ve sonuçlar çıkarmak büyük bir önem taşıyor. Aynı şey kadro sorununun güncel boyutlarını tanımlayabilmek açısından da geçerlidir.

AKP’nin işbaşına geçtiği dönem, devrimci harekette yeni bir tasfiyeci sürecin başladığı yıllara tekabül eder. Özellikle ‘90’lı yılların ortasından itibaren sermaye devletinin devrimci örgütlere dönük arkası gelmeyen çok yönlü saldırıları, ‘90’lı yılların sonunda PKK lideri Abdullah Öcalan’ın yakalanması ve böylece Kürt hareketinin imralı çizgisine geçişi, 2000’li yılların başına denk gelen F tipi hücre saldırısı, bunu izleyen büyük zindan direnişleri ve katliamları, tümü bir arada, sol hareketin devrimci kanadında yer alan ve buldukları konumda tutunmaya çalışan parti ve örgütlerde yeni kırılmalar yarattı. İdeolojik, politik ve iradi planda yaşanan bu kırılmalar, doğal olarak ideolojik-siyasal sonuçlarını da yaratacaktı. On yıllık bir zaman dilimi içerisinde devrimci konum ve mücadelede iyi kötü tutunmaya çabalayan parti ve örgütler, 2000’li yıllara dönülmesiyle birlikte hızla bir devrimci kimlik erozyonuna uğradılar. İdeolojik ve örgütsel planda devrimci konumlarını giderek yitirmeye başladılar. Bu tasfiyeci savrulmanın gerisinde elbette bu parti ve örgütlerin yapısal zaf ve zayıflıkları vardı. Bu zaf ve zayıflıklar, ‘90’lı yıllarda başlayan ve gelinen yerde

pek az istisnaıyla geleneksel sol hareketin hemen tümünü içine alıp düzen içi bir konuma sürükleyen tasfiyeci eğilimlerin arka planını oluşturmaktadır.

Onca birikmiş soruna, her geçen gün ağırlaşan çalışma ve yaşam koşullarına, üst üste gelen yeni saldırı dalgalarına rağmen, AKP’li bu yıllar içerisinde, sınıf hareketi cephesinden de anlamlı bir karşı koyuş sergilenemedi. Sık sık mevzi direnişler yaşansa da, sınıfın belli bölükleri üzerinden zaman zaman “itirazlar” yükselse de, sınıf hareketindeki genel durgunluk tablosunda öze ilişkin bir değişim yaşanmadı. Dahası, başta grev hakkı olmak üzere, işçi sınıfı ve emekçilerin zaten son derece sınırlı olan hak ve özgürlükleri de parça parça gaspedildi. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında startı verilen çok yönlü saldırı sürecinde ve ardından pandemi döneminde, işçi sınıfının kazanılmış hakları yeni bir düzeyde tırpanlandı. Darbe girişimini fırsat bilen AKP iktidarı, faşist tek adam rejiminin inşasına hız verdi ve beraberinde toplumsal mücadele güçlerine karşı kuralısız ve keyfi bir saldırı furçası başlattı. Kendi gerici-ırkçı ideolojisini toplumun tüm kesimlerine hoyratça dayatmaya başladı. Tüm bu açılardan denilebilir ki, bugün kırk yıllık gericilik döneminin belki de en karanlık günlerinden geçiyoruz.

Kadroların gelişim süreçlerinin üç te-

Yıllarla kadro sorunu

mel ayağı

1. Dönem ve koşullar:

Kadroların gelişimi sorunu, içinde bulunduğu nesnel koşullardan bağımsız ele alınamaz. Zira dönem ve koşullar, devrimci kadronun ideolojik, politik, örgütsel ve kültürel gelişiminin şekillendiği nesnel zemini oluşturmaktadır. Dolayısıyla, partimiz açısından ideolojik ve ilkesel bağlamda kadro sorununa yaklaşım bütünlük ve süreklilik arz etse de kadro politikası verili koşullar üzerinden ele alınmalı, bağlanacağı temel eksen aynı olsa da güncel duruma uygun bir şekilde belirlenmelidir. Zira, rüzgârın sınıf mücadelesinden yana estiği, kitlelerin dünyada ve Türkiye’de yüzünü devrimci mücadeleye döndüğü koşullarda devrimci parti ve kadroların gelişim temposu ile, uzun yıllara yayılan durgunluk ve gericilik yıllarında ortaya çıkan sorun alanları aynı olmayacaktır.

“Her dönemin devrimci kuşakları kendi dönemlerinin toplumsal-siyasal ortamı içerisinde şekillenirler. Her tarihi dönemde, ulusal ve uluslararası düzeyde, sınıflar mücadelesinin belirli bir durumu ve seyri, dönemin bu temel üzerinde kendini gösteren bir siyasal-moral atmosferi vardır. Dönemin devrimcileri de, son tahlilde, bu atmosfer içerisinde şekillenirler. Bu, dönemin devrimci tipini belirlemekle kalmaz; döneme özgü devrimciliğin anlamı ve değeri de ancak bu temel üzerinde tam olarak kavranıp yerli yerine oturtulabilir.” (Zor Dönem Devrimcileri..., s.118)

Dolayısıyla, parti olarak kadroların gelişimi sorununu içinde bulunduğumuz ağır gericilik koşulları üzerinden ele almalı, bu temelde somut politikalar belirleyebilmeliyiz. Bugünün Türkiye’inde devrimci kadronun nefes alacağı, deneyim biriktireceği, moral değerlerini besleyeceği ve gelişip serpileceği alanlar alabildiğine daralmış durumdadır. Yukarıda altı çizildiği gibi, sınıf ve kitle hareketi uzun yıllardır geri ve parçalı bir tabloya sahiptir. Gelinek yerde ise en geri noktada seyrediyor. Gerici-faşist rejimin devrimci-ilerici birikim ve değerlere, toplumsal muhalefete, sınıf ve kitle hareketine dönük saldırıları ise zıvanadan çıkmış durumda. Gerici-faşist ideolojik-kültürel kuşatmanın sınıf ve emekçi

kitlelerde yarattığı tahribat ise verili tabloyu kendi cephesinden daha da ağırlaştırıyor. Bütünlüğü üzerinden bu durum, devrimci kadro ve güçlerin çok yönlü gelişim süreçlerini de alabildiğine etkiliyor, kısıtlıyor ve temposunu yavaşlatıyor.

Toplumsal yaşamı belirleyen nesnel koşullar kendi başına öznenin iradi müdahaleleriyle aşılamaz. Fakat uzun bir sürece yayılsa da geçici olmaya mahkûm gericilik yıllarında devrimci parti ve kadroların kimliğini koruyarak ayakta durabilmesi, zorluklarla mücadele edebilme gücünü ve her türden saldırı karşısında direnme çizgisini koruyabilmesi, en nihayetinde kendi devrimci gelişim sürecini ağır ve sancılı da olsa ilerletebilmesi, son tahlilde öznel iradi bir çabayla mümkün olabilir. İradenin güçlü kurulabilmesi ve sürekliliğinin sağlanabilmesi, sürüp gitmekte gerçekliğe tarihsel bir çerçeveden bakabilmeyi, verili durumun tam olarak bilincine varabilmeyi gerektirir. Kimlik ve iradenin inşası, süreç içerisinde sarsılmaz kılınması ve sürekliliğinin sağlanması ise, temelleri sağlam atılmış bir dünya görüşü ile mümkün olabilir.

Dolayısıyla, partimizin kadro ve güçlerin gelişim süreçlerini doğrudan etkileyen nesnel koşullar üzerinden saflarını sistematik olarak bilinçlendirmesi, bilimsel dünya görüşü üzerinden eğitim donatması bugün çok daha kritik bir öneme sahiptir. Devrimci kadro ve güçlerin günün zorluklarıyla baş edebilmesi, tüm ağır koşullara rağmen kimliğini koruyup gelişim süreçlerini ilerletebilmesi, partimizin ortaya koyacağı bu yönlü özel bir çabayla mümkün olabilir ancak. (Dünya görüşü sorununu aşağıda ayrıca ele alacağız).

2. Siyasal çalışma ve pratik:

Kadro ve güçlerin gelişim süreçlerini belirleyen bir diğer alan ise siyasal çalışma ve pratik süreçlerdir. Bugün partinin ve dolayısıyla kadroların kendisini üretip geliştireceği siyasal faaliyet zeminleri, toplumsal mücadelenin bugünkü gerçekliği üzerinden alabildiğine daralmış durumda. Kitle içerisinde sürdürülen faaliyetin ve ortaya konulan emeğin geri dönüşü de verili koşullar nedeniyle alabildiğine sınırlı. Bu olgu kadroların gelişim tempolarında olduğu kadar “algıları” ve moral-motivasyonları üzerinde de negatif sonuçlar doğurabiliyor. Sınıf

mücadelesinin geriliğinden kaynaklanan “rutin” siyasal pratik, kadro ve güçlerin siyasal mücadele içerisindeki gelişim süreçlerinin tek yanlı kalmasına yol açabiliyor.

Tam da bu nedenle, günümüz koşullarında siyasal sınıf çalışmasının nasıl kurulduğu, güçlerin nasıl konumlandırıldığı, hedeflerin ve buna bağlı olarak araçların nasıl seçildiği çok daha önem kazanmış bulunuyor. Bu noktada çözücü olan, çeşitli basınçlar altında kalarak “yapay” birtakım biçimler oluşturmak ya da gerçeklikten kopuk “önlemler” almak değildir. Tam tersine, yapılması gereken, verili koşulları bilimsel temelleri üzerinden kavrayarak nesnellüğün çizdiği sınırları zorlayacak bir bakış açısıyla hareket etmek, siyasal pratiği her alanda ve her açıdan açık politik hedeflere bağlamak, en nihayetinde kadro ve güçleri bu temelde konumlandırmaktır. Gerisi, siyasal pratiğin ve saptanan politikaların sonuç yaratması için kullanılacak araçları yaratıcı bir şekilde seçmeye, çeşitlendirmeye ve amaca uygun bir şekilde kullanmaya bakıyor.

Devrimcilik son tahlilde somuttur ve pratik olarak kendisini yaşamın her alanında var eder, üretir, geliştirir. Dolayısıyla siyasal mücadele ve pratik, dar anlamda kendini tekrar eden “araçların kullanımı” ile sınırlandırılmaz. Bunu içermekle birlikte, devrimci kadro açısından siyasal pratik, toplumsal yaşama ve mücadeleye katıldığı tüm süreçleri ve alanları kapsar. Gündelik yaşamda sınıf ve emekçi kitlelerle çok yönlü bağlar kurmak için ortaya konulan çabadan ideolojik donanımın güçlendirilmesi için verilen uğraşa, parti politikalarını sınıfa ve emekçilere taşıyan araçları kullanmaktan yayınlara düzenli olarak katkı sunmaya kadar... Tüm bunlar siyasal pratiğin birer unsurudur.

Partimiz adına günümüz koşullarında devrimci siyasal pratiği bu bütünlük üzerinden ve amaca uygun bir şekilde kurabilmek, kadrolarımızın gelişip serpilmesi, deneyim ve birikimlerini güçlendirmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Açık ki, siyasal sınıf mücadelesinden ve bu mücadelenin pratik süreçlerinden kopuk bir devrimci gelişimden bahsedemeyiz. Hele ki içinde bulunduğumuz ge-

ricilik yıllarında... Dolayısıyla, başta parti merkezi olmak üzere tüm temel parti örgütleri, gündelik olarak süregiden siyasal pratiği eleştirel bir yaklaşımla ve dikkatle izlemeli, somut sonuçlar çıkarabilmelidir. Siyasal faaliyetin kısır kalan ve üretken olmayan, çalışmanın ve güçlerin gelişim süreçlerini negatif yönde etkileyen yanlarına düzenli olarak müdahalelerde bulunmak; tersinden canlı, gelişime açık, üretken ve dinamik olan örnek pratikleri güçlendirip çoğaltarak toplama mal etmek, bu zor dönemde hem partimizin siyasal etkisini güçlendirecek, hem de kadroların gelişim süreçlerini bugünün nesnellüğü üzerinden sağlıklı bir temele oturtacaktır.

3. Devrimci örgüt yaşamı:

Devrimci kadroların gelişim süreçlerini dolaysız olarak belirleyen, moral ve manevi değerlerini titizlikle korumasını ve güçlendirmesini sağlayan bir diğer temel alan ise, devrimci örgüt yaşamıdır. Öyle ki, belli koşullar altında devrimci örgüt yaşamı, kadro ve güçlerin gelişimi ve geleceği açısından diğer birçok etkenden daha yaşamsal bir rol oynayabilmektedir.

Devrimci siyasal yaşamda her türden pratiğin ve mücadelenin taşıyıcısı ve güvencesi devrimci örgüttür. Bu olgu devrimci kadro konusunu, birbiriyle bağlı üzerinden iki yönlü ve diyalektik bir şekilde önümüze getirir. Şöyle ki; devrimci parti ve örgütler, siyasal-örgütsel sürekliliğini ve geleceğini kadrolar şahsında güvenceler. Bu açıdan kadrolar, devrimci parti ve örgütlerin taşıyıcı kolonlarıdır. Öte yandan devrimci kadro ise, kendi sürekliliğini ve gelişimini devrimci örgüt zemininde var edip güvenceler, kendi devrimci geleceğini devrimci örgütün geleceği ile bağ içerisinde şekillendirir. Özetle kadro ve örgüt karşılıklı olarak kendi varlığını ve geleceğini birbirinde arar.

Bu karşılıklı diyalektik bağ şu ya da bu nedenle zayıfladığında, bunun sonuçları kaçınılmaz olarak hem kadronun gelişim süreçlerini, hem de devrimci örgüt olumsuz yönde etkiler. Dolayısıyla devrimci örgüt yaşamı, onu oluşturan kadroların gelişimi ve geleceği açısından kritik bir öneme sahiptir. Özellikle de içinde bulunduğumuz ağır ve zorlu koşullarda...

Tam da buradan hareketle parti ör-

gütleri, kadroların sağlıklı gelişiminin, partide ideolojik, örgütsel ve manevi açıdan birliğin güçlü bir temelde kurulmasına, parti yaşamı ve işleyişine parti norm ve ilkelerinin yön vermesine sıkı bir şekilde bağlı olduğunu asla akıldan çıkarmamalıdır. Parti ve organ yaşamında ortaya çıkacak herhangi bir zayıflamanın, zaafiyetin ya da parti çizgisi ve normlarından uzaklaşmanın, zor dönemin ağır koşullarında kadrolar şahsında düşünülenden de öteye tahribatlar yaratabileceğini de...

KRİTİK HALKA: MÜCADELEYE BAĞ VE DÜNYA GÖRÜŞÜ SORUNU

İnsanlar devrimci mücadeleye şu ya da bu koşul altında, birbirinden farklı etkilenmelerle adım atarlar. Yeri gelir sosyal mücadelelerin etkisi, yeri gelir devrimci öznenin politik müdahalesi, yeri gelir tamamen kendine özgü durumlar (ideolojik-kültürel yakınlık, duygusal etkiler, çevresel koşullar vb.), insanların devrimci mücadeleye yüzünü dönmesine ve giderek örgütlü bağlar kurmasına vesile olur. Fakat bu, kişinin devrimci geleceğine uzanan gelişim süreçlerinin sadece ilk halkasıdır.

Öte yandan, mücadeleyle bağların şekillenmesine ebelik eden o ilk nesnel etkenler değişkendir. Süreç içerisinde koşullar olumlu ya da olumsuz yönde, bazen de çelişik biçimler olarak farklılaşırlar. Sınıf mücadelelerinin diyalektik seyri içerisinde sosyal hareketler zayıflayıp gerileyebilir, çevresel koşullar farklılaşır, şartlar ağırlaşabilir, konjonktürde sarsıcı değişimler yaşanabilir vb... Dolayısıyla, davayla bağı sadece andaki durum ya da dönemin koşulları üzerinden kurmak ve bu sınırlarda tutmak, insanlığın kurtuluşunu hedef alan uzun soluklu bir maratonda tutunmak ve giderek onun taşıyıcı bir öznesi olmak için asla yeterli olmayacaktır. Türkiye devrimci hareketinin tarihine bakıldığında, bu uzun yolculukta kapaklanıp kalan ya da keskin virajlarda savrulup giden sayısız insana rastlamak, tam da bu nedenle hiç de rastlantı değildir.

Tek tek insanlar ele alındığında, kişinin mücadele ile bağlarının hangi koşullar altında şekillendiği ve süreç içerisinde zayıflayıp koptuğu, bir dizi "özgün" ve kendince "nesnel" yanlar taşıyabilir: Sınıfsal köken, ideolojik-kültürel altyapı, düzenden kopuş ve kendini yenileme süreçlerinde yaşanan zaafiyetler vb... Fakat tümünün de gelip bağlandığı ana eksen, temel bir zayıflık alanı, belirleyici bir şekilde öne çıkmaktadır: Bilimsel temellere dayalı devrimci dünya görüşü planında yaşanan belirgin zayıflık!

Bilimsel temellere dayalı devrimci dünya görüşü, yani Marksizm, insanlığın

**Bütün Ükelerin
Proleterleri, Birleşin!**

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı Sayı 334, Haziran 2024

Güncel boyutlarıyla kadro sorunu

... Habip Gül '87'den beri, yeni hareketin başlangıcından itibaren sürgünlerde; Fakat '90'ların başındaki ilk militanlarına kadar, organın çoğunluğunu oluşturan bir fabrika işçisiydi. Kendini bulması ile zindan yaşamı ile tanıştı ve bu da onun için yeni taşıyıcı taşıdığı bir denek gelirdi. Ona ile Hıncı yoldaki örgütlü yaşama geçişleri de tam anlamıyla bu döneme denk geliyor.

"Dikkate değer olgu da şu burasıdır: Yeni bir taşıyıcı olgusunun yaşandığı bu dönemde, sonradan ötek devrimci sürgünlerle ilgili olarak, genç devrimci hareketinin sürgününde örgütlü yaşama başlıyoruz. Yeni dönemde, genç mücadeleler entelliği ve Türkiye'de sosyal mücadelelerin geliştiği, bu sistemin bütünüyle etrafında solda yeni bir taşıyıcı arayışını yapıldığı bir evrede, devrimci mücadeleyi seçen ve bunun gerektirdiği devrimci çizgileri her anlamda gösteren bir devrimci örneğiyle karşı karşıyayız. Bilye bir dönemde devrimci savaş bir bilinç, sarsılmaz bir inanç ve mücadeleye soluklu bir bakış gerektirmektedir. Bu üç yoldağınca kesim insanı devrimci de zaman bulundukları ve bir zor bir dönemde, yeni bir hareketi namda

ortaya konulan bu etüt değerlendirmeye, güncel boyutlarıyla kadro sorununun largo bağlar üzerinden ele alınması gerektiğini de güçlü bir şekilde ortaya koymaktadır. Zira kadro sorununun ele alınması, içinden geçilen süreçlerin koşullarına (denek oluyor ki, o aski şartlar mücadelesinin verili durumuna), kadroların marksist dünya görüşü temelinde gelişim-donanması ve nihayet bütünüyle üzerinden davayla mücadeleye kurdukları somut bağlara dikkatle bakmak gerekmektedir. Kadro sorunu güncel boyutlarıyla yerli yerine oturtmanın, bu bağlamda yakalanması gereken bakiyası (sabitli bir şekilde tanımlanmayan) yolu, bu üç temel etken üzerinden objektif bir değerlendirilmesini talep etmektedir.

Zor dönemin ağırlaşan koşulları

Türkiye toplumu 12 Eylül'den bugüne, demek oluyor ki kırk yılı aşkın bir süre, iktisadi, sosyal, kültürel ve ideolojik boyutları olan ağır bir gerileme sürecini geçiyor. Bu kırk yıl içerisinde, 12 Eylül askeri faşist darbesinin önünde dilediği neo-liberal saldırıya, buna tamamlanmayan ideolojik-kültürel kuşatma ve saldırıya

kurtuluşunu hedefleyen tarihsel mücadelenin ve bunun gerektirdiği gündelik devrimci pratiğin kılavuz ipidir. Dolayısıyla gerek devrimci parti ya da örgütlerin, gerekse birer birey olarak devrimci kadroların mücadeleye, toplumla, kendisiyle, doğayla, çevreyle ve yaşamı oluşturduğu tüm alanlarla kurduğu bağlar, benimsedikleri dünya görüşü üzerinden şekillenir. Giderek toplumsal yaşamda bir konumlanışa, eyleme ve pratiğe dönüşür. Tam da bu nedenle, dünya görüşü ve tarihsel bilinç, devrimci parti ve kadroların toplumsal-siyasal pratiğine yön veren belirleyici halkadır. Zira devrimcilik, eylemini ve pratiğini bilince dayalı olarak hayata geçirmektir.

Siyasal mücadeleye ve toplumsal yaşama marksist dünya görüşünün sunduğu sağlam temelden yoksun olarak katılmak, parçası olduğu tarihsel davayı bütünsel olarak kavramayı güçleştirecektir. Eline aldığı kazmayı büyük bir emek ve çabayla toprağa sallayan bir işçi, kazdığı temelin üzerinde yükselecek yapının bilincinden yoksunsa eğer (ki bu açık bir yabancılaşma durumudur), yıllar içerisinde ortaya koyduğu bu çaba kendisi için giderek yorucu ve yıldırıcı bir hal alacaktır. Aynı durum marksist dünya görüşünden yoksun bir devrimci için de geçerlidir. Her türden gündelik çabayı ve faaliyeti, her türden gündelik zorluğu ve engeli, tarihsel bir bakış üzerinden ele alıp yerli yerine oturtamayan bir devrimcinin uzun soluklu olması beklenemez. Devrim mücadelesine içinden geçen dönem üzerinden emeğini akıtır, koşullar değiştiğinde ise gerisin geri geldiği yere, düzene doğru yol almaya başlar.

Güne tarihin penceresinden bakabilmek ise her şeyden önce güçlü bir dünya görüşüne sahip olmayı gerektirir. Anda olanın tarihsel olanla bağını kurmak da, içinde bulunulan tarihsel-toplumsal dönemin andaki izlerini kavramak da, da-

vaıyla bağı "verili koşullar" üzerinden değil tarihsel bilinç üzerinden kurabilmek de, esasta ve son tahlilde, devrimci dünya görüşü sorunudur.

Dava bellidir: İnsanlığın, doğanın, canlı yaşamın, bütünüyle gezegenimizin kurtuluşu! Bu uğurda yürünmesi gereken yolu Marksizm bilimsel temelleriyle ortaya koymuş, partimiz ise marksist dünya görüşü üzerinden bu topraklarda komünistlerin önünde duran sorumlulukları, stratejik ve taktik görevleri program nezdinden somutlamıştır. Partimizin program üzerinden ortaya koyduğu devrimci stratejiyi kavramak, günün görevlerine bu pencereden bakmak, zor dönemin güçlükleriyle mücadele edebilmenin bir diğer önemli halkasıdır.

TKİP 30. Yıl Konferansı Belgeleri içinde verilen şu örnek, bu açıdan dikkate değerdir:

"Siyasal çalışmanın 'sıradan' işlerini bile stratejik hedefle/amaçla bağı içinde ele alabilmek, bu temelde anlamlandırma, işlerin 'zorluğu'nu hafifletir. Kadroya, yaptığı her işin önem/değer taşıdığını hatırlatır; gerçekleştirdiği her eylemiyle bir davanın temsilcisi olduğunu hissettirir, güç verir, motivasyon sağlar. Bazı yoldaşlarda görülen bir çeşit 'bikınlık' ruh hali, stratejik bakış açısındaki zayıflığın da yansımasıdır. Pek çok deneyim böyle bir ruh halinin yıpratıcı olduğunu, kişilerin bunu uzun süre kaldıramayıp sürecin dışında kaldıklarını gösteriyor." (30 Yılın Birikimiyle!.. / TKİP 30. Yıl Konferansı Belgeleri, Eksen Yayıncılık, s.89)

Devrimci dünya görüşü, gündelik ve tarihsel bağlamda her türlü güçle baş etmenin asıl gücü ve vazgeçilmez kaynağıdır. İrade denilen olgu tam da bunu anlatır aslında. Zira, devrimci yaşamda irade, verili koşullar karşısında açık bilince dayalı pratik bir tutum geliştirebilmek sorunudur. Bir başka ifadeyle irade, her durumda devrimci kimlik ve

tutumu koruyabilme, kendine dayatılan koşullar karşısında direnme ve mücadele etmeyi sürdürebilme gücüdür. Bu gücün sarsılmaz kılınması ise, devrimci dünya görüşüyle sistemli olarak beslenmesiyle mümkün olabilir. Uygun bir benzetmeyle, irade çelikle dünya görüşü onu sertleştiren ve güçlendiren sudur. Bu sonsuz kaynaktan yeterince beslenemeyen ya da yoksun kalan devrimcilerin, özellikle zor dönemlerde tökezleyip gerisin geri kurulu düzen bataklığına savrulması kaçınılmaz olacaktır.

Dolayısıyla içinde bulunduğumuz gerileme döneminde, devrimci kadro ve militanların devrimci dünya görüşüne dayalı olarak bilincini sürekli ve sistemli biçimde güçlendirebilmek yakıcı bir önem taşımaktadır. Zira, tarihin tekerleği dönmekte, toplumsal yaşam sınıf mücadelesinin yasaları üzerinden geleceğe doğru yol almaktadır. Bütünlüğü içerisinde bu gelişmeler değişimler yaratmakta, devrim davasının önüne gündelik ve tarihsel sorunlar, yeni birtakım zorluklar ve sorumluluklar çıkarmaktadır. Gelişmelerin seyri tarihsel eylemle bağı içerisinde kavrayabilmek, değişen koşullara göre somut devrimci görev ve hedefler koyabilmek, marksist dünya görüşü üzerinden sistemli olarak donanmayı ve gelişimi zorunlu kılar. Zira devrimci gelişim hem tarihsel hareket bağlamında hem de devrimci partiler ve bireyler açısından sonu gelmez bir süreçtir.

İnsanlığın kurtuluşuna doğru yapılan bu büyük tarihsel yürüyüşün bilinçli, inançlı, soluklu ve kararlı savaşçıları olarak, kendi gerçekliğimize ve gelişim süreçlerimize döne döne bu gözle bakmasını bilebilmeliyiz. Çünkü biz komünistler geleceği temsil ediyoruz:

"Bugün biz küçük bir parti olabiliriz. Ama yarının patlamalarına hazırlanan, yarının ruhunu taşıyan bir partiyiz. Karanlık dönemlerde öncü tabii ki yalnız ve zayıf olur. Fakat böyle dönemlerde ayakta durmasını ve yol yürütmesini bilenler, devrimci patlama dönemlerinde de bu işin sahipleridir. Bolşevikler yenilginin o karanlık döneminde bir avuç insan olarak tutunmayı başaramasalar, 1912'nin devrimci yükselişini kucaklayabilirler miydi? 1914'ten sonra savaşın yarattığı şovenizm ortamında bir avuç insan olarak gene dayanmayı başaramasalar, 1917 Şubat'ından sonra devrimin partisi olabilirler miydi? Biz zor dönemde var olduk, dayandık ve yaşadık. Biz geleceği temsil ediyoruz..." (Zor Dönem Devrimcileri..., s.107)

Rojava'da ertelenen sadece seçimler midir?

A. Serhat

Rojava Yüksek Seçim Komiserliği 30 Mayıs'ta planlanan yerel seçimleri "yeterli düzeyde bir hazırlık yapılamadığı" bahanesiyle seçimleri 11 Haziran'a ertelemişti. Özerk Yönetimin Suriye'deki büyük ortağı ABD emperyalizminden beklediği destek gelmeyince seçimler ikinci kez ertelenmek zorunda kaldı. Özerk Yönetim yaptığı yazılı açıklamayla seçime katılacak olan "Siyasi parti ve ittifakların" talebi üzerine erteleme kararı aldığını duyurmuş olsa da bu açıklama görüntüyü kurtarmaktan öte bir anlam taşımıyor.

Kantonda üç milyon seçmenin katılımıyla yapılması planlanan seçimlerin ağustos ayına ertelendiği söylendi. "Tarihi belirsiz" bir ağustos ayı seçimin ise özerk yönetimi daha da zorlayacağı dikate alındığında, böyle bir adımın atılması olası görünmüyor.

Seçimlerin ertelenmesinde gerici Türk sermaye devletinin çok özel bir rolü olduğunu belirtmek gerekiyor. ABD yönetiminden gelen "zamanı değil" tarzındaki fısıldamalar ise Güney Kürdistan'da 2017 yılında yaşanan bağımsızlık referandumunda alınan tutumla benzerlik taşıyor. Kürt halkının kazanımlarını kalıcılaştırması ve kurumlaşması yönünde attığı bütün adımları istisnasız bir şekilde ABD emperyalizminin satışıyla sonuçlanmıştır. Oysa ki Rojava'da yerel seçimler ilk kez yapılmıyordu ve Özerk yönetimin bu konuda 2015 ve 2017 yıllarında düzenlemekte herhangi bir sıkıntı yaşamadığı iki yerel seçim deneyimi vardı. Bu seçimlerin yapılmasında bir sakınca görmeyen ABD emperyalizmi ve başta gerici Türk devleti ile diğer bölge ülkeleri koro halinde yapılması söz konusu yerel seçimlerden risk analizlerini büyütme çabasına girdiler. Oysa mesele yerel seçimlerin yaratacağı "risk" değildi. Müdahil olan güçlerin kirli çıkarlarını korumak adına mazlum bir halkın haklı davasını boğma girişimleridir. ABD'nin bölge politikaları ekseninde kırıntı babında birtakım hakların ötesinde Kürtlere biçmiş olduğu biricik rol garnizonlara gece bekçiliğidir. Kürt-Amerikan ilişkilerinin tarihi bunu sayısız kez doğrulayan örneklerle doludur. Özerk yönetimin ABD inisiyatifi dışında atmaya çalıştığı her adım bölgedeki en büyük jandarma gücü olan gerici Türk sermaye devletinin saldırganlığıyla cezalandırılmıştır. Rojava'da yürütülen

bütün operasyonlarda ABD'nin bilgisi ve onayının olmadığını düşünmek için budala olmak gerek.

Baas rejiminin Kürtlerle sorunu çözmeye dönük atması muhtemel adımların gündeme geldiği bir dönemde bu tutumun alınıyor olması tesadüf olmasa gerek. Şam rejimi ile Kürtlerin bir uzlaşmaya varmasını ne ABD emperyalizmi ne de Türkiye ve İran gibi iki bölgesel gücün istemediği aşikâr. Bütün bu "istememiz ittifak"ına rağmen Kürt'ler Kuzey ve doğu Suriye'de bir güç haline gelmeyi başarmış ve dünya halkları nezdinde IŞİD gibi bir terör belasına karşı yürüttüğü mücadele ile büyük bir saygınlık kazanmıştı. Suriye'de 13. yılını geride bırakan iç savaş Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde Kürtler lehine birtakım fırsatlar yaratmış ve bu fırsatlarda örgütlü bir güç olarak Kürtlere alan hakimiyeti sağlamıştı. Farklı cephelerde savaşmak durumunda bırakılan Suriye ordusu Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerden çekilerek bu alanları bir bakıma tek mermi atmadan PYD'nin inisiyatifine bırakma yoluna gitmişti. Bu durum Şam rejiminin genetik kodlarına yabancı olsa da Suriye coğrafyasında yeni bir paradigma oluşmuş ve bu paradigmayı değiştirmek en azından bir süreliğine mümkün görünmüyordu. Öncelikler farklılaşmıştı ve Şam rejiminin ayakta kalabilmesi için Kürtlere harcayacak enerjisi yoktu. En nihayet cihatçı milisleri daha fazla yol almadan temizlemek ve mümkünse onların arkasındaki güçlere karşı yenilmezliğini ispat etmek en öncelikli olandı. Bu,

büyük oranda başarılmış da oldu.

Haliyle de Kuzeyden Türkiye'yi dengelemek ve ona Kürt sorunu üzerinden yeni bir zorluk alanı açmak o gün Şam rejimi için atılabilecek en akıllı adımdı ve atılmıştı. Bu süreç yıllar içinde PYD ile Şam rejimi arasında koşulların da zorlamasıyla zımni bir anlaşma oluşturmuş ve taraflar dönem dönem gerilen ilişkilere rağmen sıcak bir çatışmaya girmekten uzak kalmayı başarmışlardır.

Denebilir ki verili koşullar hala bu minval üzerinden yürümekte ve anlaşma zemini taraflarca test edilmektedir. Gelişmelerin nereye evrileceğinden bağımsız olarak özellikle Kürt hareketi açısından Şam rejimi ile bir çözüm oluşturmak en akıllı seçenek olacaktır. Aksi taktirde ABD'nin bölgedeki kolluk kuvveti olmaktan ve Türkiye ile İran gibi iki büyük bölgesel gücün kısılcısından kurtulmak mümkün olamayacak.

Kürt hareketinin Kobani kuşatması sürecinde ABD ile bir bakıma mecbur bırakıldığı bir diğer yandan ise bir tercih olarak ilişkilenecek ilk etapta bir kolaylık yaratmış gibi görünse de koca bir handikap olarak bugün ayağına dolanmıştır. PYD'nin yerel seçimleri başarılı bir şekilde tamamlaması şayet söz konusu olmuş olsaydı muhtemeldir ki Şam rejimi ile anlaşma seçeneğini ve zeminini oluşturmak daha kolay olacaktı. Oysa ki yapılmasına engel olunarak ertelenen seçimler Esad ve Kürtlerin anlaşmasının koşullarını zora sokmuştur.

Tarafların asgari müştereklerde bir çözüm olanağı yaratmalarını istemeyen

sayısız bileşen ve bunların çatışan ve ortaklaşan çıkarları var. Ayrıca ABD emperyalizminin dikkatini fazlasıyla yoğunlaştırdığı siyonist İsrail'in Filistin halkına karşı yürüttüğü soykırım savaşı varken, Kürtler küçük bir ayrıntıydı. Alışık oldukları gibi tekrar gerici Türk sermaye devletinin keskin bıçağına kurban edilebilirlerdi. Nihayet bölgedeki tartışmasız müttefiki Türkiye'nin de hassasiyetlerini görmek, gözetmek efendi-uşak ilişkisinin gereği idi.

ABD emperyalizminin Siyonist rejimin bekası ve kendi kirli çıkarları için en kolay satabileceği ve gözden çıkarabileceği "müttefik" Kürtleri de tarih boyunca bu hep böyle olmuştur. Bugün Rojava'da olan da bu tarihin tekerrürüydü ve ertelenen sadece yerel seçimler değildi. Bir halkın kaderi ile nasıl da kolayından oynanabileceğinin vesikalı resmidir. Kuşkusuz bu faturanın oluşmasında mazlum bir halkın tertemiz mücadelesini kirli emellerine alet edenler ne kadar suçluysa, bu mazlum halkın mücadelesine önderlik eden hareketler de bu suçtan azade değildir. ABD ile girilen ilişkilerin nereye evrilebileceğini ve ne tür sonuçlar yaratabileceğini öngörmek çok özel bir zekaya sahip olmayı gerektirmiyordu. ABD'nin kayığına binerek alınacak çok fazla mesafe yoktur ve olmamıştır. Ertelenen seçimlerle hem Özerk Yönetim itibarsızlaştırılmış hem de bölgede yaşayan halkların bir arada yaşama iradesi dinamitlenmiştir.

Sudan'da çatışmalar, açlık tehlikesi ve “insani felaket”

Sudan'da ordu ile Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK) arasında bir yılı aşkın süredir devam eden çatışmalar derin bir siyasi ve insani krize dönüşmüş bulunuyor. Başkent Hartum'da “Egemenlik Konseyi” Başkanı Abdulfettah el-Burhan'a bağlı ordu güçleri ile Muhammed Hamdan Dagalü komutasındaki HDK arasında Nisan 2023'te başlayan çatışmalar ülkenin tamamına yayılmış durumda. Ülkedeki krizin yıkıcı boyutları tahminlerin çok ötesine ulaştı.

Birleşmiş Milletler (BM) raporlarına göre, Sudan'da çatışmalar nedeniyle 16 binden fazla insan hayatını kaybetti. On binlercesi yaralandı ve yaklaşık 9-10 milyon kişi yerinden-yurdundan edildi.

BM Dünya Gıda Programı (WFP), 25 milyon kişinin yetersiz beslenmeden ötürü büyük bir açlık kriziyle karşı karşıya kaldığını belirtiyor. Yaz aylarının gelmesiyle artan kuraklıktan ötürü, son yüzyılın en büyük insani felaketlerinden birinin yaşanabileceği uzmanlar tarafından belirtiliyor.

2019'da Ömer el-Beşir'in 30 yıllık dikta rejimi halk ayaklanması ile yıkıldı. Halk hareketini oluşturan yapılar tek başlarına iktidarı ele geçiremedikleri için ordu ile birlikte geçici hükümet kurmak zorunda kaldılar. Ancak bir süre sonra anlaşmaya ihanet eden generaller darbe yaparak iktidara el koydu. Bu gelişmenin ardından derinleşen yapısal sorunlar, iç çatışmalar ve dış müdahaleler nedeniyle ülkedeki siyasi, toplumsal ve ekonomik kırılganlık arttı ve klikler arası iktidar savaşına dönüştü.

Nisan 2023'ten bu yana Sudan'da devam eden iç savaşın temel nedeni, uluslararası sermaye ile el ele elitler arasındaki iktidar ve pazar kavgasıdır.

2011'de başlayan “Arap Baharı” ayaklanmalarının Sudan'a sıçramasının ardından, Dagalü'ya bağlı HDK güçleri ülke çapındaki protestoların bastırılmasında kullanılmış ve katliamlar yapmıştı. Sonrasında bu birlikler, Devlet Başkanı Beşir tarafından “onore” edilerek kendisine bağlı paramiliter bir vurucu güce dönüştürüldü. Paramiliter HDK'nin oluşturulmasıyla birlikte Sudan'da bir tür “paralel” ordu kuruldu.

İşçilere, emekçilere ve muhaliflere

karşı kullanılan HDK, dinci diktanın devrilmesinin önünün alınamayacağını görünce, Beşir karşıtı bir tutum aldı. Bu da Sudan sermayedarları arasında iktidar ve nüfuz mücadelesinin çetin geçeceğine işaret ediyordu.

Dagalü'nun bu “önlenemez” yükselişi kadar Beşir sonrası yeniden yapılanma sürecini idare eden Başbakan Abdullah Hamduk'ın tutumu da ülkede iktidar boşluğunu pekiştirdi.

Batı'da uzun yıllar ikamet eden ve “muhalif” bir Sudanlı olan Hamduk, ABD, İngiltere, Suudi Arabistan ve BAE tarafından yürütülen dörtlü mekanizmanın desteğiyle Beşir sonrası iktidara getirildi. Ancak, iflasın eşliğinde olan ekonominin iyileştirilememesi, açlık ve yoksulluğun daha da kitleselleşmesi Hamduk'ın kısa sürede toplumsal desteğini kaybetmesine yol açtı.

“Sivil yönetimin” bu başarısızlığı, güvenlik bürokrasisinin iktidarı ele geçirmek için planladığı darbeye uygun ortam hazırladı. Hamduk'ın yanı sıra, bölgesel ve küresel aktörler de Sudan'daki krizin derinleşmesinde rol oynadı. Dörtlü mekanizmanın Sudan toplumunda karşılığının bulunmaması ve bu devletlerin Sudan siyasetini kontrol altına alma çabası, Hamduk yönetiminin ciddi bir güven sorunu yaşamasına neden oldu.

Ayrıca, İsrail ile “normalleşme” adımlarına karşı güçlü bir muhalefetin varlığı da Hamduk önündeki bir başka güçlü engeldi. Mısır yönetiminin Beşir sonrası yaşanan gelişmeler karşısındaki tutumu da Sudan'ın “istikrarlı” bir yönetime kavuşmasında olumsuz bir rol oynadı.

Bu yönüyle küresel ve bölgesel aktörlerin belirsiz ve değişken politikaları ile

işbirlikçi yönetici kliklerin bunlarla kurdukları ilişkiler, Sudan'daki krizin bugünkü hale gelmesinde rol oynadı.

Abdulfettah el-Burhan öncülüğünde 2021'de gerçekleşen askeri darbe sonrası “sivil” yönetimin devrilmesi ve ülkenin “Egemenlik Konseyi” tarafından yönetilmesi, güvenlik oligarşisinin “sivil demokratikleşme” olasılığını ortadan kaldırdığı gibi, Burhan ve Dagalü arasındaki iktidar mücadelesinin de keskinleşmesine yol açtı. Konsey Başkanı Burhan'a karşı başkan yardımcısı Dagalü'nun HDK'den aldığı güçle devlet başkanı edasıyla hareket etmesi ve Burhan'dan bağımsız olarak Körfez ya da bazı Afrika ülkelerine düzenlediği ziyaretler, ikili arasındaki gerilimi tırmandırdı. Taraflar arasında bir uzlaşmanın sağlanamaması sonucu Nisan 2023'te patlak veren çatışmalarla Sudan hem bölünmenin eşğine geldi hem de tarihteki en büyük insani krizlerden biriyle karşı karşıya kaldı.

GAZZE'NİN GÖLGESİNDE SUDAN KRİZİ

Ülkede yaşanan insani krizin boyutları günden güne kötüleşmekte, emekçilerin geleceğe dair umutları giderek tükenmektedir. Suudi Arabistan ve ABD öncülüğünde yürütülen Cidde'deki arabuluculuk görüşmeleri ve Doğu Afrika'daki Hükümetler Arası Kalkınma Oturumlarının girişimlerinden de bir sonuç çıkmadı. Benzer şekilde, Mısır'ın başını çektiği “Sudan'a Komşu Ülkeler Barış Girişimi”nden de netice alınamadı.

Burhan-Dagalü çatışması, ülke nüfusunun büyük kısmının yaşamını ve geleceğini tehdit eden bir düzeyde hala devam ediyor.

Gazze'de İsrail'in yaptığı benzersiz

soykırımın dünya gündeminin merkezine yerleşmesinin gölgesinde kalan Sudan, yüzyılın “insani felaketinin” eşğine gelmiş bulunuyor. Son haftalarda ülkenin ikinci büyük eyaleti Kuzey Darfur'da tırmanan gerilim ve HDK'nin kontrol ettiği alanları genişletmesi, insani krizin boyutlarını daha da arttırdı.

Burhan ve Dagalü, Ömer el-Beşir'e karşı onun İslamcı olduğu argümanını kullanarak Körfez ve Batı ülkelerinden destek almayı ummuşlar ve bu yolla kendilerine bir meşruiyet alanı oluşturmaya çalışmışlardı. Bugün ise Dagalü, İslamcı kartını Burhan'a karşı kullanarak onun meşruiyetini sarsmaya ve uluslararası arenada bir destek alanı oluşturmaya çalışıyor. Gerçekte her iki klik de devrik dinci-diktatör el Beşir'in suç ortakları idi.

Sudan halkının, işçi ve emekçilerinin belirsiz “müzakerelerle” oyalanacak sabrı kalmadı. Ancak Gazze'deki soykırım nedeniyle uluslararası “sivil” örgütlerin işlevselliğini kaybettiği bir kez daha görüldü. Sudan kriziyle ise bu durum yeniden teyit edildi.

BM vb. kurumların uluslararası sermayenin hizmetinde olduğu, krizlere çare üretme yerine, krizlerin sorumlularına “sivil destek” sağladıkları her geçen gün daha da belirginleşiyor.

Dünyada dikkatler İsrail'in benzersiz bir soykırım yaptığı Gazze'ye yöneldiği sırada, Sudan'da da farklı boyutta yaşanan vahim insani kriz bir yılını doldurdu.

Sudan'daki insani felaketin sorumlusu uluslararası sermaye ve onun yerli işbirlikçileridir. Bu sömürü düzenine karşı örgütlü ve kararlı bir mücadele verilmedikçe, bunun önüne geçmek mümkün olmayacak. Dinci diktatör el Beşir'i yıkan halk hareketinin bir iktidar alternatifi yaratamaması, Sudanlı emekçiler için bu trajik sonuçların oluşmasını kolaylaştırdı.

Milyonlarca insanın hayatına mal olma potansiyeli taşıyan bu “insani felaketin” önünü almak için Sudan halkı, işçi ve emekçileri tekrar ayağa kalkmalı hem küresel güçlerin müdahalelerine hem onların yerli işbirlikçilerinin saltanatına son vermek için mücadeleyi yükseltmelidir. İlerici-devrimci güçlerin enternasyonal dayanışması ve mücadelenin birleştirici ruhuyla direniş ilmik ilmik örülmeden yaşanan dramların son bulması yazık ki mümkün olmayacaktır.

Soykırımcı Biden'ın ateşkes önerisi

Siyonist İsrail'in Gazze'de işlediği soykırım suçunun bir numaralı faillerinden biri olan ABD Başkanı Joe Biden, sonunda bir ateşkes anlaşması önerisinde bulundu. Gündeme getiren Biden olsa da öneri Tel Aviv'deki soykırımcı siyonist savaş çetesiyle ortak hazırladı. Bir sonuç yaratıp yaratmayacağından bağımsız olarak öneri, hedefler çitasını yüksek tutan İsrail'in "zafer kazanma" hevesinin kurşanında kaldığının resmi ilanıdır aynı zamanda.

ABD-Almanya ikilisi başta olmak üzere batılı emperyalistler tarafından sınırsız bir şekilde desteklenen Binyamin Netanyahu başkanlığındaki dinci-faşist hükümet üç temel hedefini defalarca dile getirdi: Birincisi, Hamas'ı ortadan kaldırmak, yani Filistin halkının direniş iradesini kırmak, ikincisi, Filistinli direnişçilerin elindeki esirleri kurtarmak; üçüncüsü, 2.3 milyon Filistinliyi Mısır'ın Sina çölüne sürüp Gazze'de etnik temizlik yapmak. Bu hedeflerine ulaşabilselerdi, Hizbullah başta olmak üzere Lübnan'daki direniş hareketini ortadan kaldırma konusunu da masaya yatırabileceklerini var sayıyorlardı.

Bunlar sadece Tel Aviv'deki savaş çetesinin değil ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya gibi emperyalistlerin de ulaşmak istedikleri hedeflerdi. Zira o koşulda ırkçı-siyonist rejimin güvence altına alınabileceği, bölgenin ise 'direniş belasından' temizlenebileceği hesapları yapıyordu. Ateşkes önerisi, emperyalist/siyonist canilerin hiçbir hedefine ulaşmadığının kanıtıdır. Bu fiyasko, bir bütün olarak direnen Filistin halkının ve onlara öncülük eden direniş hareketlerinin başarısıdır. Bu başarının, dünyanın en büyük açık hava hapishanesi kabul edilen 365 km. karelik bir alandan ibaret olan Gazze'de sağlanabilmiş olması ayrıca dikkate değerdir.

9. ayına giren Gazze soykırımının Filistin halkına ağır bir faturası oldu. Enkazlar altında kalanlarla birlikte yaklaşık 50 bin kişinin hayatını kaybettiği tahmin ediliyor. Gazze neredeyse tümüyle yakılıp yıkıldı. Yüz binler defalarca Gazze içinde yer değiştirdi ama topraklarını terk etmeyi reddetti. Ne açlık ne susuzluk ne 'modern' barbarların bombaları bu ira-

deyi kırabildi. Emperyalist/siyonist cephenin başarabildiği şey ise yakıp yıkmak ve soykırım yapmaktır. Bu ise onların insani, ahlaki yönden çökmüş barbarlar olduklarını dünyaya gösterdi.

Filistin halkı ve direniş hareketleri ise son 8 ayda yaşananları, "kurtuluş yolunda kaçınılmaz olarak ödenen bedeller" kabul ediyor. Bu konuda Faşizmi ezen Sovyet halklarını, ABD emperyalizmine diz çöktüren Vietnam'ı ve Fransız emperyalizmini kovan Cezayir'i örnek veriyorlar. Cezayir ve Vietnam'da zafere ulaşmak milyonlarca insanın hayatına mal olurken, Sovyetler Birliği ise faşizmi ezmek için 25-30 milyon kayıp verdi. Bu tarihsel örneklerin de gösterdiği gibi çok yakıp yıkmak, soykırım yapmak ile askeri ya da politik zafer kazanmak farklı şeylerdir.

Gazze'deki tablo, topyekûn direnen bir halkın dünyanın en acımasız en vahşi en donanımlı savaş aygıtlarının bile zafere kazanmalarını engelleyebileceğinin somut örneği olarak dünyanın önünde durmaktadır.

Vurgulamak gerekiyor ki, Biden'ın savaşı bitirmek ya da soykırımı durdurmak gibi özel bir derdi bulunmuyor. İğrenç bir soykırımcı olduğunu döne döne kanıtlamıştır. Buna karşın diplomatik alanda yaşadığı izolasyon, ABD'de üniversite gençliğinin başlattığı soykırım karşıtı direnişin

basıncı ve seçimler yaklaşırken güç kaybetmesi gibi faktörlerden dolayı ateşkes talep ediyor. Tabi soykırımcı İsrail'in durumu da matah değil. "Ortadoğu'nun tek demokrasisi" diye pazarlanan ırkçı-siyonist rejimin soykırımcı olduğunu dünya gördü. İsrail'in iç politikası ise paramparça. Ekonomi de batılı emperyalistlerin akıttığı devasa kaynaklara rağmen çöküşün eşğine yaklaşmış. Filistin direniş hareketi işgalci İsrail ordusuna karşı halen başarılı bir yıpratma savaşı veriyor. İşgalciler her gün kayıplar veriyor. ABD, İngiltere, Fransa kaynaklı tehditlere rağmen Lübnan direniş hareketinin saldırıları da devam ediyor. Ansarullah hareketi ve Yemen ordusu Kızıldeniz'den İsrail'e mal taşıyan gemilerin geçişini engelliyor. Irak'taki direniş grupları İHA'larla İsrail'deki belli hedefleri vuruyor. Gazze ve Lübnan sınırındaki Yahudi yerleşimlerini terk edenler tekrar geri dönmek istemiyor... Bu ve benzer başka sorunlar, Tel Aviv'deki soykırımcı çetenin açmazlarının nasıl de derinleştiğini gözler önüne seriyor.

Ateşkes önerisi sunan Biden hem kendi paçasını hem ırkçı-siyonist rejimi kurtarma telaşına düşmüş görünüyor. Bundan dolayı İsrail'in siyasal hezimetinin belirgin olmadığı bir ateşkesin bir an önce imzalanmasını istiyor. Bunun için 'arabulucu' Mısır ve Katar'ı sıkıştırarak anlaşmanın imzalanması için Filistin tarafına baskı yapmalarını istiyor. Yansıyan

haberlere göre Katar rejimi Hamas'la olan yakın ilişkilerini kullanarak, hatta siyasi liderleri Manama'dan kovma tehditleri savurarak Biden önerisini kabul ettirmeye çalışıyor. Mısır ise Hamas, İslami Cihad, FHKC ve El Fetih liderlerini Kahire'ye davet ederek Biden'ın ateşkes önerisini kabul ettirmeye çalışıyor.

Farklı kanatlarıyla Filistin direniş hareketi ile Filistin halkı da elbette biran önce savaşın ve soykırımın durdurulmasını istiyor. Ancak bu emperyalist/siyonist baskılara boyun eğecekleri anlamına gelmiyor. Filistin tarafı haklı olarak ateşkes için soykırım savaşının derhal durdurulmasını, işgalci ordunun Gazze'den çekilmesini, insani yardımların geçişi önündeki engellerin kaldırılmasını ve yeniden imarın başlatılması için koşulların sağlanmasını talep ediyor.

Güvenceler vermeyen, muğlak, işgalcilere her an yeniden savaşa başlama zemini tanıyan bir ateşkesi imzalamama konusunda Filistin direniş hareketinin net bir tutumu var. Bu da Biden'ın ateşkes önerisinin bu haliyle bir sonuca ulaşmasını zorlaştırıyor. Bu koşullarda Biden ve himaye ettiği soykırımcı çete Filistin direniş hareketinin, yani Filistin halkının taleplerini kabul etmediği sürece bir anlaşmaya varılması olası görünmüyor. Zira soykırıma rağmen geri adım atmayan Filistin halkı ile direniş hareketinin masa başında dayatmalara boyun eğmesi mümkün değil.

AB parlamento seçimleri ve faşist partiler

Y. Kenan

Avrupa Birliği'nin (AB) Avrupa Parlamentosu seçimleri, diğer AB ülkelerinde olduğu gibi Almanya'da da haftalardır gündemi belirliyor. AB ülkelerinde partilerin seçim kampanyaları ve konuları kısmen farklılık arz etse de bütün üye ülkelerde Avrupa'nın "güvenliği" ve "geleceği" söylemi seçim propagandasının temel eksenini oluşturdu. AB Düşünce Kuruluşu 'Jacques Delors Merkezi'nin Müdür yardımcısı Dr. Thu Nguyen kısa süre önce durumu şöyle ifade etmişti: "2019 yılında gerçekleşen AB parlamento seçimleri bir iklim seçimiydi ve iklim sorunları çok önemliydi. Bu kez ise parlamentoda sağa kaymanın sorusu gündemde."

Yani ne yapmalı? "Barış ve Güvenlik için aşırı sağ partilerin Avrupa Birliği'nde üstünlük kurmasını engellememiz gerekiyor."

Oysa gerici-faşist partiler zaten yıllardır AB üyesi ülkelerin parlamentolarında büyük bir temsil gücüne sahip ve bazı ülkelerde hükümet ortağıdır. Kasım 2023'de Hollanda'da gerçekleşen seçimlerde Geert Wilders'in Özgürlük Partisi birinci olmuştu. İtalya'da ise faşist Giorgia Meloni Ekim 2022'den beri başbakan koltuğunda oturuyor. Almanya'da ilk kez 2014 senesinde %7.1 oyla AB Parlamentosu'na giren ve 2019 yılında oylarını %11'e çıkararak AfD anketlere göre yüzde 15 ila 22 arasında oya sahip. Nihayet gerçekleşen seçimlerin sonucu, AfD'nin %16 ile ikinci büyük parti olduğunu gösterdi.

Hali hazırda Avrupa Parlamentosu'nun yedi siyasi grup bulunmaktadır:

Sol 38, Sosyalistler ve Demokratlar Grubu (S&D) 144, Yeşiller Grubu (Yeşiller/EFA) 71, Avrupa Parlamentosu'nun en güçlü grubu olan Hıristiyan Demokratlar Grubu (Avrupa Halk Partisi, EPP) 176, Yenileme Grubu 102, Avrupa Muhafazakârlar ve Reformistler Grubu (ECR) 69 ve milliyetçi ve aşırı sağcı partilerden oluşan Kimlik ve Demokrasi Grubu (ID) 49 milletvekiline sahip.

Yeni oluşan Avrupa Parlamentosu bileşimi, aşırı sağın etkin olduğu bir siyasal atmosferi kışkırtıyor.

Avrupa Parlamentosu'ndaki sağcı partiler iki grup halinde örgütlenmiş: "Avrupalı Muhafazakarlar ve Reformcular" (ECR) grubunda Polonya'dan PiS ve İtalyan Fratelli d'Italia bulunuyor.

Daha da sağda konumlanan "Kimlik ve Demokrasi" (ID) grubu ise sekiz üye ülkeden sağcı popülist, milliyetçi ve aşırı sağcı partilerin ittifakından oluşuyor. Avusturyalı FPÖ ile Marine Le Pen çevresindeki Fransız Ulusal Birlik de burada temsil ediliyor. Almanya'da AfD de ID grubuna dahildi. Ancak AfD'nin açıklamaları ID grubuna bile "aşırı sağcı" geldiği için gruptan uzaklaştırıldı.

Almanya dışında AB ülkelerindeki ırkçı-faşist partiler:

Danimarka: Danimarka, Danks Folkparti'nin ("Danimarka Halk Partisi") etkisiyle şu anda Avrupa'nın en katı göç yasalarından birini uyguluyor. Göç konularına odaklanan parti, sınırların tamamen kapatılması çağrısında bulunuyor ve sığınma başvurularının Danimarka dışında işleme alınmasını istiyor.

Finlandiya: Finlandiya'nın sağcı partisi PS ("Finliler"), 2023 ulusal seçimlerinden bu yana Finlandiya parlamentosunun en güçlü ikinci fraksiyonu. İrkçi ve cinsiyetçi yorumlarıyla dikkat çeken parti göç politikasını bir başarısızlık olarak görüyor ve göçmenlerin kendi ülkelerine dönmeleri çağrısında bulunuyor.

İtalya: Post-faşist parti olarak adlandırılan Fratelli d'Italia ("İtalya'nın Kardeşleri") 2022'de İtalya'da yapılan ulusal seçimleri kazandı. İtalya'yı aşırı sağcı partiler Forza Italia ve Lega ile koalisyon halinde yönetiyor. Parti göçmenlere karşı propaganda yapıyor ve "önce İtalya" sloganını savunuyor.

Hollanda: Sağcı popülist Geert Wilders'in partisi, İslamofobik ve ırkçı konumuyla 2023 parlamento seçimlerinde açıkça en güçlü partiydi. Camileri ve Müslümanların temel haklarını büyük ölçüde kısıtlamak isteyen Wilders koalisyon ortaklarıyla beraber tüm zamanların en katı sığınma yasasını planlıyor ve sınır kontrollerini yeniden uygulamaya koymak istiyor.

Fransa: Rassemblement National, 2018 yılında aşırı sağcı Front National'ın halefi olarak kuruldu. Marine Le Pen yönetimindeki partinin hedefi, sağ popülist bir parti olarak daha ılımlı görünmek ve nüfusun daha geniş kesimlerine ulaşmak. Marine Le Pen, ülkenin kimliğini, değerlerini ve egemenliğini İslam'a, yozlaşmış politikacılara, Brüksel'in gücüne ve söz-

de başıboş küreselleşmeye karşı savunmak istediğini söylüyor. Rassemblement National, 16 milletvekiliyle aynı zamanda Avrupa Parlamentosu'ndaki ID grubunun en büyük partisi.

Fransa: Yeniden fethet! Aşırı sağcı parti, 2021 yılında kuruldu ve programı aşırı ırkçıdır.

Macaristan, Fidesz ("Macar Vatanşahlar Derneği") 2010'dan beri Macaristan'ı yöneten sağcı popülist bir partidir. Macaristan Başbakanı Viktor Orban döneminde parti giderek daha sağa kaydı ve yönetimi otokrasiye dönüştürdü.

Avusturya: Aşırı sağcı ve milliyetçi parti olan Avusturya Özgürlük Partisi FPÖ en son 2017-2019 arası hükümette yer aldı. FPÖ yakın zamanda birçok eyalet hükümetinde yer aldı ve aylardır Ulusal Konsey seçimleri için yapılan anketlere göre yaklaşık %30 destekle önde görünüyor. Bu onun yakında ID fraksiyonunda önemli ölçüde daha fazla temsil edileceği anlamına geliyor.

Polonya : 2015'ten 2023'e kadar Polonya hükümetini oluşturan Hukuk ve Adalet (PiS) partisi, sağcı milliyetçi ve Katolik-muhafazakar olarak adlandırılıyor.

AKP-MHP rejimini örnek alan PiS, basını ve yargıyı kontrolü altına almaya çalıştı, kadınların ve eşcinsellerin haklarını büyük ölçüde kısıtladı. Parti, göç politikası konusunda son derece ırkçı bir tutum benimsiyor.

AfD'nin ve Avrupa'daki diğer ırkçı-faşist partilerin siyasi etkileri nerden kaynaklanıyor? Bu partiler "mültecilerden korunma" ve ülke içinde "yeniden silahlanma" konularıyla seçim kampanyaları yürüttüler. Diğer tüm iktidar partileri ise, "iç güvenliği koruma" gerekçesiyle daha fazla polis devleti uygulamalarıyla ve mültecilerin sınır dışı edilmesi talepleriyle ırkçı-faşist partilerin önünü açtılar. Avrupa genelinde yapılan kamuoyu yoklamalarına göre, önemli bir kesim, programlarını desteklediği için değil, diğer sermaye partilerini protesto etmek için ırkçı-faşist partilere oy veriyor. Mevcut sermaye partilerine duyulan güvensizlik seçmen nezdinde büyük bir erozyon yaratmış ve yeni arayışlara giren önemli bir kesim aşırı sağcı partilere yönelmiştir.

Sosyal krizin derinleştiği, yoksulluğun arttığı, Alman sermayesinin tekrar militarizmle tarih sahnesine çıkmaya çalıştığı koşullarda doğal olarak Sol'un güçlenmesi beklenirdi. Lakin reformist solun bu konudaki başarısızlığı ve devrimci sol hareketlerin varlık gösterememesi sağın yükselişini kolaylaştırıyor. Zira reformist sol sermaye devletiyle o denli bütünleşmiş ki, sisteme tepki duyanlar için çekim alanı oluşturamıyor. Toplumda sosyal ve ekonomik çelişkilerin en derin olduğu ve Alman Solunun düne kadar kalesi sayılan Thüringen, Saksonya ve Doğu Berlin'de AfD'nin güçlü olması tesadüf olmasa gerek. Toplumun emekçi yığınlarıyla bağını koparmış düzenin uslu çocuğu haline gelmiş bir 'Solun' faşist akımların yükselişi karşısında bir alternatif olamadığı her gün yeni bir vesileyle ortaya çıkıyor.

Ukrayna savaşına karşı alınan tutum ve basiretsiz yaklaşım başta olmak üzere, Gazze'deki soykırımda İsrail'i aklamaya dönük korkak açıklamalar da bu aynı "Sol" hareketlerin bir başka açıdan turnusol kağıdı olmuştur.

Bütün diğer düzen partileri ve reformist sol partiler gibi kendini "devrimci sol" olarak gören hareketler de -bazı istisnalar dışında- Gazze'deki soykırımın, militarizmin ve Ukrayna savaşının tereddütsüz olarak arkasında durmaktalar. Oysa Gazze Şeridi'nde altı ay içinde 40.000 kişi siyonist İsrail tarafından öldürüldü. İsrail şu anda Refah'a yaptığı saldırıyla Filistinlilere yönelik soykırımı sürdürüyor. Yarı çocuk olmak üzere 1.2

milyon mülteci orada sıkışıp kalmıştır.

Ukrayna'da gençler ve işçiler iki yılı aşkın bir süredir Rusya'ya karşı yürütülen vekalet savaşında top mermisi olarak kullanılıyor. Şimdiye kadar en az 400.000 Ukraynalı ile 100.000 Rus askeri öldürüldü.

Bu savaşların hiçbirinin, başta ABD olmak üzere İsrail ve Ukrayna'nın en büyük destekçileri olan Almanya gibi NATO devletlerinin desteği ve kışkırtması olmadan patlak vermeyeceğini ve belirtmek gerekir.

Dolayısıyla Ukrayna'da ve Filistin'de barış ve özgürlüğün savunulduğuna dair söylemler tam bir ikiyüzlülüktür. Irak'a, Suriye'ye, Libya'ya ve Afganistan'a karşı yürütülen acımasız savaşlarda olduğu gibi, bu tamamen jeopolitik ve emperyalist çıkarlarla ilgilidir. Ne var ki bahse konu bu sol akımlarda bütün bu temel konularda sınıfta kalmış ve milim yol almayı beceremedikleri gibi düzenin ihtiyaçlarına soldan güç devşirmişlerdir.

Almanya'da, AfD'den Sol Parti'ye kadar tüm düzen partileri zorunlu askerlik hizmetinin yeniden getirilmesini ve gençlerin bir kez daha katliama sürüklenmesini tartışıyor. Savunma Bakanı Pistorius'a göre ise Almanya önümüzdeki 3 ila 5 yıl içinde Rusya ile bir savaşa hazırlanmalı, yeniden savaşa hazır hale gelmelidir.

Geçtiğimiz haftalarda dünyanın dört bir yanındaki üniversitelerde Filistinlilerle dayanışma amacıyla yüzlerce protesto kampanyası düzenlendi. Milyonlarca kişi sokaklara döküldü. Uluslararası alanda, egemen sınıfın emperyalist savaş politikalarına karşı muazzam bir öfke var. Batılı hükümetler buna, temel demokratik haklara cepheden saldırarak karşılık verdiler. Protestoculara biber gazı ve tahriş edici gazla saldırılıyor, ifade ve toplanma özgürlüğüne yönelik bu saldırılar tüm burjuva medyası tarafından oybirliğiyle destekleniyor. Nisan ayı ortasında Berlin'de düzenlenen Filistin Kongresi başladıktan sadece birkaç saat sonra vahşice dağıtıldı. Soykırıma karşı protestolar da sürekli olarak Yahudi karşıtı olarak karalanıyor. Politikacıların ve medyanın soykırımcı politikalarını ve Alman militarizminin geri dönüşünü, aynı egemen sınıfın sorumlu olduğu insanlık tarihinin en büyük suçu olan Holokost'a atıflar yapılarak meşrulaştırılmak istenmesi özellikle tiksindiricidir. Zira Holokost'u yapanlar şimdi de Gazze'deki Holokost'a destek veriyor. İsrail de her suçu Holokost ile meşrulaştırırken, Ukrayna'da faşistler ve antisemitlerle açıkça işbirliği yapmakta bir sakınca görmüyor.

Bahardan beri Almanya çapında

AfD'ye karşı gerçekleştirilen protestolar düzen partilerinin oylarına pek olumlu bir katkı sağlamış görünmüyor. Avrupa Parlamentosu seçimlerinde ortaya çıkan sonuç bunu teyit ediyor. Organizatörlerin iktidarlar uyumlu olmaları ve hükümet partilerinin sonsuz desteğine mazhar olmaları sebepsiz değildi. "Amaç, aşırı sağcı partilere verilen oylardaki artışı durdurmak ve özellikle 16 yaş ve üzeri ilk kez seçime katılacak olan gençleri 'demokratik' partilere oy vermeye ikna etmek" idi. Peki öyle mi oldu? Tabi ki hayır. Bahse konu olan yaş grubu tam da içinde bulunduğu geleceksizlik korkusu ve politik alternatifsizlikle gerici faşist partileri tercih etti.

Ayrıca belirtmek gerekir ki, bütün düzen partileri başta olmak üzere reformist Sol ve bilhassa Sahra Wagenknecht'in BSW'si AfD ile benzer bir dalga boyunda seçim çalışması yürüttü. 'Güvenliğin' merkeze alınarak mültecilerin düşmanlaştırıldığı bir propaganda mekanizması aylardır aralıksız bir şekilde çalışıyor. AB Parlamentosu Seçimlerinden bir hafta evvel Mannheim'da bir Afgan mültecinin, aşırı sağcı bir provokasyonun ardından bir polis memurunu öldürmesinden beri, sınır dışı etme sloganlarında birbirleriyle yarışa girmiş durumdalar. Bu durumda AfD gibi ırkçı faşist güruhun bir şey demesine ihtiyaç bile kalmıyor.

Şansölye Olaf Scholz da perşembe günü Federal Meclis'te yaptığı açıklamada o kervana katıldı: "Güvenlik olmadan her şey bir hiçtir. Bu cümlemin benim için anlamı büyük..."

Lakin 'Güvenlik' deyimini sermayenin ağzından çıktığında şüphesiz polis devleti akla gelmektedir. Ayrıca polis memuruna karşı saldırıyı Scholz, 'hepimize yönelik bir saldırı' olarak nitelendirdi. Maliye Bakanı Lindner ise, güvenlik yetkililerini mali olarak daha iyi donatmak gerektiğini vurguladı. BSW başkanı Sahra Wagenknecht'in Mannheim olayıyla ilgili YouTube'da yayınlanan demecinin AfD faşistlerinkinden çok bir farkı yoktu. Afganlı mülteciyi, "on yıl boyunca sosyal yardım alan bir sosyal asalak" olarak suçladı ve "acil sınır dışı" çağrısında bulundu.

Ortak Avrupa İltica Sistemi CEAS'ın 10 Nisan'da nihai olarak kabul edilmesiyle Avrupa Parlamentosu fiilen sığınma hakkını yürürlükten kaldırdı ve aşırı sağın göç politikasını kanunlaştırdı. Alınan 'tedbirler', Avrupa'nın dış sınırlarının neredeyse hava dahi geçirmez şekilde kapatılmasını amaçlıyor. Bu, mültecilerin sığınma prosedürlerini AB dışında, kapalı, askeri koruma altındaki gözaltı kampalarında geçirmek zorunda kalacakları an-

lamına geliyor.

Her yıl binlerce mülteci Avrupa sınırlarında donarak, açlıktan ya da boğularak ölüyor. Alman İstatistik Kurumu Statista'ya göre son on yılda yaklaşık 30.000 kişi Akdeniz'de boğularak can verdi. Sadece 2024 yılının ilk çeyreğinde en az 500'e yakın kişi Akdeniz'de hayatını kaybetti. Açık denizde Libya sahil güvenliği tarafından yakalananlar ise Libya'da bulunan gözaltı merkezlerine geri gönderiliyor. Uluslararası Göç Örgütü'nün verdiği rakamlara göre, Ekim-Aralık 2023 döneminde Libya'da toplam 706.509 göçmen bulunuyordu. Uluslararası Af Örgütü yayınladığı raporda, 2021 yılında keyfi gözaltı, işkence, cinsel şiddet, gasp ve göçmenlerin infaz edilmesi gibi sistematik insan hakları ihlallerini belgeledi.

Almanya'da hükümet partilerinin ırkçı faşist AfD'nin politikalarını giderek daha açık bir şekilde uyguluyor. Nitekim Federal Meclis, 18 Ocak 2024 tarihinde neredeyse bütün partilerin oylarıyla oldukça 'insancıl' bir isim verdikleri 'Geri Dönüşü İyileştirme Yasası'nı kabul etmişti.

Bu anlaşmanın duyurulmasının hemen ardından ırkçı-faşist AfD, X platformunda sevinç naraları atarak şu açıklamayı yaptı: "Parlamento ve Avrupa Konseyi şimdi yasadışı göçmenlere karşı daha kararlı bir yaklaşım üzerinde anlaşmıştı... AfD tüm bunları uzun zamandan beri talep ediyor."

Ukrayna savaşı ve halihazırda Gazze'de olduğu gibi yeni emperyalist savaşlar ve giderek artan jeopolitik gerilimler, dünyada olduğu gibi Avrupa'da da sınıf mücadelesine yeni bir ivme kazandıracaktır. Biriken öfkeden, en azından şimdilik ırkçı faşist partilerin yararlandığı görülüyor. Parlamento seçimlerinden çıkan sonuç da bunu teyit ediyor. Emperyalist savaş makinasının dolu dizgin yol aldığı bir tarihsel evrede bu sonuçların bir ihtiyaca denk düştüğü ve gerici faşist akımların güçlenmesi için özel bir çaba sarf edildiği de bilinmektedir. Buna rağmen keskin sınıf çelişkilerinin yoğunlaştığı ve siyasal süreçleri belirlemeye başladığı bir evrede alternatif devrimci akımların da ortaya çıkması eşyanın tabiatı gereğidir. Nihayet Gazze'deki soykırıma karşı gençliğin ortaya koyduğu uluslararası kitlesel dayanışma hareketi bunun en güzel örneklerinden biridir. Er ya da geç kapitalist düzeni, beslediği bütün faşist akımlarıyla birlikte tarihin çöplüğüne atabilecek olan devrimci öncü partiler de böylesi dönemlerde ortaya çıkacak ve birkez daha buzu bir yerinden kırıp yolu açacaklardır.

Çin- Arap Devletleri İşbirliği Forumu

Çin'in durdurulamayan yükselişi, mevcut dünya düzenine ve güç dengesi-ne meydan okuma olarak kabul ediliyor. Önümüzdeki birkaç on yılda ise ABD'nin hegemon konumunu değiştirebilecek büyük potansiyellere sahip olduğuna inanılıyor. Çin'in yükselişinin şimdiden bölgesel ve küresel düzeydeki güç ilişkilerini değiştirmeye başladığı, ABD egemenliği altındaki "kurallara dayalı dünya düzeni"ni kabul etmediği ve bu egemenliğin aşınmasında önemli rol oynadığı genel kabul görüyor. Dolayısıyla Çin kendisini, yalnızca ABD'ye direnen bölgesel bir güç olarak değil, küresel bir güç olarak konumlandırıyor. Çin'in bir dünya gücü olarak yükselişini gerçekleştirmeyi amaçlayan Pekin yönetiminin dış politikası ise, doğal olarak Asya-Pasifik bölgesinin ötesini kapsayan küresel boyutlara uzanıyor. ABD'nin egemenliği altındaki bölgelerde de rekabet etme potansiyelini güçlendiriyor ve Ortadoğu bu bölgelerden biri olarak öne çıkıyor.

Ortadoğu'nun Çin açısından önemi ekonomik, siyasi ve jeostratejik açılardan giderek artıyor. Buna paralel olarak Çin, bölgede giderek daha aktif bir rol oynuyor. Bölgede büyüyen ekonomik varlığının merkezinde, öncelikle "yerel pazarları Çinli ticaret aktörlerine açmak ve petrol arzını güvence altına almak" var. Devasa "Kuşak ve Yol Girişimi" projesi, Çin'in hemen her alanda bölgedeki etkisini giderek arttırıyor. Güvenli enerji tedariki, Çin'in bölgedeki temel çıkarları arasındadır. Çünkü ülkenin petrol ihtiyacı büyük ölçüde Ortadoğu ülkelerinden karşılanıyor. Bunu, altyapı, ticaret ve finans alandaki gelişmeler takip ediyor. Yanı sıra yeni yüksek teknoloji endüstrileri, nükleer teknoloji, uzay ve yenilenebilir enerjiler alanında da Çin'in Arap ülkeleriyle ilişkileri önemli ölçüde gelişti. Çin ekonomisinin ihracat pazarlarını büyütme de Pekin'in önemli bir başka çıkar alanıdır. Buna göre Çin, bölgede ticaretini genişletti ve Arap ülkelerinin en önemli ticaret ortağı ve yatırımcısı oldu. Nitekim ikili ticaret oranı 2004'teki 36,7 milyar dolardan 2023'te 398 milyar dolara yükseldi.

Çin-Arap Ülkeleri İşbirliği Forumu (CASCF), Çin ile Arap ülkeleri arasında

diyalog ve işbirliği için önemli bir platformdur. 2004 yılında siyasette, ekonomi ve güvenlikte çok taraflı koordinasyonu geliştirme hedefiyle kurulan Çin-Arap Devletleri İşbirliği Forumu'nun 10. Bakanlar Konferansı 30 Mayıs Perşembe günü Pekin'de gerçekleştirildi. Çin Cumhurbaşkanı Xi Jinping, Forumun açılış töreninde, Çin'in Arap ülkeleriyle birlikte çalışarak "beş işbirliği çerçevesi" (inovasyon, finans, enerji, ekonomi, ticaret ve kültürlerarası alışveriş) oluşturmaya hazır olduğunu belirtti.

Forumun kuruluşunun 20. yıl dönümüne denk getirilen toplantıda, "Çin ile Arap dünyası arasındaki birliğin öneminin" yanı sıra, bölgesel ve uluslararası konularda "ortak ses oluşturma" arzusu-na da dikkat çekildi. "Çin ve Arap ülkelerinin küresel günün önemli temsilcileri olduğunu" hatırlatan Çin Dışişleri Bakanı, ilgili ülkelerin "önemli tarihi sorumluluklar taşıdıklarına" vurgu yaptı. "Ortak geleceğe sahip bir Çin-Arap topluluğu inşasının gerekliliğini" savundu. Filistin konusunda ise tarafların paylaştığı "sağlam duruş ve temel fikir birliğine" vurgu yapıldı. Ateşkesin teşvik edilmesi, insani yardımların sağlanması, Filistin halkının zorla yerinden edilmesine karşı çıkılması, Filistin'in BM'ye tam üye olmasının desteklenmesi ve iki devletli çözümün teşvik edilmesi konularında mutabık kalındığı belirtildi.

İŞBİRLİĞİ "ÇOK BOYUTLU VE DERİNLEMESİNE GELİŞİYOR"

Bu forumda Şi Jinping ile Arap ülke-

lerinin liderleri, Filistin sorunu dışında güncel bölgesel ve uluslararası meselelere ilişkin "derinlemesine" tartışmalara odaklandı. Katılımcı liderler, dünyanın ikinci büyük ekonomisi ile Arap ülkeleri arasındaki işbirliğini güçlendirmeye karar verdi ve 'Ortak Gelecek İçin Çin Topluluğu'nu inşa etmenin önlemlerini tartıştı. Önde gelen Arap ülkeleriyle yaptığı konferansta Şi, Orta Doğu'nun "geniş kapsamlı kalkınma umutlarına sahip bir bölge olduğunu" savundu. Enerji sektöründe Arap ülkeleriyle iş birliğini derinleştirmek istediğini açıkladı. Taraflar arasındaki ilişkilerde bir başka dönüm noktası olacak olan 'Çin-Arap Devletleri Zirvesi'nin 2026 yılında Pekin'de yapılacağını duyurdu. Bu ve benzeri gelişmelerden hareketle, pek çok Çinli ve bölgesel gözlemci, Çin-Arap İşbirliği Forumu'nun kuruluşundan bu yana pek çok önemli başarıya imza attığını dile getiriyor.

Yansıyan bilgilere göre Çin-Arap işbirliği "çok boyutlu ve derinlemesine" gelişiyor. Yeşil ekonomi, yüksek teknoloji ve bölgesel güvenlik yönetimi, her iki taraf arasındaki işbirliğinin yeni odak noktaları haline geliyor. İnovasyon çerçevesinde Çin, Arap ülkeleriyle sağlık, yapay zeka, yeşil kalkınma, modern tarım, uzay ve bilgi teknolojileri alanlarında on ortak laboratuvarın yanı sıra merkezler de kurmayı planlıyor. Kimi 'naif' analistler, anlaşmaların Çin ve Arap devletlerinin kalkınmasına yardımcı olmakla kalmayacağını, yanı sıra Orta Doğu'da sözümona "barış ve istikrara da olumlu katkı sağlayacağını" öne sürüyor. Ayrıca başta yapay zeka ve dijital ekonomi olmak üzere

yüksek teknoloji alanının ikili işbirliği için yeni bir itici güç olacağı ve Çin-Arap işbirliğine yeni bir ivme kazandıracağı ve "Çin ile Arap devletleri arasındaki kalkınma işbirliğinin yeni bir aşamaya gireceği" öngörülüyor. Buna göre: "Çin-Arap ilişkileri bir yandan her alanda, her koşulda ve sürdürülebilir işbirliğinin yeni özelliklerini gösterecek. Öte yandan Çin ile Arap ülkeleri Orta Doğu'daki sıcak noktalara odaklanacak..."

Çin'in birçok Arap ülkesiyle ilişkileri, ortaklıktan stratejik işbirliği düzeyine doğru gelişmiş ve kalkınmadaki atımlarla stratejik ortaklığa yükseltilmiştir. Çin, Arap ülkeleriyle daha yakın ilişkiler kurmaya çalışıyor ve bölgesel meselelerde güçlü bir arabulucu olarak rol almak istiyor. Bölgenin ve dünyanın çözüm bulamadığı pek çok sorunla karşı karşıya olduğu bir ortamda, Çin ve Arap liderlerin bir araya gelmesi, Gazze'deki çatışma dahil olmak üzere dünya için yeni değişimler vaat edebileceği gibi abartılı değerlendirilmelere konu ediliyor.

Orta Doğu'da Çin'in çıkarları ABD'nin çıkarlarıyla çatışıyor ve Çin, ABD'nin bölgedeki etkisini dengelemekle giderek daha fazla ilgileniyor. Başka bazı faktörlerin ve gelişmelerin yanı sıra İran'la ilişkiler ise Çin'e ABD etkisini dengelemek için çeşitli fırsatlar sunuyor. İran'a yönelik Çin'in jeostratejik bölgesel politikası alanında aldığı mesafe, Çin'in ABD pahasına bölgede nüfuzunu giderek güçlendirdiğini gösteriyor.

Arjantin'de torba yasa onaylandı, eylemler sürüyor!

Arjantin'de faşist Milei hükümetinin katı kemer sıkma tedbirlerini içeren "Ekonomik Reform Paketi" çarşamba günü bir saat süren tartışmanın ardından 36'ya karşı 37 oyla onaylandı. Metninde yapılan çeşitli değişiklikler nedeniyle, yasa Temsilciler Meclisi'ne geri gönderilecek

Milyonlarca Arjantinliyi etkileyecek olan yasa, bütçede büyük ölçüde kısıtlamaya gitmeyi ve piyasayı önemli ölçüde serbestleştirmeyi hedefliyor.

Senatoda Devlet Başkanı Milei'nin neo liberal kemer sıkma önlemleri tartışılırken, Başkent Buenos Aires sokaklarında binlerce kişi eylemdeydi. Eyleme sendikalar, siyasi partiler, emekliler, öğretmen ve kitle örgütleri katıldı. "Arazi satılık değil, toprak savunulacak" sloganları atan, "Bir devlet başkanı devletten nasıl nefret edebilir?" yazılı pankart açan protestocular ile polis arasında şiddetli çatışmalar yaşandı.

Çitlerin üzerinden atlayarak kongreye doğru ilerlemeye çalışan göstericilere yüzlerce polis cop, biber gazı, göz yaşartıcı gaz ve tazyikli su ile saldırdı. Göstericiler ise polise taş ve molotof kokteyli atarak cevap verdi. Çıkan çatışmalarda 40 kişinin yaralandığı bildirildi. 30 eylemci ise gözaltına alındı.

YASA NELERİ İÇERİYOR

Sağcı, faşist bir ekonomist olan Milei, kamunun bazı yetkilerini feshetmesine ve devlete ait şirketleri özelleştirmesine

olanak tanıyacak bir yıllık "ekonomik acil durum" ilan etmek istiyor. Birçok alanı kapsayan saldırı kapsamında emeklilerin asgari maaşını düşürmek ve işçi haklarını kısıtlamak da hedefleniyor. Ayrıca özel sektör yatırımlarının artmasını ve özelleştirmeleri de devreye sokmak, büyük yatırımcılar için vergi indirimi uygulamak istiyor. Milei hükümeti böylece serbest piyasa ekonomisini daha baskın hale getirmeyi ve devletin müdahalesini azaltmayı amaçlıyor.

DÜNYANIN EN YÜKSEK ENFLASYONLARINDAN BİRİNE SAHİP ÜLKE

Güney Amerika'nın en büyük ikinci ekonomisine sahip olan ülkede uzun süreden beri derin bir kriz yaşanıyor. %290'lara varan yıllık enflasyon oranı ile dünyanın en yüksek enflasyonlardan birine sahip olan Arjantin'de halkın ne-

redeyse yüzde 56'sı yoksulluk sınırının altında, yaklaşık yüzde 18'i ise aşırı yoksulluk içinde yaşıyor.

MİLEİ VE NEOLİBERAL POLİTİKALARI PROTESTO EDİLİYOR

Kasım ayındaki başkanlık seçimini kazanan Milei göreve başladığında Arjantin için "şok terapisi" uygulayacağını açıklayarak, enflasyonu kontrol altına almak ve ekonomiyi yeniden rayına oturtmak istediğini duyurmuştu. İlk işi kamu sektöründeki binlerce işyerini yok etmek, sübvansiyonları ve sosyal programları yürürlükten kaldırmak oldu.

Bunlara karşı Arjantin işçi ve emekçileri düzenli olarak sokağa çıkıyor, protestolar gerçekleşiyor.

24 Nisan'da devlet üniversitelerinin bütçelerinden yapılan kesintiler, Arjantin'in yakın tarihindeki en büyük gösterilerden birine yol açmış, ülke genelinde

bir milyondan fazla kişi devlet üniversitelerini savunmak için gösteri yapmıştı.

GREVLER VE PROTESTOLAR DURMUYOR

Bu hafta da Üniversitelerde eğitim emekçileri daha yüksek maaş ve kaynak talepleriyle ülke çapında yeni bir grev düzenleyecek. Arjantin Üniversite Öğretmenler Federasyonu (Federación de Docentes de las Universidades, Fedun) tarafından yapılan grev çağrısı, Milei hükümetinin üniversite faaliyetleri için daha yüksek maaş ve yeterli kaynak talebine yanıt vermemesi nedeniyle yapılacaktır.

Üniversitelerdeki öğretim görevlileri ve çalışanların, yüksek enflasyona rağmen kasım ayından bu yana maaşlarında ayarlama yapılmaması nedeniyle son aylarda maaşlarında yüzde 60 civarında satın alma gücü kaybı yaşadığı ifade ediliyor. Hükümetten tatmin edici cevaplar alınmaması durumunda eylemler daha da genişletilecek.

Arjantin'de grevde olan sadece öğretmenler değil. Üniversitelerdeki idari ve teknik personel birliği (Federación Arjantin del Trabajador de las Universidades Nacionales, Fatun) da bu hafta grev ilan etti.

Tüm bunlar, Arjantin işçi ve emekçilerinin faşist Milei ve hükümetine, onun vahşi neoliberal saldırılarına karşı başlattıkları mücadelelenin süreceğine işaret ediyor.

İsviçre'de 14 Haziran "Kadın Grevi"

İsviçre'deki kadınlar için tarihsel bir güne dönüştürülen 14 Haziran'da ülkenin dört bir yanında yüzbinlerce kadın "14 Haziran Kadın Grevinde pes etmiyoruz" şiarıyla sokaklara döküldü.

Tüm bu nedenlerden dolayı kadın mücadelesi İsviçre'de dinamiğini koruyup, mücadeleyi sürdürüyor. İsviçre'deki kadınlar için tarihsel bir güne dönüştürülen 14 Haziran'da ülkenin dört bir yanında yüzbinlerce kadın "14 Haziran Kadın Grevinde pes etmiyoruz" şiarıyla sokaklara döküldü.

İsviçre genelinde kadına yönelik şiddet ve cinayetler, ücret eşitsizliği, Mesleki Emeklilik Yasası (LPP) konusunda yapılmak istenilen reform, translara yönelik nefretin karşısında durmaya, Filis-

tin halkıyla dayanışma ve sağın yükselişi konuları işlendi. Eylemlere UNIA sendikası 5 bin CHF'lik asgari ücret talep etti.

Geçen sene 300 bin kişinin katıldığı eyleme bu sene de yüzbinler sokaklara çıktı. Cenevre'de öfkelerini haykırmak için eylemi düzenleyenler tarafından 30 bin kişinin katıldığı açıklandığı yürüyüşte polis 6 bin katıldığını belirtti. Yürüyüş her seneki gibi Bastion Meydanı'nda son buldu. Lozan'da eylem inisiyatifi 20 bin kişinin katıldığını ifade ederken, polis 10 ile 15 bin arası katılımcı olduğunu beyan etti. Başkent Bern'de 35 bin kişi "Dayanışmacı, Feminist, ırkçı karşıtı!" şiarı

arı altında yüründü. Zürih'te onbinlerce insan şehrin farklı yerlerinde sokaklara döküldü. İsviçre'nin 26 ayrı noktasında eylem ve yürüyüşler gerçekleştirildi.

LOZAN'DA 14 HAZİRAN KADIN GREVİ

"14 Haziran'da pes etmeyeceğiz!" şiarıyla İsviçre'nin genelinde Kadın Grevleri düzenlendi, bu eylemlerden biri de Lozan kentinde Ouchy Meydanı'nda bir diğeri ise Montbenon Parkı'nda gerçekleştirildi. İkinci eylemin sonunda bir Nazi güruhu alana girerek, Nazi selamları işliğinde kitleye saldırdı.

BASEL'DE KİTLESEL VE COŞKULU "KADIN GREVİ"

Basel'deki eylem için saat 16.30'da Theatreplatz'ta toplanıldı ve burada konuşmalar yapıldı. Toplanan binlerce kadın, en önde "Feminist Kadın Grevi" pankartı arkasında saat 18.00'de coşkulu sloganlarla yürüyüşe geçti. Bunun ardında "Sınıfa karşı sınıf, Patriyarka'ya karşı mücadele!" pankartı yer aldı. Yürüyüş, Wettstein Köprüsü üzerinden Kleinbasel'e oradan Mittlere Brücke üzerinden Theatreplatz'a doğru devam etti. Yürüyüş güzergahı boyunca birçok noktada kortejler durdu ve konuşmalar yapıldı.

NATO şefi Stoltenberg'den "savaş çağrısı"

A. Engin Yılmaz

Batılı emperyalistlerin Rusya'yı kuşatma hedefiyle NATO'yu Kafkasya'ya doğru genişletme politikası Ukrayna savaşını tektiklemiş, bu ise emperyalist hegemonya krizini yeni bir evreye taşımıştı. Ukrayna savaşı, Rusya adına ABD hegemonyasına yönelik en büyük meydan okuma oldu. Özellikle de askeri alanda Rusya gibi küresel bir gücün NATO karşısına "büyük bir özgüvenle" dikilmesi, ABD hegemonyasında yaşanan aşınmanın yeni bir kanıtı oldu. Son yıllardaki tüm savaşlardan farklı bir özellik taşıyan Rusya-Ukrayna (gerçekte Rusya-NATO) savaşının sonuçları uluslararası düzeydeki güç dengeleri üzerinde büyük bir etki yaratmış durumda. Ukrayna'yı "yaşamsal bir stratejik çıkar alanı" olarak gören ABD, savaşı her alanda sürekli olarak tırmandırıyor. Zira Rusya'nın Ukrayna'yı mağlup etmesi, ABD için büyük bir darbe olacaktır. Dolayısıyla ABD emperyalizmi ve NATO, savaş ateşine sürekli benzin döküyor.

Ukrayna'yı silah ve para yönünden destekleyen emperyalist savaş aygıtı NATO, şimdi de üye devletlere baskı yaparak, Ukrayna'ya verilen silahların kullanımını konusunda kısıtlamaların kaldırılmasını istiyor. Baskılar sonuç verirse Ukrayna Rusya topraklarındaki askeri hedefleri vurmak için batı silahlarını isdeği gibi kullanabilecek. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, silahların kullanımına ilişkin bazı kısıtlamaların kaldırılmasının zamanının geldiğini söyledi. Savaş kışkırtıcısı Stoltenberg, yasağı eleştirerek, bazı NATO ülkelerinin kırmızı çizgileri olması nedeniyle "Ukrayna'nın yeteneklerinin engellendiğini" ileri sürdü. Bu arada Temmuz ayında Washington'da yapılacak NATO zirvesinde üye devletlerin savunma kapasitelerinin geliştirilmesi, Ukrayna'ya destek ve Asya-Pasifik bölgesi odaklı küresel ortaklık konularının ele alınacağı ilan edildi.

Stoltenberg'in Rus topraklarında Batılı silahların kullanılması çağrısını kabul eden ilk devlet Fransa oldu. ABD ise, kendi silahlarının Rusya topraklarında kullanımına ilişkin kısıtlamaların kaldırılması talebini "reddetti." Almanya Başbakanı Scholz'da, Alman silahlarının kullanımına ilişkin kuralların değiştirilmesini "istemiyor." Rusya'ya karşı Batı

silahlarının kullanımına Polonya'nın "itirazı yok." İtalya Savunma Bakanı Guido Crosetto, La Stampa gazetesine verdiği röportajda, NATO şefinin "kendi başına karar veremeyeceğini" söyleyerek Stoltenberg'i eleştirdi. Fakat bazı itirazlara rağmen NATO'nun kendisi ve birçok ülke, Ukrayna'nın Rusya topraklarındaki hedeflere karşı Batı silahlarını kullanmasına izin verilmesi lehinde giderek daha fazla ses çıkarıyor.

NATO'yu Rusya'ya karşı savaşa katılmaya çağıran Stoltenberg savaş kışkırtıcılığını şöyle gerekçelendiriyor:

"Müttefiklerimiz şimdi Ukrayna'ya sağladıkları silahların kullanımına getirdikleri bazı kısıtlamaları kaldırmayı düşünmelidir. Ukrayna'nın bu silahları Rusya topraklarındaki meşru askeri hedeflere karşı kullanmasını engellemek, kendilerini savunmalarını çok zorlaştırır..."

Bu açıklamalarla Ukrayna'nın Rusya'daki herhangi bir hedefe karşı Batı silahlarını kullanması gerektiğini savunan NATO şefi, "çatışmaya kendimiz müdahale etmeyeceğiz" türünden sahtekarlıklar da sergiliyor. Oysa ABD emperyalizmi ile batılı müttefikleri, onların saldırı ve savaş örgütü NATO, Ukrayna'da Rusya'ya karşı her alanda çok yönlü bir savaş yürütüyor. Alman subaylarının sızdırılan bir konuşmasının ortaya çıkardığı gerçekler de bunu kanıtlıyor. ABD ve İngiliz birlikleri zaten Ukrayna'da bulunuyor ve Rusya'ya yönelik füze saldırılarında Ukrayna birliklerine yardım ediyorlar. Savaşı NATO

generalleri, askeri savaş danışmanları yürütüyor. Avrupa'yı ve dahası dünyayı nükleer bir savaşa sürükleme tehdidi taşıyan bu savaşın kışkırtıcısı ve biricik sorumlusu ABD ile NATO güçleridir.

Vladimir Putin, Ukrayna'nın batıdan aldığı silahları kullanması halinde Avrupa'yı "ciddi sonuçlarla karşı karşıya kalacağı" yönünde tehdit etti. 28 Mayıs Salı günü Özbekistan'ın başkenti Taşkent'e yaptığı resmi ziyaretin sonunda Putin "Bu NATO temsilcileri neyle oynadıkları konusunda net olmalı" diye uyararak karşı saldırı olasılığını ima etti. Savaşı aralıksız tırmandırmanın yol açacağı tehlikelere dikkat çekti ve "Küçük Avrupa devletleri oynadıkları risklerin farkında olmalıdır. Rusya topraklarına saldırıp saldırmamayı değerlendirirken bu faktörü dikkate almalı" uyarısında bulundu.

Putin'e göre Batılı devletlerden gelecek böyle bir izin, Rusya ile Batı arasında doğrudan bir çatışma anlamına gelecektir. Putin saldırıyı "Kiev gerçekleşirse bile bunun Batılı silah tedarikçilerinin sorumluluğunda olacağını" söyledi ve NATO'yu "Küresel bir çatışma istemekle" suçladı. Macaristan Başbakanı Viktor Orban'ın geçen cuma günü verdiği demeçte, "Bugün Brüksel ve Washington'da yaşananlar... Olası bir doğrudan askeri çatışma için ısınma turlarına benziyor. Bunu, Avrupa'nın savaşa girme hazırlığı olarak nitelendirebiliriz..." ifadeleri de Putin'i

doğruluyor. Orban ayrıca, hükümetinin NATO'nun Rusya'ya karşı hararetle planladığı savaşa dahil olmamanın yollarını bulmak istediğini iddia etti.

Stoltenberg adeta savaş çağrısı yaparak, büyük bir nükleer güce yönelik olası NATO saldırısını meşrulaştırmaya çalışıyor. ABD, AB ve NATO Ukrayna devletini kendi çıkarları uğruna bir piyon olarak kullanmakta, Ukrayna halkını ise çıkarlarına kurban etmektedirler. Bu ölçsüz küstahlık ve gözü dönmüşlük nükleer savaş tehlikesini günden güne büyütüyor.

Bu felaket olasılığını artık halklar da fark etmeye başladı. Emperyalist şefleri endişelendiren gelişmelerden biri de budur. Halkların NATO'ya ve onun savaşa doğrudan müdahil olmasına karşı gösterdiği itiraz giderek büyüyor. Nitekim yapılan anketlere göre Fransızların, Almanların ve Polonyalıların ezici çoğunluğu Ukrayna'ya asker konuşlandırılmasını reddediyor.

Halkların bu itirazı, emperyalist barbarları sınırlayan bir faktör olsa da nükleer savaş çılgınlığına varabilecek potansiyel tehlikeyi ortadan kaldırmıyor. Zira sözkonusu olan dünya hegemonyası uğruna süren bir mücadeledir. Buna karşı durmak, anketlere yansıyan militarizm ve savaş karşıtlığının kitlelerin örgütlü mücadelesine dönüştürülmesiyle mümkündür. Aksi takdirde insan soyunu tehdit eden bu çılgın gidişatı durdurabilecek bir güç olmayacaktır.

Clara Zetkin ve faşizme karşı mücadele

A. Eren

Faşist hareketler bütün emperyalist ülkelerde artık ciddi birer politik güç konumuna kavuştular. Kitlelerin desteğini kazanmak için muğlak ve demagojik söylemlerle “anti-kapitalist” propaganda yapıyorlar. Oysa her zaman büyük sermayenin bazı kesimleri tarafından desteklenmekte, finanse edilmektedir ve yedekte tutulmaktadır.

Bilinen şu ki, faşist akımlar yalnızca kapitalist devlet yönetiminin doğrudan koruması altında yayılabilir. Bu akımlar, devlet güçlerine, daha somut bir şekilde istihbaratın, ordunun üst komuta kademelerinin, polis şeflerinin, mahkemelerin yardımına dayanarak da güçleniyor. Bilindiği gibi İtalya’da faşizm, zaten itibarsızlaştırılmış olan olağanüstü hali onaylamayı reddeden ve Mussolini’ye iktidarı ele geçirmesi için meydan okuyan kral tarafından iktidar yolu açıldı. Mussolini, “Roma Yürüyüşü” gösterisini bir yataklı vagonun kompartımanında gerçekleştirmişti. Almanya’da faşizmin seçim sonuçlarının da gösterdiği gibidesteği keskin bir düşüşte iken, dönemin Cumhurbaşkanı Hitler’e hükümeti kurma görevini verdi.

Neo-faşizm ise tekelci devlet kapitalizminde günümüzün siyasi yönetim sisteminin az ya da çok yerleşik bir bileşeni, işçi sınıfının ve ilerici-devrimci güçlerin toplumsal faaliyetlerine karşı tekelci sermayenin ek bir baskı aracı olarak kullanılmaktadır. Aradan bir asır zaman geçmesine rağmen sorunun özünde kayda değer bir değişiklik olmamıştır.

Tam 101 yıl önce, 20 Haziran 1923’te, Almanya Komünist Partisi (KPD) Merkez Komitesi üyesi Clara Zetkin, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi’nin Genişletilmiş Plenumu’na (EKKI) faşizmin değerlendirilmesine ilişkin bir rapor sundu. O dönemde faşist örgütler nispeten yeni siyasi akımlardı.

Devrimin patlak verdiği Kasım 1918’den sonra Alman devrimci işçi hareketine yönelik vahşi saldırı ve katliamlar süreci başlatıldı. Mayıs 1919’da Münih Sovyet Cumhuriyeti’nin bastırılmasından sonra gamalı haç taşıyan “Freikorps” adlı faşist çetelerin beyaz terörü, işçi hareketine karşı ciddi bir tehdit oluşturmaya başladı. Ağustos 1919’da Macar Sovyet Cumhuriyeti’nin bastırılmasından sonra Horthy rejiminin komünistlere,

sosyalistlere ve Yahudilere yönelik terörü politik gündemi belirliyordu. Ayrıca o dönemde Mussolini’nin “Fasci di Combattimento” (Savaş Birlikleri) adlı faşist oluşumlar İtalya’da sokaklara salındı. Bu faşist birlikler örgütlü devrimci işçi hareketine karşı kullanılmak için kurulmuş ve kuruluş yılları olan 1919-1920’de işçi hareketinin grevlerini, fabrika ve toprak işgallerini beyaz terörle sabote etmeye başlamışlardır.

Faşist hareketin ilk gelişim süreçlerini, sosyal bileşimini, ideolojik formasyonunu, sınıfsal karakterini açıklamak, anlamak ve bu yeni faşist akıma karşı mücadelede tutum belirlemek hayati önemdeydi. Bu nedenle Clara Zetkin’in erken bir tarihte, -bugün de açıklayıcı olan- faşizme karşı mücadele konusunda değerlendirme yapabilmüş olması özellikle dikkat çekicidir.

“Faşizme Karşı Mücadele” adlı raporu Komünist Enternasyonal’e (Komintern) sunan Clara Zetkin, bu yeni toplumsal olgunun analizini geliştiren ilk komünist-

lerden biriydi.

“Faşizmde proletaryanın önünde olağanüstü tehlikeli ve korkunç bir düşman vardır. Faşizm en güçlü, en yoğun, dünya burjuvazisinin genel saldırısının klasik ifadesidir...” analizini yapan Zetkin hem zaman zaman hem de coğrafya açısından çok sınırlı olgu ve deneyime dayandırılmış olmasına rağmen, faşizmi tarihsel olarak tanımlamayı ve karakterize etmeyi başarmıştır.

Nitekim faşizmin temel niteliklerine dair saptamaları tarih tarafından doğrulandı ve anti-faşist mücadele için geliştirdiği tezler bugüne kadar ilkesel olarak geçerliliğini koruyor.

Clara Zetkin, genel kurula sunduğu raporda, faşizmin önceki yorumunun ötesine geçen önemli bir noktaya değinir:

“Şimdiye kadar faşizm konusunda büyük bir belirsizlik vardı. Sadece geniş proleter kitleler arasında değil, aynı zamanda onların devrimci öncüleri, komünistler arasında da. Faşizmin vahşi bir burjuva teröründen başka bir şey

olmadığı görüşü geçmişte muhtemelen baskındı ve faşizm, doğası ve etkisi bakımından tarihsel olarak Horthy Macaristan’ındaki Beyaz Terör ile aynı kefeye konuyordu. Ancak faşizmin ve Horthy rejiminin kanlı terör yöntemleri aynı olmasına ve proletaryaya karşı eşit derecede yöneltilmiş olmasına rağmen, iki olgunun tarihsel doğası olağanüstü farklıdır.”

Clara Zetkin’in vurguladığı faşizmin klasik karşı-devrimden ilk fark şuydu: “... faşizmin taşıyıcısı küçük bir kast değil, geniş toplumsal tabakalar, hatta proletaryaya kadar uzanan büyük kitlelerdir.”

Ayrıca Zetkin’e göre “faşizmin tek tek ülkelerde, mevcut somut koşullara bağlı olarak farklı özelliklere sahip olduğu açıktır. Ancak, tüm ülkelerde iki temel özelliği vardır:

En geniş toplum kesimlerinin desteğini almak için kitlelerin ruh halleri, çıkarları ve talepleriyle bağlantı kurmakta etkili olan sözümona ‘devrimci’ bir program ve buna bağlı en acımasız en vahşi terörün kullanılması.”

İtalyan Sosyalist gazetesi "Avanti!"nin genel yayın yönetmeni olan ve savaş yönünde propaganda yapan Mussolini'nin, 1914 sonbaharında Fransız gizli servisi tarafından satın alındığı ortaya çıkmıştı.

Büyük miktarda para veren Fransa, Mussolini'ye kendi gazetesi "Popolo d'Italia"yı kurdurmuştu. Bu gazetede, savaşa girmek istemeyen İtalya'nın Fransa-İngiltere cephesinde Birinci Dünya Savaşı'na girmesi için kampanya yürütülmüştür.

İtalya savaş sonrası krizden çıkamadığı için, çok farklı olaylardan etkilenen kitlelerin bir kesimi faşizme yöneldi. Zetkin, faşizmin "Siyasi olarak evsizler, sosyal olarak kökünden koparılmışlar, geçim kaynağı olmayanlar ve hayal kırıklığına uğramışlar için bir sığınak haline geldiğini" saptıyor ve bundan şu sonucu çıkarıyordu: "Ancak faşizmin, eski varoluş güvencelerini ve dolayısıyla bugünün düzenine olan inançlarını çoktan yitirmiş olan geniş kitleler üzerinde harekete geçirici, heyecan verici bir etkisi olduğunu anlarsak, onunla mücadele edebiliriz."

Zetkin, burjuvazinin, "sınıf egemenliğini yalnızca devletin düzenli iktidar araçlarına dayanarak güvence altına alamayacağını" fark ettiğini ve bu nedenle "faşizmin güçlerinin karmakarışık çeşitliliğine başvurduğunu" belirtir. Faşizmin, "farklı toplumsal katmanlardan, proletaryaya kadar ulaşan geniş kitlesel desteğe" dayanmasını, önceki yönetim biçimlerinden önemli bir fark olarak tanımlar. Bununla birlikte, tekelci kapitalizm çağında sermaye egemenliğinin özgül koşulları ilk kez burada analiz edilmektedir. Bundan dolayı Zetkin'in analizi, faşizmi ve buna dayalı bir anti-faşist stratejiyi anlamının anahtarı haline gelmiştir.

Büyük tekeller, kapitalist toplumun ve sermaye devletinin krizinin bir ifadesi olarak faşizme başvuruyor. Krizden çıkış için faşizmi hem kitle hareketini bastırmak için kullanmakta hem kitleleri kapitalist düzene bağlamanın bir imkân olarak değerlendirmektedir. Bu, büyük burjuvazinin faşizme yönelimi ile ekonomik hedefleri ve egemenliğini güvence altına alma çabası arasındaki belirleyici bağlantıya ışık tutmakta, faşizmin sınıfsal özünü ve toplumsal itici güçlerini belirlemektedir.

Faşizmin sadece burjuva terörü olmadığını belirten Zetkin, nerede ortaya çıkarsa çıksın sistematik olarak uygulanan terör ile kapsamlı sosyal demagojiyi birleştirdiğine dikkat çekmektedir. Bu yöntemle hem kitleleri kurulu toplumsal düzene entegre etmekte hem emperyalist politikaları uygulamak için onları istismar edebilmektedir.

Faşizmin büyük sermayeyi temsil

eden sınıfsal karakteri ile kitlesel tabanı arasında keskin bir ayırım yapılmaktadır: Zira kitle tabanını küçük burjuvazi, entelijansiyanın bazı kesimleri ve tüm sınıflardan "sınıfsızlaştırılmış" kesimler oluşturuyor. Bu ayırım son derece önemlidir. Çünkü burjuva ideologları, faşizmin kapitalist/emperyalist doğasını ve sınıfsal karakterini gizleme için, dayandığı kitle tabanını öne çıkartarak demagoji yaptılar.

Sermaye egemenliğinin faşizm niteliğine büründüğü koşulların anlaşılması, Zetkin'in anti-faşist strateji için vardığı sonuçlara da yansımıştır: "Sadece faşizme yenik düşen proleterlerin ruhları için değil, aynı zamanda küçük ve orta burjuvazinin, küçük çiftçilerin ve entelektüellerin, kısacası bugün ekonomik ve sosyal konumları nedeniyle büyük sermayeye muhalefet eden ve ona karşı şiddetli mücadeleye giren tüm katmanların ruhları için de büyük bir enerjiyle mücadele etmeliyiz."

Kapitalizmin temel çelişkisi -üretim toplumsal karakteri ile üretilen değerlere el koymanın özel biçimi arasındaki çelişki- emperyalist çağda görülmemiş bir derinliğe ulaşmakta ve gizlenemez bir şekilde ön plana çıkmaktadır. Toplumsal serveti üreten işçi sınıfı ve geniş emekçi kitleler, kendilerini acımasızca açlık ve sefaletle mahkum eden bir avuç tekelci kapitalistin, üretilen zenginliklere nasıl el koyduğunu giderek daha açık bir şekilde görüyorlar. İktidarlarını sağlamlaştırmak

için bilim ve teknolojinin en son bulgularını ve imkanlarını kullanan tekelci kapitalistler, kitleleri sürekli yeni yöntemlerle aldatıp dünya çapında insanlığı yok edecek savaşlara ve krizlere sürüklemekten dahi çekinmiyorlar.

PEKİ AMA ÇIKIŞ YOLU NEREDE?

Çıkış yolu, sömürücü kapitalist sınıfın devrilmesinde ve onun uşaklarının etkisiz hale getirilip tasfiye edilmesinde yatmaktadır. Faşizme karşı mücadele ancak bu temel zeminde örgütlenip sürdürüldüğü zaman kitleler içinde etkili olabilir ve faşist hareketleri geriletebilir.

Kaynak: <https://www.marxists.org/deutsch/archiv/zetkin/1923/06/faschism.htm>

FAŞİZM İLE RUS SOSYALİZMİ KARŞILAŞTIRILMALARI ÜZERİNE

Thomas Mann David McCoy'a yazdığı mektuptan bir alıntıda Vice-Chairman of "Students for Federal World Government" (1951):

"Her ikisi de totaliter diyerek Rus komünizmini aynı ahlaki düzeye yerleştirmek en iyi ihtimalle yüzeysellik, en kötü ihtimalle de faşizmdir. Her kim bu eşitlik konusunda ısrar ederse, kendisini demokrat olarak görebilir, ama gerçekte ve kalbinin derinliklerinde zaten bir faşisttir ve kesinlikle faşizmle yalnızca samimi-yetsiz ve göstermelik olarak, ama yalnızca komünizme karşı tam bir nefretle

savaşacaktır.

Rus sosyalizmi ile faşizmin insanlıkla, insan fikri ve onun geleceği ile olan ilişkilerindeki farklılıklar ölçülemez. Sonsuz barış; yapıcı emek ve adil ücret; dünya üzerindeki nimetlerden genel olarak yararlanma; daha fazla mutluluk, burada ve şimdi sadece insanın suçu olan daha az kaçınılabılır acı; eğitim, bilgi ve öğretim yoluyla insanların manevi olarak yüceltilmesi - tüm bunlar faşist insan düşmanlığı, faşist nihilizm, faşist aşağılama ve bayağılaştırma pedagojisi ile taban tabana zıt olan amaçlardır.

Rus devriminin özgün insani koşullar altında gerçekleştirmeye çalıştığı komünizm, yanıltıcı olabilecek tüm kanlı işaretlere rağmen, özünde - ve faşizmin tam tersine - son derece insani ve demokratik bir harekettir. Tiranlık mı? Öyledir. Ancak cehaleti ortadan kaldıran bir tiranlık, farkında olsun ya da olmasın, kalbinde tiranlık olarak kalmaya istekli olamaz... 60 yıl kadar önce, çok büyük ve çok belirsiz bir düşünür olan Nietzsche, halk eğitimiyle alay ederek şöyle demişti: "Eğer biri kölelik istiyorsa, efendileri eğitmek aptallıktır!" Rus sosyalizmi açıkça köle istemiyor, çünkü düşünen insanları eğitiyor. Bu nedenle, neredeyse kaçınılmaz olarak, Özgürlüğe giden yoldadır. Peki ya Amerika?"

THOMAS MANN, ESSAYS BAND 2, POLİTİK, FISCHER TASCHENBUCH VERLAG, FRANKFURT/M. 1986, S.310-312.

Bir tarih çarpıtıcılığı olarak “Normandiya Çıkarması”

A. Vedat Ceylan

“Tarih, egemenlerin üzerinde anlaşmaya vardığı bir yalanlar dizisidir.”

6 Haziran “Normandiya Çıkarması”nın 80. yıl dönümü. Bu çıkarma ile II. Dünya Savaşı’nın seyrinin değiştiği öteden beri söylene gelir.

Peki nedir bu “Normandiya Çıkarması?”

ÖNCESİ VE SONRASI

Kızıl Ordu birlikleri Moskova önlerinde Nazi Ordusu’na darbe üstüne darbe vurarak ilerliyordu. Güneyden saldırıya hazırlanan Nazi Ordusu Stalingrad önlerine ulaştı ve 5,5 ay süren Stalingrad direnişi başladı.

23 Kasım 1942’de 300 bin civarında Nazi askeri Don Nehri’nin doğusunda kısıldı. Havadan yapılan takviyelerle bir süre daha tutunan Nazi ordusu, 2 Şubat 1943’te teslim oldu.

Tarihin en kanlı savaşlarından biri olan Stalingrad Savaşı, Nazilerin doğudaki ilerlemesini durdurdu. Kızıl Ordu’nun bu zaferi, Nazi ordularını önce Sovyetler Birliği topraklarından, sonrasında ise Doğu Avrupa’dan püskürtülmesinin önünü açtı. Almanya’nın “yenilmez” faşist ordusunu hezimete uğratarak ilerleyen Kızıl Ordu, dünya işçi-emekçileri ve ezilen halklarının sempati ve desteğini kazanırken, ABD, İngiltere ve Kanada’dan oluşan “İttifak Güçleri”ne de korku salıyordu. Sıcak savaşla durdurulamayan SSCB ve Kızıl Ordu’ya duyulan sempati ve desteğin önü alınmalıydı. Kızıl Ordu’nun Avrupa’nın geri kalanını da Hitler’in faşist ordusundan kurtararak daha da güçleneceğinden endişe duyan “İttifak güçleri”, “Normandiya çıkarması” ile durumu kendi lehlerine çevirmenin telaşına düştüler.

“İttifak güçleri” 6 Haziran 1944’de işgal altındaki Fransa’yı “kurtarmak” için “Normandiya çıkarması” ile Kızıl Ordu tarafından bozguna uğratılan Hitler ordusunun teslim olmasını sağladılar. Çıkartma, en iyi ihtimalle Nazilerin kaçınılmaz sonunu bir süre yaklaştırmıştır.

Savaş sırasında ve sonrasında anti-komünist propagandayı yoğunlaştıran birçok devlet bu “çıkarma” ile Kızıl Ordu’nun ilerleme alanına sınır çekme telaşı, Sovyetler Birliği’nin yükselen imajına ve sosyalizme duyulan sempatinin önü alınmak istiyordu.

Sovyetler Birliği’nin II. Dünya Savaşı’nda ödediği bedeller ve yaşadığı büyük yıkım göz ardı edilmek istendi. ABD ile müttefikleri, Sovyet zaferlerini hafife alarak, itibar katliamları ile kendi ikiye bölme politikalarını gizlemeye çalıştılar. ABD merkezli kara propaganda ve Nazi seviciliği, savaş sırasında zaten başlatılmıştı. Sonrasında ise anti-komünizm gericiliğinin bayrağını ABD Nazilerden devraldı.

“Normandiya Çıkarması”, II. Dünya Savaşı’nın kaderini değiştirecek nitelikte değildi. Çıkartmanın yapıldığı 1944 yılı itibarıyla savaş zaten sonuçlanma aşamasındaydı. Sovyetler Birliği, savaşın seyrini değiştirebilecek tüm kritik savaşları zaten kazanmıştı.

Leningrad, Moskova, Stalingrad, Kursk ve Bagration, Kızıl Ordu tarafından büyük bedeller ödenerek kazanılmıştı.

Leningrad kuşatması tarihin en uzun süren kuşatmasıydı ve kuşatanların yenilgisi ile sonuçlanmıştı.

Sivastopol 250 gün teslim olmadı. Moskova’da Kızıl Ordu, düşmanı durdurdu. Stalingrad zaferi, Hitler’in ordularının yenilebileceğini kanıtladı. Kızıl Ordu’nun galibiyetlerini kış koşullarına bağlayan yalancılar, Kursk Muharebesi’yle Sovyetlerin stratejik üstünlüğünü yaz aylarında da gördüler. “Normandiya Çıkarması”, Sovyet ilerleşiminin önünü almak amacıyla yapılmıştı. ABD-İngiltere-Kanada ittifakı, Alman or-

dularının dağılmaya başlamasından sonra harekete geçti.

Doğu cephesinde 270’in üstünde (yaklaşık 3 milyon asker) Alman tümeniyle savaşan Kızıl Ordu, bu savaşın gerçek kazananıdır.

Normandiya’da “Müttefik Güçler”, moralce ezilmiş 60 Alman tümenine karşı harekâta geçmişlerdi.

Savaşın kazananı ve sonuçlandıranı Kızıl Ordu olmuş ve bu tarihi onur, dünya işçi-emekçilerine ve direnen ezilen halklarına armağan edilmiştir.

Fransa’nın kurtarılması da sadece ABD-İngiliz ve Kanada birlikleriyle olmamıştır. Fransa’nın komünist direnişçileri de önemli rol oynamışlardır. ABD’nin II. Dünya Savaşı’na girmesi uluslararası dengelerde önemli etkiler yarattı. Savaş sonrasında ABD, İngiltere’nin yerini alarak hegemon emperyalist güç olarak öne çıktı. Ancak onun Avrupa’ya yaptığı çıkartma, savaşın kaderini değiştirecek nitelikte değildi.

Savaşın kaderini belirleyen asıl olay, Bagration Operasyonu’dur. Kursk yenilgisinin ardından Hitler, tüm cephelerde savunmaya geçmişti.

Bagration Harekâtı ile Alman merkez ordusunun dağıtılması, Nazilere vurulmuş en büyük darbeydi.

II. Dünya Savaşı’nın bitişini ve onu sonuçlandıran bir savaş aranıyorsa, Bagration Harekâtı’na bakılmalıdır.

“Normandiya Çıkarması”, düşmüş olana vurulan ek bir tekmeden başka bir şey değildir.

Öteden beri “Normandiya Çıkarması” ile tarih çarpıtılmak isteniyor.

Stalingrad’da yaklaşık 300 bin Alman askeri ölmüşken, “Normandiya Çıkarması”nda bu sayı yaklaşık 9 bindir.

Tarihin çarpıtıldığı bu dönemlerde, gerçeklere işaret etmek önemlidir.

II. Dünya Savaşı’nın gerçek kazananı, büyük bedeller ödeyerek zafer kazanan Kızıl Ordu’dur. Avrupa’da ikinci cepheyi açmak için müttefiklerin neden beklediğini görmezden gelen, Nazi seviciliği ve savaş sonrası anti-komünist propaganda yapanların derdi tarihi gerçekleri halktan gizlemektir.

“Normandiya Çıkarması”, Sovyetlerin Avrupa’da önünü almak için yapılmıştır. Çıkartmayı yapanlar Nazilerin Sovyetler Birliğini ezmesini beklediler. Ancak tersi olunca harekete geçmek zorunda kaldılar.

Nazi faşizminin ezilmesiyle sonuçlanan savaşın kaderini Kızıl Ordu, dünya işçi-emekçileriyle birlikte direnen halkları belirlemişlerdir. Her ne kadar “Tarih, egemenlerin üzerinde anlaşmaya vardığı bir yalanlar dizisidir” dense de bu “yalanlar dizisini” emekçiler ve genç kuşaklar nezdinde teşhir etmek de bizim işimiz olmalı...

Faşist baskı ve sömürüye karşı mücadelede;

15-16 Haziran büyük işçi direnişi yol göstermeye devam ediyor!

